

Annual Report 2009

รายงานประจำปี ศูนย์คุณธรรม 2552

Content...

03 PREFACE

ส่วนนำ

04 ทำพลังขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์คุณธรรมสู่ความก้าวหน้า

06 เส้นทางสร้างคุณธรรม เพื่อสังคมอยู่ดีมีสุขยั่งยืน

08 เศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ กับบทบาทของศูนย์คุณธรรม

10 ปีที่ 5 ต้นกล้าความดีที่กำลังงอกงาม

15 PROFILE

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์คุณธรรม

16 ความเป็นมา วิสัยทัศน์

17 พันธกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบ เป้าหมาย

18 ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน

20 โครงสร้างการบริหารจัดการ

21 คณะอนุกรรมการ

22 คณะทำงาน

25 HIGHLIGHTS

โครงการ/กิจกรรมเด่น ปี 2552

26 สัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4

34 กิจกรรมพัฒนาครอบครัวจิตอาสาในองค์กรเอกชน

37 กิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น

39 โครงการหนึ่งไร่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลอง

43 ACHIEVEMENTS

ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ 2552

44 แผนยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาแหล่งบริการความรู้ เพื่อกระตุ้นความคิดและสร้างทัศนคติการเรียนรู้ของประชาชน

58 แผนยุทธศาสตร์ที่ 2

สร้างต้นแบบ (Prototype) และพัฒนาภาคีเครือข่าย (Network) เพื่อการขยายผล

68 แผนยุทธศาสตร์ที่ 3

การบ่มเพาะคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังในการสร้างเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ให้เติบโตต่อไป

84 กิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือแผนยุทธศาสตร์ ปี 2552

95 APPENDIX

ภาคผนวก

96 สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ปีงบประมาณ 2552

105 สื่อและสิ่งพิมพ์

112 แผนที่คุณ์คุณธรรม

PREFACE

- ท้าพลังขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์คุณธรรมสู่ความก้าวหน้า
- เส้นทางสร้างคุณธรรม เพื่อสังคมอยู่ดีมีสุขยั่งยืน
- เคารพกฎพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ กับบทบาทของศูนย์คุณธรรม
- ปีที่ 5 ตันกล้าความดีที่กำลังงอกงาม

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

กำลังขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์คุณธรรมสู่ความก้าวหน้า

“ศูนย์คุณธรรม” ได้ดำเนินงานมาเป็นเวลากว่า 5 ปี ได้ใช้กระบวนการ “ขับเคลื่อนขบวนการคุณธรรม” เป็นหลักในการส่งเสริมคุณธรรมความดีในสังคมไทย รวมถึงในการดำเนินชีวิต ในครอบครัว ในชุมชน ในองค์กร และในสังคมโดยรวม ปรากฏเป็นผลงานที่น่าพึงพอใจและเป็นรูปธรรมกระจายไปอย่างกว้างขวางในชุมชน องค์กร สถาบัน และอื่นๆ ทั่วประเทศและในหลายรูปแบบ โดยที่ยังมีข้อบกพร่อง ความไม่สมบูรณ์ ความไม่เพียงพอ และความขัดข้องต่างๆ อยู่ด้วย ซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดาของงานที่ใหญ่ ลำคัญ สลับซับซ้อน และมีความยาก เช่นเดียวกับเรื่องอื่นๆ เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การส่งเสริมประชาธิปไตย การส่งเสริมธรรมาภิบาล เป็นต้น

ขณะนี้ “ศูนย์คุณธรรม” กำลังอยู่ในสภาวะหัวเลี้ยวหัวต่อ หรือสภาวะเปลี่ยนผ่าน โดยได้เปลี่ยนจากองค์กรที่มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวพอสมควร ภายใต้การกำกับดูแลต่างๆ จากสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สปร.) ซึ่งเป็นองค์การมหาชน มาเป็นหน่วยงานภายในของ สปร. ซึ่งมีความเป็นอิสระและความคล่องตัวลดลงจากเดิมมาก ขณะเดียวกันก็กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ “ศูนย์คุณธรรม” เป็นองค์การมหาชนอีกองค์การหนึ่ง ทำนองเดียวกับตัว สปร. ซึ่งเป็นองค์การมหาชนและมีความเป็นอิสระคล่องตัวตามเจตนารมณ์ของ พรบ. องค์การมหาชนอยู่แล้ว

ในสภาวะของการ “เปลี่ยนผ่าน” ดังกล่าว ผมจึงมีข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในความพยายามที่จะให้ “ศูนย์คุณธรรม” สามารถดำเนินการกิจได้อย่างประสบความสำเร็จดีที่สุด ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพขององค์กร ศูนย์คุณธรรมควรมีสถานภาพที่มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวเทียบเท่าองค์การมหาชน เช่น สปร. พอช. สสส. ฯลฯ ด้วยเหตุผลซึ่งควรชัดเจนอยู่ในเจตนารมณ์ของ พรบ. องค์การมหาชน และเป็นเหตุผลเดียวกันกับการจัดตั้ง สปร. พอช. สสส. ฯลฯ เป็นองค์การมหาชน

2. ประธานและคณะกรรมการ ควรมีระบบการสรรหาประธานและคณะกรรมการ “ศูนย์คุณธรรม” อย่างพิถีพิถัน เพื่อให้มีบุคคลที่จะเป็นเสาหลักที่มั่นคงพร้อมกับสามารถชี้ทิศทางสำคัญควบคู่กับการกำกับดูแลอย่างเข้มข้นให้กับการดำเนินงานของศูนย์ฯ ได้อย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะผู้บริหารสูงสุด จึงควรมีกระบวนการสรรหาที่พิถีพิถันเช่นเดียวกับการสรรหาประธานและคณะกรรมการ รวมถึงการกำหนดเงื่อนไขการทำงานที่เหมาะสมด้วย

4. เป้าหมายขององค์กร ควรมีเป้าหมายที่เข้าใจง่ายและชัดเจน ซึ่งเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรม” คือการ “ส่งเสริมความดี” และ “ความดี” อาจอธิบายง่ายกว่าประกอบด้วย (1) การทำสิ่งที่เป็นคุณ (2) การไม่ทำสิ่งที่เป็นโทษ (3) การสร้างศักยภาพที่จะทำดี (4) การสร้างทัศนคติละเว้นสิ่งที่ไม่ดี

5. วิธีดำเนินงาน ข้อนี้สำคัญมากหรือมากที่สุด จะต้องมียุทธวิธีดำเนินงานซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่จะสร้างพลังขับเคลื่อนสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรมและอย่างกว้างขวาง ยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อการนี้อาจประกอบด้วย

5.1 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่การขับเคลื่อน “ขบวนการส่งเสริมความดี” ใน “องค์กร” และใน “ชุมชน” ซึ่ง “องค์กร” หมายถึงกลไกที่บุคคลมารวมตัวกันประกอบการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ได้แก่ องค์กรธุรกิจ องค์กรภาครัฐ องค์กรศาสนา สถาบันการศึกษา องค์กรสาธารณประโยชน์ ฯลฯ ส่วน “ชุมชน” คือ พื้นที่หรือกลไกที่กลุ่มคนมีวิถีชีวิตและหรือมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เป็นประจำ มีความผูกพันเกี่ยวข้อง ตลอดจนมีผลประโยชน์เชื่อมโยงกระทบต่อกันและกัน โดยทั่วไปได้แก่ (1) “ชุมชนท้องถิ่น” ซึ่งมีพื้นที่เป็นตัวตั้ง เช่น หมู่บ้าน ตำบล ย่าน กลุ่มบ้าน กลุ่มท้องถิ่น เขต อบต. เขตเทศบาล เขตจังหวัด ฯลฯ และ (2) “ชุมชนกิจกรรม” ซึ่งมีกิจกรรมเป็นตัวตั้ง เช่น ชุมชนกลุ่มข่ายพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ชุมชนศิลปวัฒนธรรม ชุมชนเครือข่าย

อาสาสมัคร เป็นต้น และในระหว่าง “ชุมชน” 2 ประเภท นี้ “ชุมชนท้องถิ่น” ถือว่าสำคัญที่สุดเพราะกระจายครอบคลุมพื้นที่และประชากรทั่วประเทศ

5.2 ยุทธศาสตร์สนับสนุน ควรประกอบด้วยพลังและปัจจัยที่จะหนุนนำและหนุนเนื่องให้ “ยุทธศาสตร์หลัก” ประสบความสำเร็จด้วยดี ยุทธศาสตร์สนับสนุนที่สำคัญได้แก่ (1) นโยบายรวมถึงการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลแห่งชาติ ขององค์กรภาครัฐ และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานของ “ศูนย์คุณธรรม” (2) การสื่อสารสาธารณะที่มีพลังและมีประสิทธิภาพทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น (3) การวิจัยและการจัดการความรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอ (4) การสร้างเครือข่ายเชื่อมประสาน “องค์กร” “ชุมชน” และขบวนการต่างๆ ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมความดีให้เกิดพลังร่วมและพลังหนุนเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีคุณภาพและอย่างต่อเนื่อง และ (5) การพัฒนาองค์กร “ศูนย์คุณธรรม” ให้มีครบทั้ง “ความดี” “ความสามารถ” และ “ความสุข” อย่างเพียงพอ สมดุล และบูรณาการ

ผมเชื่อว่า หากสามารถนำข้อคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นไปประยุกต์ใช้ในการจัดตั้ง “ศูนย์คุณธรรม” ในฐานะองค์กรที่มีสถานภาพแบบใหม่ หรือแม้แต่ในสภาพการณ์ดังเช่นปัจจุบันก็ตาม น่าจะช่วยให้การดำเนินการกิจอันสำคัญและทรงคุณค่าของ “ศูนย์คุณธรรม” มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จดีขึ้นอย่างแน่นอน

ในโอกาสนี้ ใครขอให้กำลังใจคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ของ “ศูนย์คุณธรรม” ว่าที่ได้พยายามทำมาในอดีตนั้น ถือว่าได้ทำดีที่สุดแล้ว และหวังว่าจะสามารถทำได้ดียิ่งๆ ขึ้นต่อไปในอนาคต ด้วยการพิจารณาให้ถ่องแท้เกี่ยวกับประเด็นสำคัญต่างๆ สร้างความเห็นที่เป็นฉันทามติร่วมกัน แล้วใช้ความ “รู้ รัก สามัคคี” เป็นพลังขับเคลื่อนงานของ “ศูนย์คุณธรรม” ไปสู่ความสำเร็จที่มีคุณค่าและนำภาคภูมิใจได้ในที่สุด

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

เส้นทางสร้างคุณธรรม เพื่อสังคมอยู่ดีมีสุขยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมหรือศูนย์คุณธรรม เป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2547 ตามแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้เป็นพลเมืองดี เพื่อให้เป็นพลังของแผ่นดินอันจะเป็นการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยเป็นหน่วยงานเฉพาะด้านตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสถาบันบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ สปร. มีภารกิจในการแสวงหาและเผยแพร่องค์ความรู้ในการสร้างพลเมืองดี กับเสริมหนุนการสร้างคนดีให้กับสังคม

การบริหารองค์กรในช่วงแรกเป็นอิสระจาก สปร. โดยมีคณะกรรมการบริหารที่เป็นอิสระและดำเนินงานภายใต้แนวคิดทางยุทธศาสตร์สามเหลี่ยม เขี่ยอนภูเขาสองนายแพทย์ประเวศ วะสี ที่มุ่งเน้นการสร้างคน ความรู้ และเครือข่ายในการสร้างคนดีให้กับสังคม ซึ่งในปี 2547-2551 ได้พัฒนาองค์ความรู้จากงานวิจัยมากกว่าหนึ่งร้อยเรื่อง เครือข่ายใน 72 จังหวัด และมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ 3 ครั้งเป็นจำนวนหลายหมื่นคน

ในปี 2551 ศูนย์คุณธรรม ได้พัฒนาระบบการเผยแพร่องค์ความรู้ให้กว้างขวางขึ้น ด้วยการจัดการประชุมทางวิชาการด้านคุณธรรมและสนับสนุนให้มีการจัดทำมุม “คุณธรรม” ในห้องสมุดของสถานศึกษาและส่วนราชการที่มีคนจำนวนมาก รวมทั้งจัดรายการเผยแพร่ความรู้และยกย่องคนดีในสังคมทางโทรทัศน์ เพื่อให้คนในสังคมตระหนักว่า การสร้างคุณธรรมในสังคมต้องเริ่มต้นที่ตนเอง ด้วยการหมั่นสำรวจและพัฒนาคุณธรรมในตัวเอง ด้วยการศูนย์คุณธรรมได้เสนอให้มีการพัฒนาคุณธรรมในเรื่องความซื่อสัตย์ สามัคคี และมีวินัย ในเยาวชนและกลุ่มชนชั้นปกครอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับคนในสังคม

ต่อมาในกลางปี 2551 สปร.จำเป็นต้องปรับแนวทางในการบริหารงาน จึงส่งผลให้ศูนย์คุณธรรมต้องปรับระบบบริหารมาเป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการบริหาร สปร. และปรับแผนงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารของ สปร. ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประกอบกับการปรับลดงบประมาณบริหารตามนโยบายรัฐบาล จึงทำให้ศูนย์คุณธรรมต้องปรับยุทธศาสตร์ลงเหลือ 3 แผนงานหลัก โดยดำรงแผนงานการป่มเพาะคนดีที่เน้นการสร้างครอบครัวอบอุ่น และการสร้างเครือข่ายผ่านสังคมคุณธรรมไว้ กับเพิ่มการสร้างจิตสำนึกในเรื่องธุรกิจคุณธรรม เพื่อส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมทั้งธุรกิจชุมชนคำนึงถึงผลกระทบในการดำเนินธุรกิจต่อคน สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตลอดปีงบประมาณ 2552 ศูนย์คุณธรรมได้บริหารงานตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ตามวิสัยทัศน์ “ร่วมสร้างสรรค์สังคมด้วยฐานคุณธรรมและจริยธรรม และส่งเสริมธรรมาภิบาลภาคธุรกิจ” โดยมุ่งเน้นครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุดของสังคม แต่มีพลังยิ่งใหญ่ที่สุดในการที่จะสามารถเปลี่ยนทิศทางของสังคมโดยรวมได้ การทำงานของศูนย์คุณธรรมในปีที่ผ่านมา จึงยังคงดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในส่วนของการสร้างสังคมอยู่ดีมีสุข สร้างครอบครัวอบอุ่นบนฐานเศรษฐกิจพอเพียง ตามปณิญาสังคมคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 3 ก่อให้เกิดการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบบูรณาการใน 4 ภูมิภาค และการดำเนินงานกับเครือข่ายสถานศึกษาอีกหลายโครงการ ดังปรากฏเป็นผลงานที่น่าเสนออยู่ในรายงานประจำปีฉบับนี้

ขณะเดียวกัน ได้เพิ่มบทบาทด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาคธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ทั้งในธุรกิจระดับรากหญ้า คือ ศูนย์เศรษฐกิจชุมชน ไปจนถึง
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของ
สปร. ในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ ตั้งแต่
การจัดงานสัมมนาคุณธรรมระดับภูมิภาค และสัมมนาคุณธรรม
แห่งชาติ ครั้งที่ 4 ซึ่งมุ่งเน้นในประเด็น “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจ
คุณธรรม” รวมไปถึงการพัฒนาเครือข่ายธุรกิจคุณธรรม เผยแพร่
องค์การธุรกิจคุณธรรมต้นแบบ และประสานความร่วมมือจัด
อบรม ตลอดจนติดตามเพื่อขยายผลให้กับบริษัทที่สนใจและม
ความพร้อมสู่การเป็นองค์กรธุรกิจคุณธรรม

การปฏิบัติงานตลอดปีที่ผ่านมา แม้จะมีข้อจำกัดบ้างใน
เรื่องกำลังคน และงบประมาณ แต่การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไป
ได้ด้วยดีโดยการสนับสนุนจากพันธมิตรยุทธศาสตร์ และความ
ร่วมมือจากเครือข่ายที่มีอยู่ทั่วประเทศ ผมและเจ้าหน้าที่ศูนย์
คุณธรรมทุกระดับขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

อย่างไรก็ดี การพัฒนาด้านคุณธรรมให้กับคนในชาติเป็น
งานที่ต้องค่อยๆ บ่มเพาะอย่างจริงจัง จริงใจ และต่อเนื่อง ซึ่ง
ปัจจัยของความสำเร็จอยู่ที่การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม
ของชนชั้นปกครอง และการกำหนดนโยบายของรัฐบาลในการ
สร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนเพื่อพัฒนาคุณธรรมความดี
ด้วยตนเองที่ชัดเจน จึงต้องใช้เวลาการดำเนินงานที่ยาวนานและ
ต่อเนื่อง แต่เมื่อใดที่คุณธรรมได้หยั่งรากลึกไปทั่วสังคมไทยจน
เกิดเป็นพลังของแผ่นดินแล้ว ก็จะสามารถสร้างความอยู่ดีมีสุข
ให้กับสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน

พ.อ.อ. วีรวิท คงศักดิ์

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ภาควิชาชีพ

อดีตประธานอนุกรรมการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

(กรกฎาคม 2551-กรกฎาคม 2552)

เศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ กับบทบาทของศูนย์คุณธรรม

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ สบร. เป็นองค์กรนำในการผลักดันสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ทำสินค้าและบริการให้เกิดความแตกต่าง มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อนำพาเศรษฐกิจไทยให้ก้าวขึ้นสู่ความเป็นประเทศชั้นนำทั้งในภาคเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม

สบร.กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบัน ทิศทาง และนโยบายของประเทศไทยว่า “เป็นองค์กรในการพัฒนาความคิด เพิ่มความรู้ สร้างเสริมภูมิปัญญาของประชาชนโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้สาธารณะเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ (Creative Economy)” ซึ่งมีผลงานภายในอีก 5 ส่วน เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park), ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC), สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย (TCELS) และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)

ในส่วนของศูนย์คุณธรรมซึ่งผมได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ประธานอนุกรรมการ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคมของปีงบประมาณ 2552 ได้เห็นว่าการทำงานของศูนย์คุณธรรมมีความท้าทายเป็นอย่าง

มาก เนื่องจากศูนย์คุณธรรมมีบทบาทหลักในการเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่าย ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ที่เป็นการรวมพลัง ยก ระดับ แพร่ขยายในบริบทต่างๆ ทุกภาคส่วนของสังคม การทำงานกับภาคธุรกิจเป็นทิศทางใหม่ของศูนย์คุณธรรม แต่ทุกฝ่ายก็ได้พยายามทำงานอย่างเต็มที่ โดยสอดแทรกเรื่องของธรรมาภิบาลภาคธุรกิจลงไปในการทำงานทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม เพื่อให้เชื่อมโยงกับแนวคิดเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ และยุทธศาสตร์ของ สบร. คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแหล่งบริการความรู้ เพื่อกระตุ้นความคิดและสร้างทัศนคติการเรียนรู้ของประชาชน เน้นการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบบูรณาการ 4 ภูมิภาค มีการส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชน และโครงการส่งเสริมกระบวนการธุรกิจคุณธรรมใน SMEs

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างต้นแบบ (prototype) และพัฒนาภาคีเครือข่าย(network) เพื่อการขยายผล ได้จัดงานสัมมนาคุณธรรมระดับภูมิภาคและสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ด้วยแนวคิด “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม” ซึ่งสอดคล้องกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาคธุรกิจโดยตรง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบ่มเพาะ (Incubation) คนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังในการสร้างเศรษฐกิจฐาน

ความคิดสร้างสรรค์ให้เติบโตต่อไป โดยการส่งเสริม
พัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม

พร้อมกันนั้นในการทำงานแต่ละยุทธศาสตร์ยัง
ได้มีกระบวนการถอดองค์ความรู้และผลิตเป็นสื่อซึ่ง
มีผลกระทบต่องสังคมและสาธารณะในจำนวนมาก
พอสมควร แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะมีน้อย และได้รับการ
สนับสนุนงบประมาณในวงเงินที่จำกัด

ในฐานะประธานอนุกรรมการ ผมขอชื่นชม
และขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ได้มีส่วนร่วมใน
ดำเนินงานของศูนย์คุณธรรมให้บรรลุเป้าหมาย
ตลอดมา และหวังว่าทุกท่าน ทุกฝ่ายจะได้ร่วมกัน
ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานมีความก้าวหน้า
และประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นตามเจตนารมณ์ของ
การจัดตั้งองค์กรต่อไป

ปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา

ประธานอนุกรรมการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

(สิงหาคม 2552 – ปัจจุบัน)

ปีที่ 5 ต้นกล้าความดีที่กำลังบอกรวม

หากเปรียบกับไม้ยืนต้น 5 ปีแห่งการหมั่นรดน้ำพรวนดินอย่างสม่ำเสมอ ไม้ต้นนี้ก็คงแผ่กิ่งก้านสาขาให้ร่มเงา หรือออกดอกผลให้ชวนชื่นใจ เช่นเดียวกับภารกิจของ ศูนย์คุณธรรม ในการเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายต้นกล้าความดีทั่วมองไทยให้เจริญงอกงาม ที่ทำมาอย่างต่อเนื่องจริงจังตลอดระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่องค์กรได้ก่อตั้งขึ้นในปี 2547 ในวันนี้แผ่กิ่งก้านสาขางอกงามขึ้นเพียงใด และมีการปรับทิศทางการอย่างไรให้สอดคล้องกับวิกฤติเศรษฐกิจของสังคมที่เกิดขึ้น ในโอกาสการสรุปการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552 คณะผู้จัดทำรายงานประจำปีได้มีโอกาสรับฟังผลการดำเนินงานที่น่าภาคภูมิใจ จาก ผอ.นราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ผู้นำองค์กรในการขับเคลื่อนงานมาตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

ผลงานเด่นของศูนย์คุณธรรม ในปีงบประมาณ 2552 มีอะไรบ้าง

ในปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ หรือ สปร. จึงเน้นเรื่อง creative economy ศูนย์คุณธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัด สปร.จึงมีการปรับวิสัยทัศน์เป็น “ร่วมสร้างสรรค์สังคมด้วยฐานคุณธรรมและจริยธรรม และส่งเสริมธรรมาภิบาลภาคธุรกิจ” การจัดงานสมัชชาคุณธรรมในปีนี้ ศูนย์คุณธรรมร่วมกับองค์กรเครือข่ายมีมติร่วมกันให้ใช้ประเด็น “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม” เป็นแนวคิดหลัก ทั้งในสมัชชาคุณธรรมระดับภาค และสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ทำให้องค์กรในภาคธุรกิจได้มาสัมมนากันมากขึ้น

นอกจากนี้ ศูนย์คุณธรรมยังได้จัดโครงการเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจอีก 2 โครงการ โดยโครงการแรกได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิปวยอิ้งการณณ์ เผยแพร่องค์กรธุรกิจที่ได้รับรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่น จากมูลนิธิฯ 7 องค์กร นำมาเป็นต้นแบบในการถอดองค์ความรู้ จากนั้นประสานความร่วมมือกับ ISMED จัดโครงการส่งเสริมกระบวนการธุรกิจคุณธรรมในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขยายผลสู่อีก 11 องค์กร ส่วนอีกโครงการหนึ่งเป็นการประสานความร่วมมือกับสถาบันคีนันแห่งเอเชีย จัดโครงการ “สร้างเสริมจิตสำนึกสาธารณะและพัฒนาพนักงานจิตอาสา” ให้แก่ 16 บริษัท ก่อให้เกิดกิจกรรมจิตอาสาเพื่อองค์กร เพื่อชุมชนขึ้นในองค์กรธุรกิจมากยิ่งขึ้น

ส่วนของการสร้างสังคมอยู่ดีมีสุข สร้างครอบครัวอบอุ่นบนฐานเศรษฐกิจพอเพียง ตามปฏิญญาสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 3 เราได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เกิดเป็นโมเดลการเรียนรู้ในระดับอนุบาล 1 แห่งระดับประถมศึกษา 12 แห่ง ระดับมัธยมศึกษา 5 แห่ง เป้าหมายคือครูให้ความสำคัญกับพ่อแม่ในการร่วมกันจัดกิจกรรมให้กับเด็กเพื่อสร้างครอบครัวอบอุ่น พบว่ากิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินงานเกิดความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองมากขึ้น

สำหรับในระดับมหาวิทยาลัย เป็นช่วงวัยที่สนใจเรื่องการใช้เทคโนโลยี ศูนย์คุณธรรมจึงร่วมกับขบวนการตาสับปะรด จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อให้กับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 11 แห่ง และสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อคุณธรรมสร้างสรรค์สังคม นำไปเผยแพร่

พร้อมกันนั้น ศูนย์คุณธรรมยังคงส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมแบบบูรณาการใน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ โครงการที่สามารถเป็นแบบอย่างให้กับหน่วยงานภาครัฐ และประชาชน เช่น **“โครงการหนึ่งไร่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลอง”** ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เดิมชาวบ้านมีปัญหาด้านสินค้าจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม พระอาจารย์สรยุทธ ชยปัญโญ ได้นำแนวพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปสอนชาวบ้าน เกิดกระบวนการเป็นรูปธรรมจากความร่วมมือของบ้าน-วัด-โรงเรียน หรือบวรอย่างชัดเจน โดยวัดและชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ ศูนย์คุณธรรมเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่องมาตลอด 3 ปี ส่วนในด้านองค์ความรู้ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกิดเป็นโครงการ 1 ไร่คุณธรรมให้ชาวบ้านสละพื้นที่ทำกินของตนเอง 1 ไร่ทดลองปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ปรับชีวิตให้พออยู่พอกินด้วยการปลูกพืชในครัวเรือนไว้กินไว้ใช้โดยไม่ใช้สารเคมี เหลือกก็แบ่งกันในชุมชนเหลือจากนั้นแล้วค่อยขาย หลังจากทำมา 1 ปี ชีวิตของชาวบ้านที่เป็นหนี้เป็นสินดีขึ้น ลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก ชำยังมีรายได้จากผลผลิต ทำให้พึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

- ศูนย์คุณธรรมภาคภูมิใจว่าได้ค้นพบ ประสานความร่วมมือ แล้วเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย เป็นการสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายที่ดำเนินการอยู่ระดับหนึ่งสามารถเป็นต้นแบบให้คนอื่นได้เรียนรู้ ทั้งจากพื้นที่จริง และจากการถอดองค์ความรู้เผยแพร่เป็นหนังสือและ VCD ว่าที่ดินเพียง 1 ไร่ ช่วยให้ชีวิตชาวบ้านดีขึ้นได้อย่างไร เป็นแบบอย่างว่าถ้าทุกคนนำแนวพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียง ไปปฏิบัติสามารถเกิดผลได้จริง

จากบันทึกการทำบ้านของศูนย์คุณธรรมเห็นว่าการถอดองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่เป็นจำนวนมาก

หนึ่งในหน้าที่ของศูนย์คุณธรรม คือ การจัดให้มีฐานข้อมูลขององค์กร และองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นอกจากการถอดองค์ความรู้ของเครือข่ายคุณธรรมต้นแบบ เพื่อให้องค์กรหรือผู้สนใจสามารถนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ ในปี 2552 ผลงานที่เราภาคภูมิใจคือการจัดทำหนังสือนิทาน **ทำดีตามคำพ่อ** อัญเชิญพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและได้รับพระบรมราชานุญาตเรียบร้อยแล้ว นำเสนอในรูปแบบนิทานสำหรับเด็ก แต่ละเรื่องสอดคล้องกับพระบรมราโชวาท พระราชดำรัสแต่ละองค์ เช่น พระบรมราโชวาทเป็นเรื่องการสะสมองค์ความรู้ นิทานจะเป็นเรื่องการสะสมความรู้ และท้ายเรื่องเป็นแง่คิดสะกิดต่อมทำดี ท้ายเล่มเป็นคำถวายสัตย์ปฏิญาณ เป็นตัวอย่างของหนังสือที่เสนอกระบวนการสอนให้กับครู เช่นถ้าจะสอนเด็กในเรื่องความจงรักภักดีอย่างเป็นรูปธรรมจะทำอย่างไร

นอกจากนี้ยังมีหนังสือ **“ทำดีตามรอยพ่อ”** รวบรวมพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัส เพื่อปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมว่าท่านสอนอะไรในแต่ละวัย สำหรับเด็กวัยเรียน คนหนุ่มสาว คนทำงาน วัยผู้ใหญ่ หากแต่ละคนมีความจงรักภักดี ลองอ่านบททวนและทำตามคำสอนของพ่อ ก็จะเป็นการเกิดมาแล้วได้ตอบแทนคุณแผ่นดิน และนี่ถือเป็นงานของศูนย์คุณธรรม ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม อีกหนึ่งองค์ความรู้ที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์ต่อทุกคน คือประวัติท่านพุทธทาส ศูนย์คุณธรรมได้จัดทำ

เป็นมัลติมีเดีย มีทั้งสำหรับเด็ก สำหรับเยาวชน และสำหรับผู้ใหญ่

ในภาคธุรกิจ ศูนย์คุณธรรมได้ถอดองค์ความรู้ 7 องค์การต้นแบบธุรกิจคุณธรรม ว่าเขามีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างไร จัดทำเป็น **“ต้นแบบธุรกิจคุณธรรม 7 บริษัท”** จัดทำเผยแพร่ในรูปแบบหนังสือและวีดิทัศน์ อีกเล่มคือหนังสือถอดองค์ความรู้ **“คุณธรรมคู่กำไร”** ประสพการณ์บ่มเพาะคนดีจากบริษัทเอเชีย พริชชั่น จำกัด และจากการจัดงานสัมมนาฟิวเจอร์ด้วยธุรกิจคุณธรรม ศูนย์คุณธรรมได้ถอดองค์ความรู้เป็น 14 เรื่องตามหัวข้อการประชุมกลุ่มย่อย

ในการเผยแพร่องค์ความรู้เหล่านี้สู่สาธารณะ ศูนย์คุณธรรมได้ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายสถานศึกษาและสถานที่ราชการ จัดมุมคุณธรรม กระจายสื่อและหนังสือที่ผลิตออกไปในห้องสมุด 45 แห่ง ประกอบด้วยมุมคุณธรรมที่ได้รับการสนับสนุนเต็มรูปแบบทั้งสื่อและชั้นหนังสือ 30 แห่ง และที่ได้รับการสนับสนุนเฉพาะสื่ออีก 15 แห่ง

ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ศูนย์คุณธรรมมีการเสริมหนุนการทำคุณงามความดีในหลายภาคส่วน หากสนใจขอรับความรู้เหล่านี้จะศึกษาได้จากสื่อใด

ส่วนงานที่ศูนย์คุณธรรมทำมาตั้งแต่ปี 2547 ได้จัดทำเป็นวีดิทัศน์ และหนังสือคู่มือ **“ดอกไม้บาน สื่อสารความดี”** ซึ่งมีเรื่องย่อทั้งหมด 159 เรื่อง แยกเป็น 11 หมวด เช่น แผนที่ดีความดี ศาสนสัมพันธ์ วิธีพอเพียง สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ความรู้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง มีพื้นที่จริงที่ปรากฏ รวบรวมขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ ความเข้าใจว่าการส่งเสริมคุณธรรมการทำความดีแต่ละบรรยากาจะแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่ผลงานของเครือข่ายผ่านวารสารคุณธรรมในทุกเดือน ซึ่งจัดทำมาเป็นปีที่ 4 แล้ว ผลงานและองค์ความรู้เหล่านี้สามารถดาวน์โหลดดูได้จากเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรม www.moralcenter.or.th และห้องสมุดดิจิทัล dl.moralcenter.or.th

○ ที่ผ่านมามี ศูนย์คุณธรรมมีหลักในการกำบานเช่นไร และเกิดก้าว ย่างที่เติบโตขึ้นอย่างไรบ้าง

ศูนย์คุณธรรมเป็นหน่วยงานเล็กๆ ทำงานเฉพาะด้าน มีหน้าที่ในการเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังคุณธรรมความดี มีหน้าที่ไปหาสิ่งที่มีอยู่แล้ว และมีความ เหมาะสมมาให้กับสังคม ฉะนั้นต้องคิดในเรื่องที่เป็นไปได้ คิดร่วมกันกับคนที่มีความ พร้อมมีความมุ่งมั่นที่จะทำ ต้องค้นให้พบคนที่มีความรู้ มีความมุ่งมั่น เมื่อพบแล้ว ให้การเสริมหนุน โดยใช้ยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ ประเวศ วะสี ได้ให้แนวทางไว้คือ Research, Communication และ Network เข้าไปขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องจึงจะเห็นผล

การเติบโตที่เห็นได้ชัดคือเรื่องขององค์ความรู้ ศูนย์คุณธรรมมีกระบวนการ พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความดีความงามหลากหลายวิธีการ เมื่อมีการ ขับเคลื่อนจนเกิดเป็นรูปธรรมชัดเจนแล้ว ถ้าหน่วยงานเห็นความสำคัญนำไปดำเนินการ กระบวนการก็จะมีผลกระทบต่อสังคมวงกว้าง ยกตัวอย่างเช่น โครงการคุณธรรม โครงการแผนที่คนดี โครงการจิตอาสา เป็นต้น

PROFILE

- ความเป็นมา วิสัยทัศน์ พันธกิจ
- หน้าที่ความรับผิดชอบ เป้าหมาย
- ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน
- โครงสร้างการบริหารจัดการ
- คณะอนุกรรมการ
- คณะทำงาน

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
(CENTER FOR THE PROMOTION OF NATIONAL STRENGTH ON
MORAL ETHICS AND VALUES)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

ความเป็นมา

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) เป็นหน่วยงานเฉพาะด้านของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ที่ 6/2547 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2547 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 (11) แห่ง

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2547 ต่อมาเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 ได้ยกเลิกประกาศจัดตั้งดังกล่าว และให้ใช้ประกาศคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ที่ 8/2550 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2550 เรื่องการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม แทน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน 2550 ทั้งนี้ ศูนย์คุณธรรมยังเป็นหน่วยงานเฉพาะด้านของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เช่นเดิม

จนกระทั่งเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2551 คณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ในการประชุมคณะกรรมการบริหารครั้งที่ 4/2551 ได้มีมติให้ยุบเลิกประกาศจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะด้านของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ทั้งหมด และมีมติกำหนดให้หน่วยงานเฉพาะด้านมีฐานะเป็นส่วนงานภายในของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม จึงมีฐานะเป็นส่วนงานภายในของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงาน พ.ศ. 2551 ตั้งแต่วันที่ 26 พฤษภาคม 2551 เป็นต้นมา

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนการเสริมหนุนเชื่อมโยงประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในบริบทต่าง ๆ ในทุกภาคส่วนของสังคม

วิสัยทัศน์

“ร่วมสร้างสรรค์สังคม
ด้วยฐานคุณธรรมและ
จริยธรรมและส่งเสริม
ธรรมาภิบาลภาคธุรกิจ”

พันธกิจ

มีบทบาทหลักในการเสริมหนุน
เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่าย
ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ที่เป็นการรวมพลัง ขกระดับ
แพร่ขยายในบริบทต่าง ๆ
ในทุกภาคส่วนของสังคม

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
ครั้งที่ 4/2551 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2551 ในการให้ยุบเลิกประกาศจัดตั้งหน่วยงาน
เฉพาะด้านทั้งหมดนั้น ที่ประชุมได้กำหนดให้นำวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในประกาศจัด
ตั้งหน่วยงานเดิมมาเป็นขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานแต่ละส่วนงาน ในส่วนของศูนย์
คุณธรรมได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ในข้อบังคับ ดังนี้

- (1) เป็นองค์กรนำทางด้านการพัฒนาองค์ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- (2) จัดให้มีฐานข้อมูลขององค์กร และองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรม
- (3) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ในด้านเสริมสร้าง
พฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไทย
- (4) ประสาน และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายขององค์กรด้านการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมที่มีคุณภาพ
- (5) เพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างพฤติกรรมทางคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์
ของสังคมไทย ผ่านสื่อสารสนเทศ และสื่อสาธารณะ

เป้าหมาย

ส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจ เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนในประเทศ
สู่เป้าหมายที่รัฐบาลต้องการ และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติทุกประเทศ ทั้งนี้ แผนการ
ดำเนินงานจะต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของแต่ละภูมิภาค โดยมีกระบวนการขับ
เคลื่อนคุณธรรม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี เข้าไว้ด้วยกัน

ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาแหล่งบริการความรู้กระตุ้นความคิด
และการสร้างบรรณวิเทศน์คึกคักการเรียนรู้รอบประชาชน
แผนงาน/โครงการ ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมแบบบูรณาการ

เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม ให้เป็นแหล่งบริการความรู้ ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ การสร้างอาชีพและรายได้ของชุมชน นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ตามแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความคิด สร้างสรรค์ สร้างเครือข่ายภาคีพัฒนาจากทุกภาคส่วนในสังคม โดยเน้นการส่งเสริมธรรมชาติภิบาลในภาคธุรกิจเป็นแหล่งการเรียนรู้คุณธรรมแบบบูรณาการ สร้างองค์ความรู้ใหม่จากแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมที่มีหลากหลายรูปแบบ นำไปสู่การสื่อสารสาธารณะ เผยแพร่ และขยายผลต่อไป นำแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมต้นแบบมายกระดับสร้างกระบวนการเรียนรู้สาธารณะในการขับเคลื่อนขบวนการพัฒนาสังคมคุณธรรม และสร้างกระแสสังคมแห่งการเรียนรู้คุณธรรม ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาสร้างสรรค์แหล่งเรียนรู้คุณธรรมแบบบูรณาการ

กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการธรรมชาติภิบาลในองค์กรภาคธุรกิจ

กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมเครือข่ายพัฒนารูปแบบแหล่งเรียนรู้

กิจกรรมที่ 4 สร้างสรรค์สื่อความดีเพื่อการเผยแพร่

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การสร้างต้นแบบ (Prototype) และพัฒนาภาคีเครือข่าย (Network) เพื่อการขยายผล

แผนงาน ขับเคลื่อนขบวนการสมัชชาคุณธรรม

โครงการ สมัชชาคุณธรรม

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรต่างๆ ในทุกภาคส่วนของสังคมมีการสร้างธรรมชาติภิบาลในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืน ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกิดการสร้างธรรมชาติภิบาลในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้าน CSR ระหว่างองค์กรต่างๆ เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องการสร้างธรรมชาติภิบาลใน

ภาคธุรกิจอย่างยั่งยืนและด้าน CSR ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย และนำเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานในทุกภาคส่วนของสังคมไทย สร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางดำเนินงานในการสร้างธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ผลักดันยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการสร้างธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืนเพื่อนำไปสู่การขยายผลในวงกว้าง

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การบ่มเพาะ (Incubation) คนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังในการสร้างเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ให้เติบโตต่อไป

แผนงาน/โครงการ ส่งเสริมพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสถาบันครอบครัวให้เป็นแหล่งบ่มเพาะคนรุ่นใหม่ให้มีค่านิยม และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง มีคุณธรรมนำความรู้ และมีจิตสำนึกสาธารณะ สร้างเครือข่ายภาคีพัฒนาจากทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชนคนรุ่นใหม่ และครอบครัว โดยเน้นให้ภาคธุรกิจเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาคนรุ่นใหม่กับครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม นำรูปธรรมความสำเร็จของคนรุ่นใหม่กับครอบครัวพอเพียงมาเผยแพร่ต่อสาธารณะเพื่อสร้างกระแสสังคมคุณธรรมและสังคมเข้มแข็งให้ตื่นตัวขึ้น ประกอบด้วย 4 กิจกรรมได้แก่

กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาครอบครัวในชุมชนต้นแบบเชิงคุณธรรม

กิจกรรมที่ 3 พัฒนาครอบครัวจิตอาสาในองค์กรเอกชน

กิจกรรมที่ 4 พัฒนาเยาวชน / นักศึกษาเป็นแกนนำอาสาสื่อสารความดีเพื่อครอบครัวและสังคม โดยใช้สื่อสร้างสรรค์

โครงสร้างการบริหารจัดการ

- เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้จึงมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมในคราวประชุมครั้งที่ 6/2551 วันที่ 22 กรกฎาคม 2551 โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ให้การดูแลกลั่นกรอง ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)-สอ.บ.

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

คณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

คณะอนุกรรมการ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ดินเชิงคุณธรรม

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10

1. นายไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
2. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
ประธานอนุกรรมการ (กรกฎาคม 2551-กรกฎาคม 2552)
3. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา
ประธานอนุกรรมการ (สิงหาคม 2552 - ปัจจุบัน)
4. ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนน อมรวิวัฒน์
อนุกรรมการ
5. นายมังกร กุลวานิช
อนุกรรมการ
6. นายศิริชัย สาครรัตนกุล
อนุกรรมการ
7. กันตแพทยภักดา เรืองอารีรัชต์
อนุกรรมการ
8. นายวชิรศักดิ์ สุปรัตน์
อนุกรรมการ
9. นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนาผลิตภัณฑ์ดินเชิงคุณธรรม
อนุกรรมการและเลขานุการ
10. นายประกอบ นวลขาว
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานปีงบประมาณ 2552

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม
นางสาวราตีพย์ พุ่มทรัพย์

1 2 3 4 5 6

ฝ่ายอำนวยการ

นายรัชพล	ญวนมี	งานสารบรรณ
นายปิยะพงษ์	พารักษา	งานบุคคล
นายประกอบ	นวลขาว	หัวหน้าฝ่าย
นางกฤตินิษฐ์	ประสมพลอย	งานห้องสมุด
นางสาวศรีวิไล	นวลขาว	งานพัสดุจัดซื้อจัดจ้าง
นางสาวจงจิตร	นิลกรณ	งานแผนงาน/สำนักงานคณะกรรมการ

1 2 3 4 5

ฝ่ายสนับสนุน

นางสาวศิริวรรณ	ดวงกมลไพบุลย์	งานการเงินและบัญชี
นางสาวรัตนพร	พุ่มโพธิ์	งานการเงินและบัญชี
นางสาววิมล	ผิวอ่อน	หัวหน้าฝ่าย
นางสาวธัญลักษณ์	ศรีวิรมัยธนากุล	งานสถานที่
นายวิชราวุธ	ชูวงษ์วาน	งานยานพาหนะ

1 2

ฝ่ายติดตามและประเมินผล

ติดตามงานโครงการปี 2549-2551
 ติดตามและกำกับงานโครงการปี 2552
 ติดตามงานวิจัยปี 2550-2551
 งานตัวชี้วัด

นางวิไลวรรณ	ถึกไทย	หัวหน้าฝ่าย
นางอนุสรณ์	ปัทมสังข์	

1 2 3 4

ฝ่ายสารสนเทศและเผยแพร่

นายพิพัฒน์ เพชรจิโรจน์	งานระบบสารสนเทศ
นางสาวอมรรัตน์ ธีรสรเพชญ์	หัวหน้าฝ่าย (กันยายน 2552 - ปัจจุบัน)
นางสาวนที มีผิว	งานระบบสารสนเทศ
นายประมวล บุญมา	งานประชาสัมพันธ์
นางสาวอังคณา เซาวิวัฒนพานิช	หัวหน้าฝ่าย (ตุลาคม 2551 - สิงหาคม 2552)

1 2

กลุ่มงานยุทธศาสตร์ 1

แหล่งบริการความรู้ กระตุ้นความคิด

นางวิไลวรรณ ถีกไทย รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์ 1
นางสาววิวรรณ วรรณจันทร์

1 2

กลุ่มงานยุทธศาสตร์ 2

สร้างต้นแบบและพัฒนาภาคีเครือข่าย

นายครรชิต ปิตะกา หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์ 2
นางสาวรัตใจ เปี้ยแก้ว

1 2

กลุ่มงานยุทธศาสตร์ 3

บ่มเพาะคนรุ่นใหม่

นางสาวสุชมาล มลิวัลย์ หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์ 3
นางสาวเนตรนภา ปานมน

HIGHLIGHT

- สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4
- กิจกรรมพัฒนาครอบครัวจิตอาสาในองค์กรเอกชน
- กิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น
- โครงการหนึ่งไร่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลอง

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

ในปีงบประมาณ 2552 ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 ถึงเดือนตุลาคม 2552 ศูนย์
คุณธรรมได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์สังคมด้วยฐานคุณธรรมจริยธรรม
และส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจ ด้วยโครงการ/กิจกรรมหลากหลายรูปแบบตามสภาพ
แวดล้อมของแต่ละภูมิภาค มีตัวอย่างผลงานเด่นที่น่าภาคภูมิใจ ดังนี้

สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4

30 กรกฎาคม-1 สิงหาคม 2552 ณ ฮอลล์ 9 เมืองทองธานี

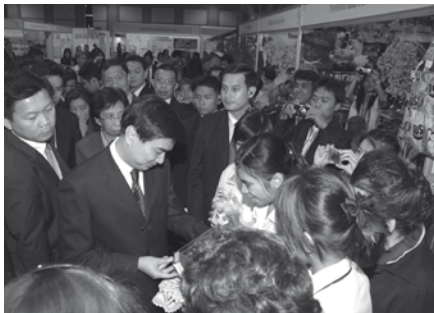
สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 4 เกิดจากพลังความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจของ ศูนย์คุณธรรมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้าน CSR ทั้ง 17 องค์กร ได้แก่ หอการค้าไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมประกันชีวิตไทย สมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สถานีโทรทัศน์ TNN2 สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย รวมไปถึงเครือข่ายคุณธรรมระดับภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็น ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ ซึ่งได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานสมัชชาระดับภูมิภาค ระดมความคิดเห็นนำเสนอแนวทางแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจด้วยธุรกิจคุณธรรม จนมาถึงงาน **สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และตลาดนัดคุณธรรม ครั้งที่ 4 “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม”** เพื่อจัดทำเป็นปฏิญญาคุณธรรมแห่งชาติและขับเคลื่อนธุรกิจคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทยต่อไป

ภายในงานนอกจากการนำเสนอผลการประชุมสมัชชาระดับภาค และการประชุมกลุ่มย่อยของแต่ละหัวข้อที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างธุรกิจคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมแล้ว ยังมีการจัดเสวนาในหัวข้อฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนเครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พิธีมอบโล่รางวัลแบบอย่างด้านคุณธรรม การแสดงจากเยาวชนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากโครงการ **“3 คุณธรรมนำไทย”**

ในส่วนของตลาดนัดคุณธรรม มีการออกบูธและจัดนิทรรศการรวม 22 โซน ทั้งจากองค์กรด้านสาธารณะประโยชน์ องค์กรธุรกิจคุณธรรมระดับชุมชนไปจนถึงองค์กรระดับประเทศ นิทรรศการโครงการคุณธรรม การแสดงดนตรีไทยและศิลปะพื้นบ้านจากนักเรียนเครือข่ายคุณธรรม ให้ผู้เข้าร่วมงานได้มาแลกเปลี่ยนสอบถามประสบการณ์

จากตัวจริงเสียงจริง มากมายชนิดที่เรียกได้ว่าวันเดียวเก็บเกี่ยวได้ไม่ครบ

ตลอด 3 วันของการจัดงานจึงเป็นไปอย่างอบอุ่น คึกคัก นอกจากองค์กรเครือข่ายร่วมจัดแล้ว ยังมีผู้เข้าชมงานทั้งนักศึกษา ประชาชน สื่อมวลชน และชุมชนจากกรุงเทพฯ ปริมณฑล และจังหวัดใกล้เคียง เข้าชมงานอย่างต่อเนื่องบอกถึงการให้ความสำคัญกับการฝ่าวิกฤติในครั้งนี้ของทุกคน

ยกย่องคนดี

งานในวันแรก โหมโรงด้วยละครเงาที่น่าตื่นตาตื่นใจ ติดตาม เรื่อง **“การประมูล”** จากคณะละครที่มีชื่อเสียงที่สุดในประเทศ กลุ่มสื่อสร้างสรรค์พระจันทร์เพ็ญและการเดินทางที่ไม่สิ้นสุด ซึ่งเนื้อเรื่องเปรียบเทียบกับคุณธรรมกับต้นไม่ว่าต่างก็ต้องหล่อเลี้ยงให้เติบโตขึ้นมาจากภายในเช่นเดียวกัน

สังคมคุณธรรมจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการยกย่องคนดีเป็นแบบอย่าง อีกหนึ่งความชื่นชมและยินดีในงานนี้คือ พิธีมอบโล่รางวัล โดย พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการศูนย์คุณธรรม แก่ **“สถานศึกษาด้านแบบศูนย์การเรียนรู้เรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น”** มีโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือก 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนหนองตาบ่าง จังหวัดกาญจนบุรี โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา และโรงเรียนนวมินทราชินยา จังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนบ้านแม่จาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงเรียนต้นบากราชบุรีบุรีรัมย์ และโรงเรียนกันตังรัชฎาศึกษา จังหวัดตรัง รางวัล **“สหกรณ์คุณธรรม”** ให้กับ 3 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์โคโคน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินลำพูนกลาง จำกัด จังหวัดสระบุรี สหกรณ์อ้อมทรัพย์ครุภาพสินธุ์ จำกัด จังหวัดกาฬสินธุ์ และสหกรณ์นิคมอ่าวลึก จำกัด จังหวัดกระบี่ และโล่เกียรติคุณ **“ต้นแบบธุรกิจคุณธรรม”** ให้กับ 8 บริษัท ได้แก่ บริษัท บารูมดีไซน์ จำกัด บริษัท เพนเอเชียอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท ไทยคาเนตะ จำกัด บริษัท โยธกา อินเทอร์เน็ตซันแนล จำกัด บริษัท ไคเนติกส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด บริษัท เอเชีย พรีซิชั่น จำกัด บริษัท สี่ไดโน จำกัด และบริษัท สยามแฮนด์ส จำกัด

ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม

งานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติในครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก **ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ** นายกรัฐมนตรี มาเป็นประธานเปิดงานและได้กล่าวปาฐกถาในหัวข้อของแนวคิดหลักว่า คุณธรรมมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตและพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ปีนี้นบ้านเมืองตกอยู่ภายใต้ภาวะวิกฤติซ้อนวิกฤติ คือ ปัญหาเศรษฐกิจและความขัดแย้งทางการเมือง สิ่งสำคัญที่สุดในการฝ่าอุปสรรคคือ **“คน”** คนที่มีความรู้ความสามารถ และสำคัญคือคนที่มีคุณธรรมและความดี ขอชื่นชมศูนย์คุณธรรมที่ได้เลือกประเด็นฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรมมาเป็นพุดคุยแลกเปลี่ยนในการจัดงานสัมมนา ธรรมภิบาลไม่เพียงแต่มีความสำคัญในการฝ่าวิกฤติ แต่ยังสร้างความยั่งยืนที่จะเกิดขึ้นต่อไปภายหลังจากวิกฤติด้วย การแก้ไขปัญหเศรษฐกิจของรัฐบาลจึงพยายามอย่างเต็มที่ในการกระตุ้นการยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจ รวมถึงเรื่องธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม

ปัญหาอื่นๆ ที่เราเผชิญอยู่ก็ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมทั้งสิ้น ถ้าเราไม่ตระหนักในเรื่องของคุณธรรม แม้เราจะไปแก้รัฐธรรมนูญ แก้กฎหมายหรือวางระบบอย่างไร บ้านเมืองก็ไม่สามารถเดินไปข้างหน้าได้ สังคมไทยยังมีปัญหาเรื่องค่านิยมและ

การยอมรับในสิ่งผิดๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความก้าวหน้าของประเทศ เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายรวมทั้งรัฐบาลที่จะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ศึกษาอย่างลึกซึ้งถึงที่มาที่ไปของค่านิยมที่เอื้อต่อการสร้างระบบคุณธรรมที่ดี และค่านิยมที่บั่นทอนคุณธรรม โดยบ่มเพาะสร้างบุคคล วางเครือข่าย และสื่อสารทั้งทางบวกและทางลบ ทางบวกคือยกย่องคนดี เสาะแสวงหาแบบอย่างที่ดี เผยแพร่สิ่งดีๆ เพื่อเป็นกำลังใจและเป็นแรงบันดาลใจให้คนอื่นต่อไป และในอีกด้าน ใช้มาตรการกดดันทางสังคมต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือค่านิยมที่บ่อนทำลายความสามารถของคนไทยและประเทศไทย

การเป็นความรับผิดชอบของทุกคน

อีกหนึ่งสาระสำคัญในงานนี้คือปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “**ความรับผิดชอบต่อทางการเงินกับความรับผิดชอบต่อสังคม**” (Finance & Social Responsibility) จาก**อ.ไพฑูรย์ วัฒนธรรม** ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ศูนย์คุณธรรม ที่ช่วยให้ความกระจ่างว่าความรับผิดชอบต่อทางการเงินไม่ใช่แค่หน้าที่ของสถาบันการเงินเท่านั้น แต่เป็นความรับผิดชอบต่อทุกคน ตั้งใจความจากการปาฐกถาที่ว่า

ความรับผิดชอบต่อทางการเงิน คือการปฏิบัติจัดการการเงินเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันต่อสังคมและต่อตนเอง ซึ่งเกิดจากความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ธุรกิจ สถาบันการเงิน และองค์กรกำหนดนโยบาย

ความรับผิดชอบต่อทางการเงินของ**ครอบครัว** เช่น การสร้างนิสัยในการออม การลงทุนที่ดี ภูเงินในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่สร้างบ้าน ซื้อมอเตอร์ไซด์ หรือเก็งกำไรอย่างเกินจำเป็น

ความรับผิดชอบต่อทางการเงินของ**ธุรกิจ ผู้ประกอบการ** ได้แก่ การบริหารจัดการการเงินให้พอเหมาะ เช่น การขายเชื่อในสัดส่วนที่พอเหมาะ การไม่กู้ยืมมากเกินไป ตรงกันข้าม หากธุรกิจใดนำหลักทรัพย์ที่ไม่มีอยู่จริงไปค้ำประกันการกู้ และสถาบันการเงินก็รู้เห็นให้กู้ด้วย ก็ถือว่าไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

สถาบันการเงิน มีหน้าที่ให้บริการ เช่น โอนเงิน ให้เครดิต ให้บริการเงินล่วงหน้า การให้กู้กับธุรกิจที่ทำลายสิ่งแวดล้อม หรือคนที่ใช้เงินเกินตัว เท่ากับไม่รับผิดชอบต่อสังคม

องค์กรกำหนดนโยบาย เช่น ตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับธุรกิจ ประกัน สังกัดกระทรวงการคลัง ต้องมีนโยบายระดับประเทศที่เกี่ยวข้องกับคน ธุรกิจ การเงิน ที่เอื้อให้ภาคท้องถิ่นดูแลกันได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ

ขณะเดียวกันก็ต้องมี 3 ปัจจัยเป็นเครื่องช่วยที่จะทำให้ทั้งสี่ส่วนดังกล่าว สร้างและเพิ่มความรับผิดชอบต่อทางการเงินได้มากขึ้น ดีขึ้น คือ **หนึ่ง พลังทางสังคม** เช่น สมัชชาชาติ สมัชชาภูมิภาค ระดับจังหวัด กลุ่มสินเชื่อ ผู้ให้บริการ เกิดเครือข่ายร่วมกันเพื่อการประสานความร่วมมือ ให้ความรู้ ให้ข้อมูล สร้างวัฒนธรรมการออม ใช้เงินแต่พอประมาณ **สอง พลังความรู้** ทุกฝ่ายวิเคราะห์ วิจัย ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเงินอย่างเข้มแข็งต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น **สาม จิตสำนึก** มาจากการเข้าถึงความเพียร ความดี จากการเจริญสติ พลังอำนาจทางศาสนา การไตร่ตรอง ก่อให้เกิดการสร้างจิตสำนึกเป็นกลุ่มคณะ

14 ประเด็นครอบคลุมคุณธรรมทุกภาคส่วน

ในปีนี้การจัดสัมมนาทั้งระดับภาคทุกภาคและระดับชาติเป็นไปตามแนวคิดเดียวกัน คือ ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม มีการประชุมกลุ่มย่อยในประเด็นที่ใกล้เคียงกัน และในการประชุมสัมมนาคุณธรรมระดับชาติ ได้จัดให้แลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็นใน 14 ประเด็น และนำยีนดีที่หลายประเด็นเกิดเครือข่ายที่จะประสานความร่วมมือกันต่อไป

- **SMEs คุณธรรม** ได้มีการลงนามจัดตั้ง “ชมรมเครือข่ายธุรกิจคุณธรรม” เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนของธุรกิจ SME ซึ่งมีอยู่ถึงร้อยละ 99.98 ของธุรกิจในประเทศไทยได้นำไปประยุกต์ใช้

- **การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน** ที่ประชุมได้ช่วยกันเสนอแนวทางการปฏิบัติของมัคคุเทศก์และข้อเสนอให้รัฐบาลสนับสนุน

- **มหาวิทยาลัยรับผิดชอบต่อสังคม** การเสวนา “ความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษา” ช่วยจุดประกายให้เห็นว่าแนวคิดนี้จะเป็นจริงได้ก็ด้วยนโยบายการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย และการเอื้อพื้นที่ให้นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์กิจกรรมจิตอาสา ผู้เข้าร่วมประชุมได้ลงนามร่วมกันเป็น “เครือข่ายมหาวิทยาลัยรับผิดชอบต่อสังคม” และร่างปฏิญญาความร่วมมือแถลงต่อ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ อนุกรรมการศูนย์คุณธรรม

- **สหกรณ์คุณธรรม** ที่ประชุมร่วมกันเสริมสร้างสหกรณ์คุณธรรมให้มั่นคงยั่งยืนด้วยการร่วมกันวางแนวทางจัดทศวรรษแห่งการเสริมสร้างสหกรณ์ สร้างกระบวนการเรียนรู้เครือข่าย และบัญญัติจรรยาบรรณสำหรับผู้บริหารสหกรณ์

- **สถาบันการเงินคุณธรรม** กลุ่มสถาบันการเงินกว่า 20 องค์การ ลงนามประกาศเจตนารมณ์จัดตั้ง “ชมรมส่งเสริมคุณธรรมทางการเงินและสังคม” ร่วมมือกันณรงค์ส่งเสริมให้ธนาคารและสถาบันการเงินทุกแห่งมีความรับผิดชอบต่อทางการเงินและช่วยเหลือสังคมมากขึ้น

- **ตลาดทุนคุณธรรม** ตัวแทนสถาบันกองทุน ผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ และผู้บริหารจากองค์กรภาคธุรกิจระดับหาแนวทางร่วมกันจัดตั้งตลาดทุนคุณธรรม

- **สื่อคุณธรรม คุณธีระ สลักเพชร** รัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรม ให้ความหมายของสื่อสร้างสรรค์ว่าไม่ได้แค่ “นวัตกรรม” ที่แปลกใหม่ แต่ต้องหมายถึง คุณภาพในการนำเสนอหรือนิยมที่ดีงาม ถ่ายทอดคุณธรรมวัฒนธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อสร้างความหมายที่ดีให้กับสังคม และต้องการจะผลักดันให้เรื่องสื่อสร้างสรรค์ สื่อคุณธรรม เป็นวาระแห่งชาติ ขณะที่สื่อมวลชน **คุณจ่านรรถ คิริตัน** นายกสมาพันธ์สมาคมวิชาชีพสื่อฯ **คุณทวี นันทน์ คงคราญ** ผู้แทนช่อง 5 **คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ** จากทีวีนุรพา กรรมการบริษัทกันตนา และผู้แทนจากทิวทัศน์ ร่วมกันเสนอแนวทางในการเสวนา “สร้างชาติด้วยสื่อสร้างสรรค์ ปัจจุบันโทรทัศน์ไทย”

• **ธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม (Social Enterprise)** ธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยตรง ไม่ต้องพึ่งทุนให้เปล่า และขยายผลได้อย่างรวดเร็วในมิติของเศรษฐกิจในเชิงสร้างสรรค์ เป็นธุรกิจที่ควรส่งเสริมจึงได้มีการเสวนากันถึงทิศทางในอนาคตของผู้ประกอบการธุรกิจประเภทนี้

• **ISO 26000 มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม** เกาะติดข้อมูล “สถานการณ์ล่าสุดมาตรฐาน ISO 26000” ตลอดจนกรณีศึกษาจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่ารัฐควรมีการส่งเสริมในเรื่องนี้อย่างไร และการเสวนาจากตัวแทนองค์กรธุรกิจชั้นนำว่ามาตรฐานนี้เป็นอุปสรรคหรือแรงหนุนอย่างไร

• **การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน** ที่ประชุมได้ร่วมกันค้นหาบทบาทของแต่ละภาคส่วนในการขับเคลื่อนในเรื่องนี้

• **ธุรกิจเชื่อมโยงกับชุมชน** หากองค์กรธุรกิจนำความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีของบริษัทไปช่วยพัฒนาชุมชน บริษัทเองจะได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ขณะที่เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับคนในชุมชน อีกทั้งช่วยลดปัญหาการว่างงาน ลดการอพยพแรงงานภายในสังคม ผลจากการประชุมเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาเชิงนโยบาย

• **สภาวะของคนในองค์กร** กลุ่มได้เสนอมาตรการเพื่อการผลักดัน โดยให้มีการกำหนดมาตรฐาน และกำหนดตราสัญลักษณ์ติดไว้ที่ฉลากสินค้าและที่องค์กรที่ได้มาตรฐาน ยกย่องเชิดชูองค์กรที่มี CSR สนับสนุนด้านงบประมาณ และลดหย่อนภาษีให้

• **ตลาดชุมชนคุณธรรม** กรณีศึกษาจากตลาดหนองจอก กรุงเทพฯ และตลาดน้ำบางน้อย จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ไม่ล้มหายตายจากไปกับตลาดไฮเปอร์มาเก็ตและตลาดนัด จากการประชุมได้เกิดเป็น “เครือข่ายตลาดชุมชนคุณธรรม” เพื่อเป็นแบบอย่างและแนะนำแนวทางให้กับตลาดอื่นๆ

• **ชุมชนคุณธรรม** แลกเปลี่ยนกันในหัวข้อสถานการณ์วิสาหกิจชุมชน 5 ภูมิภาค และโลกธุรกิจคุณธรรมวันนี้ มอบข้อสรุปที่ได้จากการประชุมประเด็นชุมชนคุณธรรม แก่ พลอากาศเอกวีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการศูนย์คุณธรรม เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนเชิงนโยบายทั้งในระดับชุมชน และนโยบายระดับท้องถิ่นต่อไป

จาก 14 ห้อง 14 ประเด็นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยกันหาข้อสรุปเพื่อนำไปสู่คำมั่นสัญญา หรือปฏิญญาร่วมกันในที่สุดท้ายได้ปฏิญญาสมัชชาคุณธรรม ครั้งที่ 4 “ฝ่าวิกฤติ ด้วยธุรกิจคุณธรรม” ซึ่งได้รับการรับรองจากภาคีเครือข่ายคุณธรรมทุกภาคส่วน ผู้เข้าร่วมสรุปการประชุมสมัชชาทุกคน **คุณศิริชัย สาครรัตนกุล** ประธานกรรมการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 4 ได้ส่งมอบให้กับ**คุณอภิรักษ์ โกษะโยธิน** ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ให้คำมั่นว่า รัฐบาลจะยึดถือหลักธรรมาภิบาลและคุณธรรม พร้อมผลักดันการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุผล

ปณิธานฉบับคุณธรรม ครั้งที่ 4 “ ฝ่าวิกฤติ ด้วยธุรกิจคุณธรรม ”

เราตระหนักว่า คนไทยทั้งมวลกำลังเผชิญภาวะวิกฤติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม โดยที่วิกฤติทั้งหมดนี้ล้วนมีรากเหง้ามาจากความสับสนด้านคุณค่า และคุณธรรม เราจึงตระหนักว่าต้องเรียนรู้ร่วมกันเพื่อร่วมฝ่าไปด้วยกัน

วิกฤติคุณธรรมจริยธรรมในสภาวะการณ์ใหม่นี้ คือ ความเสี่ยงอันตรายที่เราปล่อย ให้สภาพสังคมที่มีความไม่เป็นธรรมดำรงอยู่ได้ ทั้งในรูปแบบของกระแสความขัดแย้ง การมุงแพ้นะ การเอาัดเอาเปรียบ เบียดเบียน ขาดความละเอียดรอบาป ยินยอมให้ ความฉ้อฉลอยู่หากตนเองได้รับประโยชน์ ตลอดจนละเลยที่จะแก้ไขสิ่งที่ผิดให้กลายเป็น ถูก รวมทั้งมีความคิดแค้นขาดการให้อภัยไว้การรู้สำนึกต่อการปรับปรุงตัวอย่างแท้จริง

รูปการณ์ของสังคมยังส่อสภาพ “ติดหล่ม” ในกับดักเก่า เราต้องเพียรหาความ ตระหนักรู้ในมิติใหม่ เราต้องตื่นตัวว่า เราไม่สามารถอยู่ในสังคมพวกใครพวกมัน และ ขาดคุณธรรมได้อีกต่อไป เราต้องการสังคมใหม่ที่รวมใจและร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกัน ร่วมเป็นร่วมตายกันอย่างไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ เราเผชิญภัยคุกคามและความขัดแย้งจาก ระดับโลกและในสังคมที่ทวีความรุนแรงและความเร่งรัดมากขึ้น เราต้องเร่งการแลก เปลี่ยนเรียนรู้และรื้อฟื้นความสำคัญของคุณค่าด้านจิตใจให้เหนือกว่าด้านวัตถุ หันมาใส่ใจ กับคุณค่าเพิ่มมากกว่าเพียงมูลค่าเพิ่ม เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่ต้องอยู่ร่วมกัน ตลอดจนชวนให้มองกว้างและให้เห็นสังคมไทยข้ามพรมแดนประเทศไปร่วมทุกข์ร่วมสุข กับสังคมประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมโลกได้

เพื่อฝ่าข้ามวิกฤติอันมีรากหยั่งลึกนี้

(1) เราต้องมุ่งมั่นสร้างสังคมคุณธรรมใหม่ โดยเริ่มต้นจากตนเอง โดยเน้นความ เมตตากรุณา ความใจกว้าง การวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ ความกล้าหาญ การยอมรับ ผิด การให้อภัย และความสามัคคี เราต้องพร้อมให้เมล็ดพันธุ์ความดีงามเหล่านี้ เพาะบ่ม จากภายในจนผลออกมาโอบอุ้มสังคม และเกื้อกูลผู้ประสบความทุกข์ทั้งหลาย

(2) สร้างการเรียนรู้จากการร่วมทุกข์กับสังคมที่จะเป็นการพัฒนาสติปัญญาเพื่อต่อ

สู่ความยุติธรรมในสังคมและในโลกได้ จนเป็นพื้นฐานของความไว้วางใจต่อกัน ตลอดจนส่งเสริมการก้าวสู่ทางเลือกการพัฒนาที่สะอาดและประหยัด รวมทั้งเศรษฐกิจสร้างเสริมบนฐานของคุณค่าและคุณธรรม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(3) สร้างความตระหนักในคุณธรรม **“ธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม”** ใหม่ ขยายออกไปสร้างความสมดุลใหม่ของการพัฒนาที่ไม่เน้นแค่ตัวเงิน แต่มุ่งไปสามด้าน คือ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ให้สังคมอุดมไปด้วยความสุขจากความพอเพียง ควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อ

(4) สถานความร่วมมือจากหลายภาคส่วนอันได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน และชุมชนในทุกภูมิภาคของประเทศ บนพื้นฐานของความเท่าเทียมและความเข้าใจกัน เราเสนอว่าความสมดุลใหม่นี้ต้องกระจายสู่การรังสรรค์บทบาทการริเริ่มอย่างมีส่วนร่วมในทุกระดับ รวมทั้งให้มีนโยบายและแนวทางการเกื้อกูลสนับสนุนกัน ทั้งในระดับเครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภค อันประกอบด้วย ตลาดชุมชนคุณธรรม ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก สหกรณ์ ธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม (Social Enterprise) ชุมชนคุณธรรม ระดับบรรษัทธรรมภิบาล อันประกอบด้วยตลาดทุนคุณธรรม และสถาบันการเงินคุณธรรม ในระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนของการพัฒนา ประกอบด้วย การท่องเที่ยวคุณธรรม การบริโภคอย่างยั่งยืน และธุรกิจเชื่อมโยงชุมชน ระดับการพัฒนาฐานความรู้ ประกอบด้วย สื่อคุณธรรม และมหาวิทยาลัยคุณธรรม รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยงานรัฐท้องถิ่นที่มีการบริหารงานใกล้ชิดชุมชน อย่างไรก็ตามนอกจากจะมีการสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ภายในประเทศแล้วนั้น ยังคงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องมาตรฐานคุณภาพคุณธรรม ประกอบด้วย สุขภาวะของคนในองค์กร และ มาตรฐาน ISO 26000 ที่ถือเป็นปัจจัยสำคัญของการขับเคลื่อนภาคธุรกิจให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ควรต้องเน้นบทบาทของเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างต่อเนื่องไปยังอนาคต

สังคมคุณธรรมจะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากใจ เราเห็นพ้องต้องกันว่าปฏิญญานี้เป็นแค่จุดเริ่มต้น เราจะต้องร่วมมือกันไปข้างหน้าเพื่อสาน**เครือข่ายคุณธรรม**ที่ก่อตั้งขึ้นให้กว้างและเข้มแข็งขึ้น โดยเน้นหนักไปในทางคุณภาพและเคารพความแตกต่างหลากหลาย เคลื่อนไหวให้คุณธรรมนำชีวิตที่องกามไปอย่างไม่รู้สุดสิ้น นับจากนี้ เราจะร่วมสร้างคุณธรรมในรูปแบบบทสนทนาเชิงวิพากษ์เพื่อเรียนรู้และสร้างสรรค์ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร ช่วยกันทำงานด้วยจิตใจอ่อนโยน แต่เข้มแข็งพอจะแก้ไขเหตุแห่งวิกฤติให้ลุล่วงไปด้วยกัน อย่างมั่นคงและยั่งยืน

กิจกรรมพัฒนาคอร์ปอริจิตอาสา ในองค์กรเอกชน

วันที่ 16 กรกฎาคม 2552 ศูนย์คุณธรรม ร่วมกับสถาบันคีนันแห่งเอเชีย ได้จัดพิธีลงนามความร่วมมือ “โครงการสร้างเสริมจิตสำนึกสาธารณะและพัฒนาพนักงานจิตอาสาในองค์กร” มี พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการศูนย์คุณธรรม เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วย ดร.สายสวรรค์ วัฒนพานิช ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด และพัฒนาโครงการ สถาบันคีนันแห่งเอเชีย นางสาวนาทิตพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม และองค์กรธุรกิจชั้นนำถึง 16 องค์กร

16 องค์กรดังกล่าว ได้แก่ บริษัท อยุรยา แคปปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) โครงการทำดีทุกวัน จากดีแทค บริษัท ดูปองท์ (ประเทศไทย) จำกัด ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) บริษัท โคเนไทยลิฟท์ จำกัด (มหาชน) บริษัท พิก แฟมิลี่ จำกัด บริษัท แพรนต้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน) บริษัท เพียวไบโอดีเซล จำกัด บริษัท ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) บริษัท สวิฟท์ จำกัด บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท โตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด บริษัท วันเดอร์เวิร์ลด์โปรดักส์ จำกัด และบริษัท โกลเด็นครีม จำกัด

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม กล่าวว่า

“ในสถานการณ์ที่ประชากรโลกต่างได้รับผลกระทบจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคม ปัญหาครอบครัว ตลอดจนวิกฤติจากสิ่งแวดล้อม ปัญหาเหล่านี้ สามารถบรรเทาและแก้ไขได้ หากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและส่งเสริมให้สมาชิกมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม โดยเริ่มต้นจากการปลูกฝังส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคล ให้ตระหนักถึงจิตสำนึกสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ป้องกัน บรรเทา หรือแก้ไขผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น

โครงการสร้างเสริมจิตสำนึกสาธารณะและพัฒนาพนักงานจิตอาสาในองค์กร จึงนับเป็นโครงการสำคัญในการช่วยให้องค์กรเครือข่ายกลุ่มบริษัทธุรกิจเอกชนที่เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้กว่า 16 บริษัท ได้มีการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับพนักงานขององค์กรผ่านกระบวนการจิตอาสา ทั้งที่มีโครงสร้างกิจกรรมเป็นรูปแบบที่ชัดเจนต่อเนื่อง และในลักษณะของการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมอาสา เพื่อสาธารณประโยชน์ที่หลากหลายตามความต้องการของพนักงานในองค์กร เพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะจากบุคคลในองค์กร ผู้ครอบครัว และแพร่หลายออกสู่สังคม ด้วยแนวทางการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงและมีคุณธรรม ศูนย์คุณธรรมจึงได้ร่วมมือกับสถาบันคีนันแห่งเอเซียจัดทำโครงการฯ เพื่อช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถบริหารจัดการโครงการพนักงานจิตอาสาอย่างมีกลยุทธ์ มีประสิทธิภาพ โดยใช้ฐานของพนักงานจิตอาสาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน”

ดร. สายสวรรค์ วัฒนพานิช กล่าวว่า

“ในสภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปัจจุบัน ภาคธุรกิจเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งบริษัทจำนวนไม่น้อยได้หันมาทบทวนเรื่องโครงการ/กิจกรรมเพื่อสังคม โดยสถาบันคีนันแห่งเอเซียมีความเห็นพ้องกับศูนย์คุณธรรมในการขับเคลื่อน โครงการสร้างเสริมจิตสำนึกสาธารณะและพัฒนาพนักงานจิตอาสาในองค์กร โดยเน้นการพัฒนาบุคลากรโดยใช้หลักการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อกระตุ้นให้เกิดพนักงานจิตอาสา และเพื่อขยายผลสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์กร ครอบครัว พันธมิตรทางธุรกิจ และสังคม ดังนั้นบทบาทของสถาบันคีนันแห่งเอเซียในฐานะที่ปรึกษาของโครงการจึง

อยู่ที่การพัฒนาหลักสูตรที่ช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถบริหารจัดการโครงการพนักงานจิตอาสาได้อย่างมีกลยุทธ์ โดยผ่านการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพนักงานจิตอาสา การติดตามให้คำปรึกษาระหว่างการพัฒนาโครงการ ตลอดจนการนำเสนอกระบวนการสร้างจิตสำนึกสาธารณะและพัฒนาพนักงานจิตอาสา โดยจะจัดทำเป็นกรณี

ศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ภาคธุรกิจ ได้นำไปปฏิบัติในวงกว้างต่อไป”

โครงการนี้มีระยะเวลาดำเนินงาน 4 เดือน (กรกฎาคม-ตุลาคม 2552) ก้าวแรกคือ การคัดเลือกตัวแทนของทั้ง 16 บริษัท บริษัทละ 4 คน ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ที่ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ 24-26 กรกฎาคม 2552

หลังจากนั้น ตัวแทนจะนำแนวทางจากการอบรมไปขยายผลต่อเป็นกิจกรรมต่างๆ ในองค์กรของตน โดยมีสถาบันคีนันแห่งเอเซียเป็นที่ปรึกษาและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

จากการสรุปผลและคัดเลือกองค์กรที่เกิดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดเป็นกรณีศึกษาอย่างน้อย 5 องค์กร เพื่อเป็นต้นแบบการปฏิบัติงานด้าน CSR ให้องค์กรภาคธุรกิจอื่นๆ ได้มีแนวทางในการทำงานด้านสังคมต่อไป พบ

ว่าเกิดกระบวนการพัฒนาพนักงานในองค์กรเอกชนให้มีจิตสาธารณะและเกิดครอบครัวจิตอาสา ใน 16 หน่วยงาน และที่เป็นกรณีศึกษา 5 องค์กร ได้แก่

1. บริษัท โคเนไทยลิฟท์ จำกัด (มหาชน) : โครงการสร้างความรู้สึองด้อยโอกาส ช่วยสร้างระบบจัดเก็บข้อมูลหนังสือบริจาคของมูลนิธิกระจกเงา เกิดคุณธรรมด้านความมีวินัย รับผิดชอบ และประหยัดในหมู่พนักงานจิตอาสา

2. บริษัท พิก แพมิลี่ จำกัด : โครงการร่วมใจปลูกผักเพื่อความพอเพียง นำมูลสุกรมักจากระบบบำบัดน้ำเสียในการทำธุรกิจปศุสัตว์ของบริษัทมาทำปุ๋ยหมักเพื่อปลูกผัก เกิดคุณธรรมด้านความประหยัด ขยันหมั่นเพียร เกื้อกูล ฝึกฝนการทำงานร่วมกัน และสร้างความไว้วางใจระหว่างกันและกัน

3. บริษัท แพรนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน) : โครงการครูอาสา การศึกษาทวิภาคี พนักงานถ่ายทอดทักษะด้านวิชาชีพแก่เยาวชนด้อยโอกาส เกิดพนักงานจิตอาสา

4. บริษัท เพียวไบโอดีเซล จำกัด : โครงการสารอาหารบำรุงดินเพื่อเกษตรกร เกิดคุณธรรมด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่และชุมชน และความพยายามในการพัฒนาโครงการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับคนในชุมชน

5. บริษัท วันเดอร์เวิร์ลด์ จำกัด : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตพนักงาน ทำบุญชื้อรายรับรายจ่าย และร่วมกันผลิตไข่เค็มและปลูกถั่วงอกในหมู่พนักงาน เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ เกิดคุณธรรมด้านความมีวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด และสามัคคี

กิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบ ศูนย์การเรียนรู้ครอบครัวอบอุ่น

โครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ครอบครัวอบอุ่นในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ดำเนินงานตามแผน 17 โรงเรียน ใน 4 ภาค

โรงเรียนทั้ง 17 แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา 12 โรงเรียน และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพิชัยพัฒนา โรงเรียนนฤมลทินธนบุรี โรงเรียนบ้านแม่จ้อง โรงเรียนบ้านปางิ้ว โรงเรียนบ้านแม่จ้าง โรงเรียนบ้านหนองตาบง โรงเรียนต้นบากราชบุรินทร์ โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง โรงเรียนบ้านขอนแก่น โรงเรียนบ้านจับไม้ โรงเรียนหนองพลวงมิตรประชา โรงเรียนหินสาวครูประชาสรรค์ โรงเรียนไชยปราการ โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา โรงเรียนมหาชนะชัยวิทยา และโรงเรียนกันตังรัชฎาศึกษา

ผอ.นราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ได้กล่าวถึงแนวคิดในการส่งเสริมครั้งนี้ว่า

“ที่ผ่านมาศูนย์คุณธรรมได้ให้การเสริมหนุนกิจกรรมและโครงการต่างๆ มากมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ทั้งในสถานศึกษาและชุมชนอย่างแพร่หลายในสังคมไทย และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ศูนย์คุณธรรมจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม เพื่อเสริมสร้างความอบอุ่นขึ้นในครอบครัว ส่งเสริมสถานศึกษาในการสร้างแนวทาง รูปแบบการพัฒนาปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความอบอุ่น ในสถาบันครอบครัวที่หลากหลาย นำไปสู่การปรับเปลี่ยนค่านิยมและ

พฤติกรรมกราดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยให้การส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของสถานศึกษาให้เชื่อมโยงสถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา นำไปสู่ความเป็นครอบครัวอบอุ่นอย่างพอเพียงและมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

รองศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี ผู้ทรงคุณวุฒิศูนย์คุณธรรม กล่าวถึงความสำคัญและการประเมินผลโครงการนี้ว่า “ประการสำคัญเรามองว่าในสภาพสังคมปัจจุบัน พ่อแม่ต้องทำงานเลี้ยงครอบครัว ทำให้ละเลยหน้าที่ในการดูแลบุตร โรงเรียนจำเป็นต้องทำหน้าที่ของพ่อแม่คนที่สอง แต่ในขณะเดียวกัน พ่อแม่ก็ควรทำหน้าที่ครูคนที่สองด้วยเช่นกัน แต่จะอย่างไรให้สองสถาบันนี้เชื่อมโยงกัน ก็ต้องอาศัยกิจกรรมเป็นตัวเชื่อม ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของครู จึงต้องให้ความรู้แก่พ่อแม่ในการช่วยดูแลเอาใจใส่และบ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กและเยาวชน มิฉะนั้นกระบวนการขับเคลื่อนจะขาดตอนและไม่สัมฤทธิ์ผล”

จากการประเมินผลของคณะกรรมการติดตามผลซึ่งพิจารณาและประเมินผลความสำเร็จจากวัตถุประสงค์และตรรกะชีวิตของโครงการในแต่ละสถานศึกษา เกิดศูนย์การเรียนรู้ครอบครัวอบอุ่นในหลากหลายรูปแบบตามแต่บริบทของครอบครัวในสถานศึกษานั้น เกิดต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ครอบครัวอบอุ่นและองค์ความรู้ในการสร้างครอบครัวอบอุ่น พร้อมกับคุณธรรมที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

โครงการหนึ่งไร่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลอง

เป็นโครงการที่ขยายผลจากโครงการศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สู่การสร้างเสริมคุณธรรมนำวิถีชีวิต ชุมชน : วัดพระบรมธาตุดอยผาส้ม ตำบลยังเมิน
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมและ
แนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคนดี ซึ่งศูนย์คุณธรรม
ให้การเสริมหนุนมาอย่างต่อเนื่อง

ความเป็นมา

หมู่บ้านอมลอง เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของประชาชนกว่า 145 ครัวเรือน ที่ยึดอาชีพ
เกษตรกรรมในเขตป่าไม้และป่าต้นน้ำในเขตป่าสงวนป่าสะเมิง เพื่อปลูกข้าวไร่บริเวณ
เชิงเขา และที่ราบระหว่างภูเขาใช้ปลูกข้าวนาดำ โดยปัจจุบันมีที่นาดำขนาดพื้นที่ 1,788 ไร่
ต่อมา ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชนให้เป็นพื้นที่เพาะปลูก
สตอเบอรี่ ชาวบ้านจึงได้ปรับเปลี่ยนที่ดินเพื่อใช้เพาะปลูกสตอเบอรี่ หมุนเวียนกับการ
ปลูกข้าวโพดและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เป็นหลักแทนการเพาะปลูกข้าว เป็นสาเหตุให้
ประชาชนในหมู่บ้านนี้ขยายเขตพื้นที่ทำกินของตนเองเข้าไปในเขตป่าสงวนเพิ่มขึ้น จน
เกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง และปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำกินใน
ช่วงฤดูน้ำหลาก ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านเกิดภาวะขาดทุนจากการปลูกพืช
เศรษฐกิจ เกิด “ภาวะหนี้สิน” แทบทุกครัวเรือน และจากการใช้ที่ดินเพื่อปลูก
พืชเศรษฐกิจของประชาชนทำให้มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเพิ่มขึ้น เกิดผล
กระทบต่อสุขภาพ มีการเจ็บไข้ได้ป่วยของคนในชุมชนมากขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านอมลองนับว่าโชคดีที่มีพระนักพัฒนาอย่างพระอาจารย์สรยุทธ ชยปัญโญ และพระสังคม ธนปัญโญ ได้เข้ามาช่วยเหลือชาวบ้านโดยพยายามหาสาเหตุแห่งปัญหาที่ทำให้ชาวบ้านเกิดทุกข์ และค้นหากระบวนการเปลี่ยนแปลงทั้งวิถีคิด วิถีปฏิบัติ โดยเน้นถึงคุณค่าของชีวิตโดยมีธรรมะเข้าสอดแทรก เพื่อให้ชาวบ้านหลุดพ้นออกจากภพมายาคติของระบบทุนนิยม จากข้อมูลวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวบ้านอมลองที่พระท่านได้รวบรวมระหว่างบวระณปฏิบัติสังฆกรรมพระสถูปเจดีย์วัดพระบรมธาตุดอยผาส้ม พบว่าชาวบ้านซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมแผนใหม่กำลังตกอยู่ในสภาพเข้าตาจนหรือไม่มี

ทางออก จากการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อหวัง **“เงิน”** มาเลี้ยงชีพและครอบครัว แต่ขณะที่ผลิตนั้นชาวบ้านต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายจากต้นทุนของปัจจัยการผลิตที่มีราคาสูง อีกทั้งความเสี่ยงจากราคาผลผลิตที่ไม่มีประกันราคา และการมุ่งผลิตพืชเศรษฐกิจบนที่ดินเดิมของตนเองโดยขาดการบำรุงรักษา ยิ่งทำให้คุณภาพของดินเสื่อมสภาพ การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชก็ยิ่งทำให้ชาวบ้านมีปัญหาสุขภาพซ้ำเติมเข้ามาอีก เมื่อปัญหาสะสมมากขึ้นๆ ทำให้ชาวบ้านที่หวังรายได้จากการขายผลผลิตการเกษตรยิ่งเป็นไปไม่ได้ยากมากขึ้น เพราะการ **“กู้ยืมเงิน”** มาลงทุนก่อให้เกิดหนี้สะสมเพิ่มพูนขึ้นมากมาย

การค้นหทางออกแห่งปัญหาให้กับชาวบ้านของพระท่านคือ ต้องแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม จับปัญหาแต่ละจุด มาเชื่อมต่อกันจนเห็นภาพการเชื่อมโยงของปัญหา จากนั้นจึงแก้ไขปัญหานั้นในเวลาเดียวกันด้วยแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการนำแนวพระราชดำริ **“บวร”** คือ บ้าน วัด โรงเรียน เข้ามาเป็นภาคีหลักในการดำเนินการใน 4 องค์ประกอบหลักคือ 1) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2) การฟื้นคืนปัจจัย 4 ให้กับชีวิตและทรัพยากรชุมชนด้วยหลัก **“เกษตรอินทรีย์และสารชีวภาพ”** 3) การอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน 4) การจัดการศึกษาที่พอเพียง โดยการดำเนินกิจกรรม 4 องค์ประกอบนั้นเป็นการดำเนินการตามหลักพุทธธรรมอริยสัจสี่เพื่อหาหนทางแห่งการดับทุกข์ เกิดเป็น **“ศูนย์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการเศรษฐกิจพอเพียงวัดพระบรมธาตุดอยผาส้ม”** ขึ้น

ในปี 2551 ศูนย์การเรียนรู้ฯ ของพระอาจารย์สรยุทธได้รับการต่อยอดให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม และหน่วยงานอื่นๆ อีกหลายหน่วยงาน โดยเริ่มจับมือแกนนำชุมชนที่มีความพร้อมและกล้าทดลองและเปลี่ยนแปลงตนเองเข้ามาดำเนินการสร้างฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 9 ฐานให้เห็นเป็นรูปธรรม ได้แก่

- 1) ฐานคนรักน้ำ (ฝ่ายชะลอน้ำ)
- 2) ฐานคนรักป่า จัดการฟื้นฟูป่าต้นน้ำและป่าใช้สอยของชาวบ้าน
- 3) ฐานคนรักแม่ ฟื้นฟูแม่ธรณี ด้วยหลักเกษตรอินทรีย์และเกษตรธรรมชาติ
- 4) ฐานคนมีน้ำยา ผลิตน้ำยาอเนกประสงค์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดค่าใช้จ่าย
- 5) ฐานคนเอาถ่าน เผาถ่านและเก็บน้ำส้มควันไม้มาใช้ประโยชน์

หุงต้มแทนแก๊ส

- 6) ฐานคนมีไฟ ผลิตแก๊สชีวภาพและไบโอดีเซล
- 7) ฐานคนเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์เพื่อนำผลผลิตมาใช้บริโภคเหลือขาย
- 8) ฐานคนทำนาอินทรีย์ สนับสนุนให้ทำนาข้าวอินทรีย์และผลิตปุ๋ยพืชสด
- 9) ฐานคนพออยู่พอกิน สนับสนุนทำเกษตรผสมผสาน

เมื่อศูนย์การเรียนรู้ฯ ได้มีฐานการเรียนรู้สำหรับให้ชาวบ้านอมลองได้เห็นเป็นรูปธรรมและทุกฐานการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติจริงได้ ตามกระบวนการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงนั่นคือ **“รับรู้-เข้าใจ-คิดวิเคราะห์-เรียนรู้-นำไปปฏิบัติ-ทบทวนแก้ไข”** ทำให้ชาวบ้านอมลองกลุ่มหนึ่งเริ่มมีความตระหนักรู้และคิดวิเคราะห์เพื่อทดลองปฏิบัติตามแนวทางที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ได้วางไว้ ทั้งจากการได้รับรู้ ทำความเข้าใจ และคิดวิเคราะห์จากสิ่งที่เห็น ทั้งจากการรวมกิจกรรมและร่วมสังเกตการณ์ต่างๆ จนเริ่มมีความพร้อมที่จะทดลองปฏิบัติได้เอง

ทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และได้เข้าไปให้การสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ฯ ของพระอาจารย์ระดับหนึ่ง จึงได้สนับสนุนให้เกิดการนำองค์ความรู้ที่ชาวบ้านสั่งสมไว้มากพอสมควรมาประยุกต์ปฏิบัติ โดยได้พิจารณาร่วมกับพระอาจารย์สรยุทธ์ถึงแนวทางกระตุ้นให้ชาวบ้านได้ทดลองปฏิบัติ นั่นคือ ให้ชาวบ้านสละพื้นที่ทำกินของตนเองประมาณ 1 ไร่ ทดลองปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามระบบคิดของตนเองซึ่งเป็นแนวทางเฉพาะตัวอย่างเป็นระบบตั้งแต่การวางแผน ลงมือปฏิบัติ ทบทวนแก้ไข และการจัดการให้เกิดคุณค่ากับตัวเองและเพื่อนบ้าน ซึ่งคาดหวังว่าอย่างน้อยการพัฒนาพื้นที่ 1 ไร่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นการปรับชีวิตให้พออยู่พอกินด้วยการปลูกพืชในครัวเรือนไว้กินไว้ใช้อย่างครบครันโดยไม่ใช้สารเคมีใดๆ เหลือก็แบ่งกันในชุมชนเหลือจากนั้นแล้วค่อยขาย เป็นการค่อยๆ ค่อยๆ ไป ไม่หวังผลอย่างรวดเร็ว อันนำไปสู่หนึ่งไร่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลองให้เกิดผลที่ยั่งยืนไปสู่ภูมิลานของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง

โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาชนในหมู่บ้านอมลองได้พัฒนาองค์ความรู้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ของตนเอง ได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการที่ดินขนาด 1 ไร่ของประชาชนในหมู่บ้านให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเกิดการขยายผลและเสริมสร้าง

คุณธรรมนำวิถีชีวิตด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปยังพื้นที่ของเพื่อนบ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมายโครงการ ได้แก่ 10 ครัวเรือน (20 คน) ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ

กลุ่มเป้าหมายขยายผล ได้แก่ ประชากรในหมู่บ้านอมลอง 145 ครัวเรือน (526 คน) โดยเริ่มต้นจาก

- 1) ครัวเรือนที่มีศรัทธาในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านจำนวน 53 ครัวเรือน (53 คน)
- 2) สมาชิกในครัวเรือนที่ให้ความสนใจและพร้อมที่

จะลงมือปฏิบัติพัฒนาที่ดินของตนเอง โดยการจัดสรรที่ดิน 1 ไร่มาดำเนินกิจกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ

3) กลุ่มแม่บ้านศรีท้าววัดพระบรมธาตุคอยผาลัม

การดำเนินงาน

ในขั้นดำเนินการ เริ่มจากคณะทำงานประกาศรับสมัครครัวเรือนบ้านอมลองที่สนใจเข้าร่วมโครงการ 1 ไร่คุณธรรม ซึ่งแจ้งรายละเอียดรูปแบบการจัดทำโครงการแก่ผู้สนใจ 40 คนจาก 40 ครัวเรือน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนพาศึกษาดูงาน 2 ครั้ง ตามความสนใจจากตัวอย่างที่มีการปฏิบัติจริงและประสบความสำเร็จ เช่น สวนเกษตรผสมผสาน เกษตรแบบเข้มปลอดหนี้ เกษตรปลอดสารพิษ

ครัวเรือนที่เข้าโครงการจัดทำโครงการ 1 ไร่คุณธรรมของตนเอง โดยระหว่างวางแผนสามารถขอรับคำปรึกษาจากคณะทำงาน ศูนย์เรียนรู้ฯ ได้

ส่งแผนพร้อมนำเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย 10 ครัวเรือน จากนั้นครัวเรือนที่ผ่านการคัดเลือกดำเนินการในพื้นที่ของตนเอง โดยคณะทำงานให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

คณะทำงาน 3-5 คน ติดตามประเมินผลทุกเดือนอย่างน้อย 1 ครั้ง/เดือน ระหว่างนั้นนำตัวแทนครัวเรือนศึกษาดูงาน เช่น ในพื้นที่ของคุณลุงคำเตื่อง ภาษี จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติม รวบรวม วิเคราะห์

ประมวลผลการดำเนินงานและคุณธรรม พร้อมทั้งสรุปการประเมินจากผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในพื้นที่ของครัวเรือน และให้ข้อเสนอแนะสำหรับการขยายผลองค์ความรู้ สรุปบทเรียน/องค์ความรู้และคุณธรรมที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ จัดทำสื่อวีดิทัศน์สื่อถึงกระบวนการพัฒนาพื้นที่ 1 ไร่คุณธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งประสบความสำเร็จ

จากการติดตามผล พบว่ามีพื้นที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ 18 พื้นที่ เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการทำเกษตรอินทรีย์ ใน 1 ไร่แบบครบวงจร ตั้งแต่การทำปุ๋ยที่ได้จากการเลี้ยงไส้เดือน หมู ไก่ วัว แล้วนำปุ๋ยไปใส่ผักที่ปลูก ทำให้ได้ผักที่ปลอดสารพิษ เป็นการลดต้นทุนในการทำเกษตร

จาก 18 พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือก 3 พื้นที่เป็นพื้นที่ 1 ไร่คุณธรรมดีเด่น อันดับที่ 1 คือ สวนพ่อน้อยศรี อันดับที่ 2 คือสวนพ่อนิสอน แม่อนงค์ และ อันดับที่ 3 คือสวนแม่ันตยา พ่ออุดร ได้มีการพาผู้เข้าร่วมโครงการ 18 พื้นที่ไปศึกษาดูงานในพื้นที่ของคุณลุงคำเตื่อง ภาษี จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการเข้าร่วมโครงการ 1 ไร่คุณธรรม ทำให้ชาวบ้านชุมชนบ้านอมลองสามารถที่จะลดหนี้สินที่มีอยู่ได้บางส่วน

ACHIEVEMENTS

- แผนยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแหล่งบริการความรู้ เพื่อกระตุ้นความคิดและสร้างทัศนคติการเรียนรู้ของประชาชน
- แผนยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างต้นแบบ (Prototype) และพัฒนาภาคีเครือข่าย (Network) เพื่อการขยายผล
- แผนยุทธศาสตร์ที่ 3 การบ่มเพาะคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังในการสร้างเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ให้เติบโตต่อไป
- กิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือแผนยุทธศาสตร์ ปี 2552

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

ผลการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาแหล่งบริการความรู้
เพื่อกระตุ้นความคิดและสร้างทัศนคติการเรียนรู้ของประชาชน
แผนงาน/โครงการ ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมแบบบูรณาการ

สรุปประเด็นสำคัญ

ในปี 2552 โครงการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมแบบบูรณาการ มุ่งเน้นให้เกิดรูปแบบและต้นแบบแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมที่สามารถนำแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม โดยหุ้นส่วนการพัฒนาหลายฝ่าย เกิดเครือข่ายภาคีพัฒนาสนับสนุนการดำเนินงานของแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเกิดสื่อหลากหลายรูปแบบที่สามารถแพร่ขยายผลเชิงกระบวนการ และเชิงองค์ความรู้ไปสู่กลุ่มคน ชุมชน และองค์กรต่างๆ ในสังคม ผลการดำเนินงานที่สำคัญคือ

- งานวิจัย/ถอดองค์ความรู้การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม 6 เรื่อง
- สื่อ/องค์ความรู้ที่ผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ 4 เรื่อง
- พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นบนฐานคุณธรรม 39 แห่ง ใน 4 ภูมิภาค
- บุคลากรแกนนำเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานในแหล่งเรียนรู้ 298 คน
- เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม 3,080 คน

○ ความเป็นมา

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้สรุปสภาพปัญหาด้านสังคมของประเทศไว้ว่า “ความสามารถในการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงนำความรู้ไปปรับใช้ของคนไทยอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอในการปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ ประกอบกับประสบปัญหาวิกฤตค่านิยม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดน้อยลง”

ศูนย์คุณธรรมจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสังคมไทยในอนาคตเป็นสังคมฐานความรู้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งบริการความรู้เพื่อกระตุ้นความคิดและสร้างทัศนคติการเรียนรู้ของประชาชน จึงได้ดำเนินแผนงานส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมแบบบูรณาการ เพื่อสร้างสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาส่งเสริมให้เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เชื่อมโยงเข้ากับการพัฒนาในมิติสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจ และการศึกษา ผ่านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกัน

เป้าหมายในปี 2552

ในปีงบประมาณ 2552 ศูนย์คุณธรรม กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมแบบบูรณาการ ดังนี้

1. งานวิจัย/ถอดองค์ความรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม อย่างน้อย 2 เรื่อง
2. สื่อ องค์ความรู้ที่ผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะอย่างน้อย 4 เรื่อง
3. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นบนฐานคุณธรรม จำนวน 12 แห่ง
4. บุคลากรแกนนำเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานในแหล่งเรียนรู้ จำนวน 300 คน
5. เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จำนวน 3,000 คน

การดำเนินงาน

เพื่อให้เกิดแหล่งบริการความรู้ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ การสร้างอาชีพและรายได้ของชุมชน นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ตามแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความคิดสร้างสรรค์ โดยการบูรณาการข้อมูล องค์ความรู้ และทรัพยากรต่างๆ จากภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนในสังคมให้เกิดเป็นเครือข่ายการทำงานร่วมกัน เห็นคุณค่าจากสิ่งที่ทำและเกิดความรู้สึกร่วมกัน สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และขยายผลได้ในระดับพื้นที่ รวมถึงร่วมสร้างกระบวนการเรียนรู้สาธารณะในการขับเคลื่อนขบวนการพัฒนาสังคมคุณธรรม และสร้างกระแสแห่งการเรียนรู้คุณธรรมโดยการดำเนินงานโครงการแบ่งเป็น 4 กิจกรรมหลัก ตามประเด็นและกลุ่มเป้าหมาย เกิดเป็นกิจกรรมย่อย 18 โครงการ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาโครงสร้างแหล่งเรียนรู้คุณธรรมแบบบูรณาการ (มีกิจกรรมย่อย 6 โครงการ)

- 1.1 โครงการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม จังหวัดเชียงใหม่
- 1.2 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีพธรรม : วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
- 1.3 โครงการเสริมสร้างพลังขับเคลื่อนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีพธรรม : วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
- 1.4 โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม
- 1.5 โครงการบูรณาการการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของหลักสูตรท้องถิ่นกับวิสาหกิจชุมชน อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
- 1.6 โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุด วัดประมวลาธารณ์ ตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการธรรมาภิบาลในองค์กรภาคธุรกิจ (มีกิจกรรม 1 โครงการ)

- 2.1 โครงการส่งเสริมกระบวนการธุรกิจคุณธรรมในวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมเครือข่ายพัฒนารูปแบบแหล่งเรียนรู้ (มีกิจกรรมย่อย 9 โครงการ)

- 3.1 โครงการวิจัยและพัฒนาหนังสือเชิงคุณธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- 3.2 โครงการแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรม : ปัญญาประทีป

3.3 โครงการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ : วัฒนธรรม ภูมิปัญญาพื้นถิ่น วัดสปลิน อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

3.4 โครงการวิจัยประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรม

3.5 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรม สร้างสรรค์แบบบูรณาการใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม (โรงเรียนมณฑลวิทย อำเภอมือง จังหวัดระยอง)

3.6 โครงการ Art for All เติมรักด้วยรอยยิ้ม

3.7 โครงการหนึ่งไร่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างธุรกิจ ชุมชนบ้านอมลอง ตำบลแม่สลับ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

3.8 โครงการวิจัยและพัฒนากิจกรรมวิถีธรรม วิถีไทย ในโรงเรียนอนุบาล ธรรมศาสตร์ ฯ

3.9 โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้คุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียน บ้านจับไม้ อำเภอฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

กิจกรรมที่ 4 สร้างสรรค์สื่อความดีเพื่อการเผยแพร่ (มีกิจกรรมย่อย 2 โครงการ)

4.1 โครงการผลิตและเผยแพร่ วารสารคุณธรรม รายเดือน จำนวน 12 ฉบับ

4.2 โครงการผลิตสารคดีดอกไม้นานาสื่อสารความดี

ผลการดำเนินงานรายกิจกรรมย่อย

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาโครงสร้างแหล่งเรียนรู้คุณธรรมแบบบูรณาการ

1.1 โครงการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม จังหวัดเชียงใหม่

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชน ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม สร้างแนวคิดและแนวปฏิบัติของการพัฒนาให้เกิดแบรนด์คุณธรรมของสินค้าและบริการในท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ และบูรณาการแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม ระหว่าง บ้าน โรงเรียน และองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิจัยของศูนย์กักวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ดำเนินการจัดทำหลักสูตร “การสร้างและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้” ผูกอบรมการสร้างศูนย์การเรียนรู้ให้กับ 32 พื้นที่เป้าหมาย จากนั้น ประเมินมาตรฐานศูนย์การเรียนรู้ตามเกณฑ์ประเมิน

- เกิดหลักสูตร “การสร้างและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้” 1 หลักสูตร
- ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ 32 แห่ง
- บุคลากรแกนนำขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม 30 คน

1.2 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีวธรรม : วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบ “อาชีวธรรม” ที่บูรณาการการเรียนรู้คุณธรรมกับการพัฒนางานวิชาชีพ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้อาชีวธรรมในการเสริม

สร้างพฤติกรรมจริยธรรมในวิชาชีพแก่ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา และเป็นฐานการผลิตบุคลากรที่มีศักยภาพสู่สถานประกอบการ

ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน “**อาชีพะธรรม**” ระหว่างสถานศึกษาและผู้ประกอบการ ครูกลุ่มเป้าหมายโครงการศึกษาดูงานแนวทางการบูรณาการคุณธรรมเข้ากับการเรียนการสอน และบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางวิชาชีพเข้ากับการเรียนการสอน จากนั้นครูและ

นักเรียนถ่ายทอดความสำเร็จของโครงการออกมาเป็นโครงการอาชีพะธรรม

- เกิดแหล่งเรียนรู้อาชีพะธรรม 1 แห่ง
- หลักสูตรอาชีพะธรรม ที่มีการบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางวิชาชีพเข้ากับการเรียนการสอน 12 รายวิชา
- โครงการอาชีพะธรรมของนักเรียน 34 โครงการ

1.3 โครงการเสริมสร้างพลังขับเคลื่อนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีพะธรรม : วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี

เป็นการติดตาม ประเมินผลแบบเสริมพลังโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีพะธรรมและถอดองค์ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการ เพื่อศึกษาบทเรียนในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบ “**อาชีพะธรรม**” ติดตามประเมินผลในแนวทางแบบเสริมพลัง (Empowerment Evaluation) และต่อยอดขยายผลการดำเนินงานด้านอาชีพะธรรม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปบทเรียนองค์ความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีพะธรรม

เกิดองค์ความรู้การเสริมสร้างพลังขับเคลื่อนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีพะธรรม : วิทยาลัยเทคนิคมินบุรีในรูปแบบหนังสือ

1.4 โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม

เป็นโครงการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2551 เพื่อบูรณาการแหล่งเรียนรู้คุณธรรมเข้ากับแหล่งบริการความรู้ (ห้องสมุด) ของสถาบันการศึกษาเครือข่าย สร้างต้นแบบแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน และผู้สนใจทั่วไปที่มาใช้บริการมุมคุณธรรมในห้องสมุดเครือข่าย และเผยแพร่สื่อ องค์ความรู้สู่สาธารณะผ่านห้องสมุดเครือข่าย ให้ผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว และประหยัดมากยิ่งขึ้น

ดำเนินงานโดยประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจ และทำบันทึกความร่วมมือกับเครือข่ายสถานศึกษาก่อนส่งมอบมุมคุณธรรม และติดตามผลการดำเนินงานราย 3 เดือน

ในปีงบประมาณ 2552 เกิดการลงนามบันทึกความร่วมมือ และส่งมอบมรดกคุณธรรม ให้เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา 6 สถาบัน และมอบมรดกคุณธรรมเพิ่มอีก 2 แห่ง ปัจจุบันมีเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมทั้งหมด 45 แห่ง เป็นมรดกคุณธรรมที่รับการสนับสนุนเต็มรูปแบบทั้งสื่อและชั้นหนังสือ 30 แห่ง และที่ให้การสนับสนุนเฉพาะสื่อ 15 แห่ง

1.5 โครงการบูรณาการ การเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของหลักสูตรท้องถิ่นกับวิสาหกิจชุมชน อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

เป็นโครงการนำเยาวชนและสมาชิกแกนนำวิสาหกิจชุมชนศึกษาดูงานพร้อมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการข้าว ณ เครือข่ายชาวนา อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี โดยวิทยากรภูมิปัญญาอบรมให้ความรู้เรื่องหลักและการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล, กระบวนการบรรจุภัณฑ์, กระบวนการวางแผนและการตลาด

เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเยาวชนและสมาชิกแกนนำวิสาหกิจชุมชน ให้เกิดการเชื่อมโยงประสานเป็นแบบองค์รวม พัฒนาและขยายผลกิจกรรมหลักสูตรท้องถิ่น และกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน ให้มีขอบข่ายการดำเนินงานที่กว้างขวาง และเชื่อมโยงเครือข่ายอื่น ๆ และเพื่อพัฒนาให้เป็นกรณีศึกษา การสร้างทักษะกระบวนการแสวงหาความร่วมมือระดับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณธรรมแบบองค์รวม และนำไปสู่การเผยแพร่ต่อสาธารณะ

เกิดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของหลักสูตรท้องถิ่นกับวิสาหกิจชุมชน และบุคลากรแกนนำในการขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ 80 คน

1.6 โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุด วัดประมวลาษฎ์ ตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ สำหรับศึกษาค้นคว้า สำหรับ ภิภษ สามเณร ครู นักเรียน เยาวชนและประชาชนในชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ด้านคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ ภิภษ สามเณร ครู นักเรียน เยาวชน และประชาชนในชุมชนใกล้เคียงให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ได้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า และ

กระตุ้นการเรียนรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการ “เทคนิคการให้บริการศูนย์การเรียนรู้” จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และอบรม “คุณธรรม จริยธรรม นำสังคมไทย” เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตบนหลักคุณธรรม ทำให้ศูนย์เรียนรู้มีทรัพยากรสารสนเทศ วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่เหมาะสม

กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมกระบวนการธรรมาภิบาลในองค์กรภาคธุรกิจ

2.1 โครงการส่งเสริมกระบวนการธุรกิจคุณธรรมใน SMEs

เพื่อถอดองค์ความรู้แนวคิดสู่การปฏิบัติของ SMEs ที่ดำเนินธุรกิจด้วยฐานความดี มีคุณธรรม สำหรับการเผยแพร่และขยายผลองค์ความรู้ นำมาใช้ในการเรียนรู้และการพัฒนาการดำเนินธุรกิจของ SMEs ด้วยแนวทางธุรกิจคุณธรรม และส่งเสริมให้เกิดการขยายเครือข่าย SMEs คุณธรรม เสริมสร้างความเจริญเติบโตที่ยั่งยืนให้กับ SMEs ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) จัดทำองค์ความรู้ “ต้นแบบธุรกิจคุณธรรม” ในรูปแบบหนังสือและวีดิทัศน์

2) พัฒนาส่งเสริมธุรกิจคุณธรรม

- ประเมินธุรกิจด้านธรรมาภิบาล

- อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจด้วยคุณธรรม

- ผู้เชี่ยวชาญเข้าให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อการยกระดับธุรกิจด้วยคุณธรรม

3) จัดทำองค์ความรู้ประมวลความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

• เกิดองค์ความรู้ “ต้นแบบธุรกิจคุณธรรม 7 บริษัท” ในรูปแบบหนังสือและวีดิทัศน์ 2,000 ชุด

• SMEs ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ 11 บริษัท มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินธุรกิจบนฐานคุณธรรมมากขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีเกิดขึ้นในองค์กร

กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมเครือข่ายพัฒนารูปแบบแหล่งเรียนรู้

3.1 โครงการวิจัยและพัฒนาหนังสือเชิงคุณธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เทคนิคการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้มุมหนังสือเชิงคุณธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้” และ “การจัดทำแผนปฏิบัติการการใช้มุมหนังสือเชิงคุณธรรมเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก” จากนั้นโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโครงการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการใช้มุมหนังสือเชิงคุณธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้มุมหนังสือเชิงคุณธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก

เพื่อวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้มุมหนังสือเชิงคุณธรรมเป็นแหล่งเรียนรู้คุณธรรมและบ่มเพาะนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนขนาดเล็ก และประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้มุมหนังสือเชิงคุณธรรมเป็นแหล่งเรียนรู้คุณธรรมและบ่มเพาะนิสัยรักการอ่าน

เกิดงานวิจัยและพัฒนาหนังสือเชิงคุณธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก

3.2 โครงการแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรม : ปัญญาประทีป

เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และขยายผลการเรียนรู้ศิลปกรรม โดยจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ระดับท้องถิ่นในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชนและผู้ปกครอง ถอดบทเรียนที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ศิลปกรรม” ให้แก่นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ดำเนินการ ดังนี้

1) เผยแพร่ศิลปกรรม โดยบูรณาการการเรียนรู้ธรรมะเข้ากับวิชาศิลปะ ภาษา อังกฤษ และคณิตศาสตร์

2) ปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรม

3) ถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ศิลปกรรม”

4) เชื่อมโยงเครือข่ายเยาวชนให้ได้รับโอกาสเรียนรู้ “ศิลปกรรม”

5) ถอดบทเรียนรูปแบบการเรียนรู้ “ศิลปกรรม”

6) ติดตามประเมินผลโครงการ

เกิดแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรม ซึ่งมีบุคลากรแกนนำขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ 100 คน มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน 450 คน

3.3 โครงการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ : วัฒนธรรม ภูมิปัญญาพื้นถิ่น วัดสบลิน อ.วังเหนือ จ.ลำปาง

เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งด้านการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และโบราณสถานให้เกิดคุณค่า และความยั่งยืนต่อไป นำภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น มาเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตชุมชนปรับปรุงพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ ทางด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสื่อที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ให้เกิดเป็นศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ได้ดำเนินการพัฒนาจิตสำนึกและส่งเสริมการเรียนรู้ของชาวชุมชน ด้วย 4 กิจกรรม คือ

กิจกรรมถ่ายทอดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมปฏิบัติชุมชนสิ่งแวดล้อม ด้วยจิตอาสา กิจกรรมบ่มเพาะปัญญา ก่อกล้าก้าวใหม่ และกิจกรรมพัฒนาจิตใจด้วย ตลาดนัดสีขาว

พร้อมกับพัฒนาสื่อและสภาพแวดล้อมของศูนย์การเรียนรู้คุณธรรม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยปรับปรุงสภาพแวดล้อมของศูนย์เรียนรู้เดิมให้ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ และผลิตสื่อในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้ใช้ เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาพื้นถิ่น และเกิดแกนนำขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ 10 คน

3.4 โครงการวิจัยประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรม

เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดหลักสำหรับการประเมินศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรม ประเมินเสริมพลัง และสร้างกระบวนการเรียนรู้แก่ภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรม ดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรม และงานอื่นๆ ที่มีความสอดคล้องกัน

- 2) จัดกลุ่มศูนย์การเรียนรู้ตามประเภทการดำเนินงาน
- 3) พัฒนาตัวชี้วัดการประเมิน
- 4) ศึกษาพื้นที่โครงการ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล
เกิดงานวิจัยประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรม

3.5 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรม สร้างสรรค์แบบ บูรณาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (โรงเรียนมงคลวิทยา อำเภอ เมือง จังหวัดระยอง)

มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ส่งเสริมให้โรงเรียนมงคลวิทยาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบ
การบูรณาการกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้
คุณธรรมอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ และปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- 2) ปลุกฝังให้สามเณรมีวินัยในตนเอง และการอยู่ร่วมกัน เสริมสร้าง
กระบวนการสุภาพะที่ดีในการดำเนินชีวิตประจำวัน และฝึกกิจกรรมสร้างจิตสำนึก
สาธารณะอย่างต่อเนื่อง
- 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการในโรงเรียนมงคลวิทยาให้มีความพร้อมสมบูรณ์
และเป็นกลไกการบ่มเพาะคุณธรรมในการพัฒนาคุณภาพเยาวชนอย่างยั่งยืน โดยดำเนิน
งานใน 7 กิจกรรม คือ

- 1) กิจกรรมเสริมสร้างวินัยสุภาพะที่ดี
- 2) จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ส่งเสริมวินัยสุภาพะที่ดี
- 3) กิจกรรมรวมพลังจิตอาสาพัฒนาสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
- 4) กิจกรรมส่งเสริมจิตอาสา
- 5) กิจกรรมรณรงค์การอ่านสร้างสรรค์การเรียนรู้คุณธรรม
- 6) กิจกรรม Open House
- 7) ถอดองค์ความรู้

- เกิดองค์ความรู้แหล่งเรียนรู้คุณธรรมสร้างสรรค์แบบบูรณาการในโรงเรียนพระ
ปริยัติธรรมในรูปแบบหนังสือ
- เกิดโรงเรียนพระปริยัติธรรมต้นแบบ แหล่งเรียนรู้คุณธรรมสร้างสรรค์แบบ
บูรณาการ
- บุคลากรแกนนำในการขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ 30 คน
- เด็กและเยาวชน 200 คนได้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

3.6 โครงการ Art for All เติมรักด้วยรอยยิ้ม

เพื่อสร้างโอกาสสำหรับเยาวชนผู้ด้อยโอกาส/ผู้พิการ และผู้ไม่พิการ ได้เรียนรู้
ประสบการณ์ชีวิตผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะร่วมกันอย่างมีความสุข
และมีคุณธรรม และส่งเสริมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามศักยภาพ เติมเต็มซึ่งกันและ
กัน และตระหนักถึงคุณค่าชีวิต พร้อมทั้งสร้างวัคซีนชีวิต ปรับเปลี่ยนเจตคติของ

เยาวชน อาสาสมัคร คณะทำงาน รวมถึงผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เข้าไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมโดยจัดกิจกรรมค่าย 8 หลักสูตร คือ

- 1) การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ขั้นพื้นฐาน
- 2) การพัฒนาทักษะเฉพาะสาขาในระดับสูง
- 3) ศิลปะ วัฒนธรรมชนเผ่า
- 4) การพัฒนาการเรียนการสอนศิลปะ
- 5) การใช้ศิลปะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 6) จิตอาสา
- 7) ยุวอาสา
- 8) กลุ่มสาธิต

เกิดผลการดำเนินงาน ดังนี้

- มูลนิธิเป็นแหล่งเรียนรู้ค่ายกิจกรรมสำหรับเยาวชนผู้ด้อยโอกาส/ผู้พิการ และผู้ไม่พิการ จำนวน 634 คน
- มีผู้เข้าเยี่ยมชม จำนวน 1,000 คน
- องค์ความรู้ที่ได้จะนำไปเป็นสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบวีดิทัศน์ตามแนวความคิด 5 คน รวมเป็นหนึ่งอัจฉริยะ จำนวน 2,000 ชุด พร้อมคู่มือจำนวน 2,000 เล่ม

3.7 โครงการหนึ่งไร่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลอง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

เพื่อสนับสนุนชุมชนพัฒนาองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ของตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการที่ดินขนาด 1 ไร่ให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เกิดการขยายผลและเสริมสร้างคุณธรรมนำวิถีชีวิตด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปยังพื้นที่ใกล้เคียง ได้ดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่เข้าร่วมโครงการ
- 2) สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่ 1 ไร่คุณธรรม
- 3) เสริมสร้างความรู้ให้กับผู้รับผิดชอบพื้นที่ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโครงการ

4) ติดตามประเมินผลการพัฒนาพื้นที่ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ผลการดำเนินงาน มีพื้นที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ 18 พื้นที่ เกิดแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงใน 18 พื้นที่ โดยมีการทำเกษตรอินทรีย์ ใน 1 ไร่แบบครบวงจร ตั้งแต่การทำปุ๋ยได้จากการเลี้ยงไส้เดือน หมู ไก่ วัว แล้วนำไปใส่ผักที่ปลูก ทำให้ได้ผักปลอดสารพิษ เป็นการลดต้นทุนในการทำเกษตร และจาก 18 พื้นที่ก็ได้มีการคัดเลือก 3 พื้นที่ได้ รับรางวัลเป็นพื้นที่ 1 ไร่ คุณธรรมดีเด่นอันดับที่ 1 คือ สวนพ่อน้อยศรี อันดับที่ 2 คือสวนพ่อนิสอน แม่อนงค์ และ อันดับที่ 3 คือสวนแม่निया พ่ออุดร ได้มีการพาผู้เข้าร่วมโครงการ 18 พื้นที่ไปศึกษาดูงานในพื้นที่ของคุณลุงคำเดื่อง ภาษี จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการเข้าร่วมโครงการ 1 ไร่คุณธรรม ทำให้ชาวบ้านชาวมลองสามารถที่จะลดหนี้สินที่มีอยู่ได้บางส่วน

3.8 โครงการวิจัยและพัฒนากิจกรรมวิถีธรรม วิถีไทย ในโรงเรียนอนุบาลแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฯ

มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาวิจัยและพัฒนากิจกรรมวิถีธรรม วิถีไทยสำหรับพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนอนุบาล
- 2) บ่มเพาะคุณธรรมที่จำเป็น และเหมาะสมกับวัย
- 3) พัฒนาครูให้สามารถบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมทั้งในหลักสูตร เสริมหลักสูตร และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน
- 4) ให้โรงเรียนเป็นต้นแบบทางการวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรม ในระดับการศึกษาปฐมวัย

ดำเนินการโดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล” จัดกิจกรรมวิถีธรรม วิถีไทย 11 กิจกรรม จากนั้นปรับปรุงกิจกรรม และรวบรวมสังเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดกิจกรรม

เกิดงานวิจัยและพัฒนากิจกรรมวิถีธรรม วิถีไทย ในโรงเรียนอนุบาลแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฯ

3.9 โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้คุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร.ร. บ้านจับไม้ อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดหนองคาย

เป็นโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านกายภาพ ด้านระบบบริหารจัดการ ศูนย์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาศูนย์เรียนรู้ให้เกิดความยั่งยืน เพื่อให้มีศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรมตามแนว

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบริการแก่ผู้สนใจ และศูนย์เรียนรู้เป็นสถานที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สื่อ นวัตกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาด้านคุณธรรมทุกสาขาอาชีพ และเป็นสถานที่ปัมเพาะ พัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านคุณธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนา โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และสังคม อย่างมีประสิทธิภาพ และอย่างยั่งยืน

ส่งผลให้ศูนย์เรียนรู้คุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านจับไม้ ได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสม พร้อมให้บริการ

กิจกรรมที่ 4 สร้างสรรค์สื่อความดีเพื่อการเผยแพร่

4.1 โครงการผลิตและเผยแพร่ วารสารคุณธรรม รายเดือน

ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการจัดทำวารสารคุณธรรมรายเดือน เป็นปีที่ 4 ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Moral Magazine เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและแนวคิดในการป้องกันฟื้นฟูและแก้ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นสื่อในการส่งเสริมจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเผยแพร่การดำเนินงานและกิจกรรม ข่าวสารของศูนย์คุณธรรม และองค์กรเครือข่ายด้านคุณธรรมจริยธรรม

ในปีงบประมาณ 2552 ได้เน้นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงวิสาหกิจชุมชนมากขึ้น จัดส่งเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมาย องค์กร ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ห้องสมุดมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา เครือข่ายองค์กร และประชาชนทั่วไป โดยผลิตและเผยแพร่วารสารคุณธรรมปีที่ 4 ฉบับที่ 1-12 จำนวน 12 ฉบับๆ ละ 5,000 เล่ม/ฉบับ รวมทั้งสิ้น 60,000 ฉบับ

4.2 โครงการผลิตสารคดีดอกไม้บานสื่อสารความดี

นำเสนอเนื้อหาสาระให้ผู้ชมได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ปลูกจิตสำนึกในการทำความดีร่วมกับศูนย์คุณธรรม ส่งเสริมให้ผู้ชมเข้าใจในการดำรงชีวิตภายใต้ศีลธรรมอันดีงาม และนำเสนอเนื้อหา เพื่อการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แง่คิด ในการทำความดีเพื่อสังคม ให้ผู้ชมเกิดแรงบันดาลใจในการทำสิ่งดีๆ เพื่อสังคม และได้รู้จัก รับรู้ การดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม

ดำเนินการผลิตสารคดีสั้น ดอกไม้บานสื่อสารความดี ความยาวตอนละ 3 นาที จำนวน 30 ตอน ระหว่างเดือนมิถุนายน 2552 - เดือนพฤศจิกายน 2552

เนื่องจากปีงบประมาณ 2552 ไม่มีงบประมาณเพียงพอในการซื้อเวลาเพื่อเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ จึงได้ขอความอนุเคราะห์เวลาออกอากาศรายการดอกไม้บานสื่อสารความดีทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย (Thai Pbs) เพื่อนำไปออกอากาศโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ออกอากาศ ทุกวันเสาร์และอาทิตย์ เวลา 11.57 - 12.00 น. เริ่มออกอากาศตอนแรกวันเสาร์ที่ 22 สิงหาคม 2552

ผลการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างต้นแบบ (Prototype) และพัฒนาภาคีเครือข่าย (Network) เพื่อการขยายผล

แผนงาน ขับเคลื่อนลัทธิชาตินิยม โครงการลัทธิชาตินิยม

สรุปประเด็นสำคัญ

สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ในปี 2552 เป็นการจัดงานสมัชชาแห่งชาติครั้งที่ 4 เพื่อให้เกิดปณิธานคุณธรรมแห่งชาติว่าด้วยเรื่องการสร้างธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืน จากที่ประชุมสมัชชา มีผลการดำเนินงานที่สำคัญคือ

- มีการจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับภาค และระดับชาติ
- เกิดปณิธานคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม”
- ประชาชนเข้าร่วมงาน 7,600 คน และประชาชนที่รับรู้ตลอดโครงการจำนวน 1,000,000 คน เครือข่ายองค์กรภาคี ร่วมเข้าร่วมรับรู้กิจกรรม และร่วมงานสมัชชาคุณธรรม 80 องค์กร
- จำนวนกิจกรรม / สื่อ / ผ่านสื่อสาธารณะ สื่อสารสนเทศและสื่ออื่นๆ มีการเผยแพร่ 275 ครั้ง
- จากการวิจัยและประเมินผลโครงการสมัชชาคุณธรรม ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เครือข่ายองค์กรภาคีด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาคประชาสังคม ประชาชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่ร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในกิจกรรม / การดำเนินงานของสมัชชาคุณธรรม ร้อยละ 100
- มีการแสดงเจตจำนงในการสร้างธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจและความรับผิดชอบต่อสังคมในกลุ่มต่าง ๆ ร้อยละ 90
- มีการจัดตั้งชมรมเครือข่าย อาทิ ชมรมเครือข่ายธุรกิจคุณธรรม จากกลุ่ม SMEs คุณธรรม และชมรมส่งเสริมคุณธรรมทางการเงินและสังคม จากกลุ่มสถาบันการเงินคุณธรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม
- มีการขับเคลื่อนในส่วนภูมิภาค อาทิ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสงขลา มีการนำผลจากการขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมไปขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมในมหาวิทยาลัย อาทิ การจัดตั้งชมรมบำเพ็ญประโยชน์ การกำหนดหลักสูตรการบำเพ็ญประโยชน์ 100 ชั่วโมง ในวิชาบังคับ และการเสริมวิชาเลือกเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี
- มีการติดตามผลความยั่งยืนของการนำปณิธานไปต่อยอดและขยายผลอย่างต่อเนื่อง

ความเป็นมา

ศูนย์คุณธรรมและองค์กรภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันจัดงานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติขึ้นครั้งแรกในปี 2548 โดยได้มีการสรุปและสังเคราะห์ปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เกิดขึ้น และนำเสนอในงานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไข สร้างภูมิคุ้มกัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ การพัฒนาสังคมคุณธรรม การร่วมกันทำความดีในระดับต่างๆ ร่วมกันจัดทำเจตนารมณ์ในการขับเคลื่อนการสร้างสรรค์สังคมแห่งความดี

ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยประสบกับวิกฤติเศรษฐกิจ พร้อมกับการแสวงหาต้นเรื่องธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility - CSR) ซึ่งหากภาคธุรกิจอันเป็นองค์กรที่มีการพัฒนาความสามารถด้านการบริหารจัดการ และภาคประชาสังคมซึ่งมีประสบการณ์และฐานความรู้ความเข้าใจในประเด็นทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมมือกัน ก็จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น

ศูนย์คุณธรรมจึงได้ร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคีที่ดำเนินงานด้าน CSR 14 องค์กร จัดสัมมนาคุณธรรมระดับภาคและระดับชาติขึ้น ภายใต้แนวคิดหลัก **“ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม”** ให้ผู้บริหารเครือข่ายองค์กรภาคีได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เรื่อง CSR และเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเพื่อสร้างธรรมาภิบาลในธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยจัดประชุมตามประเด็นย่อยที่ตั้งไว้ สรุปผล และสรุปออกมาเป็นปฏิญญาแห่งชาติ และจัดเวทีตลาดนัดคุณธรรมเพื่อนำเสนอนวัตกรรมการสร้างคุณธรรมในมิติต่างๆ ที่เป็นรูปธรรม โดยเชิญชวนเครือข่ายองค์กรภาคนำเสนอผลงาน/กิจกรรมมาแสดงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานซึ่งกันและกัน

เป้าหมายในปี 2552

ศูนย์คุณธรรมกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการสมัชชาคุณธรรม ดังนี้

1. มีเครือข่ายองค์กรภาคีด้าน CSR และด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เข้าร่วม/รับรู้กิจกรรม/สื่อตลอดโครงการ จำนวน 10,000 คน
2. จำนวนกิจกรรม / สื่อ / Spot ผ่านสื่อสาธารณะทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่ออื่นๆ 150 ครั้ง
3. เครือข่ายองค์กรภาคีด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาคประชาสังคม ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่ร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในกิจกรรม / การดำเนินงานของสมัชชาคุณธรรม ร้อยละ 80
4. มีการนำปณิธานคุณธรรม จากที่ประชุมสมัชชาคุณธรรม ไปขยายผลสู่การปฏิบัติในองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

ผลการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนขบวนการสมัชชาคุณธรรมเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินงานและเกิดผลการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1.ลงนามความร่วมมือ แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน

• วันที่ 27 เมษายน 2552 ประชุมระดมความคิดเห็น และลงนามบันทึกความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 แนวคิด “**ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม**” ร่วมกัน ระหว่างสำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) นางสาวราติพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ผู้รับมอบอำนาจจากสำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) กับ 14 องค์กรเครือข่าย (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย หอการค้าไทย สมาคมประกันชีวิตไทย สมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย)

• ประสานงานกับองค์กรเครือข่าย แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 โดยมี นายไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม, นายวรากรณ์ สามโกเศศ และคณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ให้เกียรติเป็นที่ปรึกษา

นายศิริชัย สาครรัตนกุล เป็นประธานคณะกรรมการจัดงานฯ และนางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม เป็นรองประธานคณะกรรมการจัดงานฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ จากหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการจำนวนมาก

• แต่งตั้งคณะทำงานภาค คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นต่าง ๆ รวม 18 คณะ และได้ร่วมกันดำเนินการจัดสัมมนาคุณธรรมในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง

2. การประชุมสัมมนาคุณธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จัดขึ้นวันที่ 22 พฤษภาคม 2552 ณ โรงแรมโมณะ จังหวัดขอนแก่น มีผู้ร่วมงานประมาณ 600 คน โดยมีรายละเอียดกิจกรรม ดังนี้

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรสิทธิ์ จิตพิมลมาศ ประธานคณะกรรมการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวเปิดงาน

การนำเสนอวีดิทัศน์ สรุปความเป็นมาของการประชุมสัมมนาคุณธรรมที่ผ่านมา และนางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรมกล่าวแนะนำศูนย์คุณธรรม

นายศิริชัย สาครรัตนกุล ประธานกรรมการจัดงาน สัมชชาคุณธรรมฯ กล่าวถึงการจัดงานสัมชชาคุณธรรม แห่งชาติ ครั้งที่ 4 จากนั้นนำเสนอการอภิปราย “ภาค ธุรกิจ ควรมีบทบาทอย่างไรในเศรษฐกิจและสังคมอีสาน ภายใต้วิกฤติของโลกปัจจุบัน”

ประชุมกลุ่มย่อยใน 11 ประเด็น ดังนี้ การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน สถาบันการเงินคุณธรรม SMEs คุณธรรม การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน สื่อคุณธรรม องค์การปกครองท้องถิ่นคุณธรรม มหาวิทยาลัยคุณธรรม สหกรณ์ คุณธรรม สมาองค์กรชุมชนคุณธรรม การค้า การลงทุน และความรับผิดชอบต่อในมิติสังคมวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง

๐ ธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม

สังเคราะห์ประเด็นที่ได้ นำเสนอผลการประชุม โดยผู้แทนกลุ่มทั้ง 11 ประเด็น

3. การประชุมสัมชชาคุณธรรมภาคเหนือ

จัดขึ้นในวันที่ 29 พฤษภาคม 2552 จัด ณ หอประชุม ดร.บุญทอง ภูเจริญ อาคารชุมพบาล มหาวิทยาลัยพายัพ จำนวนผู้เข้าร่วมงาน 700 คน โดยมีรายละเอียด กิจกรรมดังนี้

ศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ เกกิงรังสฤษฎ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ กล่าวเปิดงาน การนำเสนอวิทัศน์แนะนำศูนย์คุณธรรม และสรุปความเป็นมาของการประชุมสัมชชาคุณธรรมที่ผ่านมา และนางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม กล่าวแนะนำศูนย์คุณธรรม ดร.มารค ตามไทย ประธานคณะกรรมการจัดงานสัมชชาคุณธรรมภาคเหนือ กล่าวถึงการจัดงานสัมชชาคุณธรรมภาคเหนือ จากนั้นนำเสนอการแสดงละครเงา โดย “สื่อสร้างสรรค์ พระจันทร์พเนจร

และการเดินทางที่ไม่มีสิ้นสุด” และนายศิริชัย สาครรัตนกุล ประธานกรรมการจัดงาน สัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 กล่าวถึงความคาดหวังการจัดงานสัมมนาคุณธรรม

ประชุมกลุ่มย่อยใน 10 ประเด็น ดังนี้ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สถาบันการเงิน คุณธรรม SMEs คุณธรรม การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน สื่อคุณธรรม มหาวิทยาลัยคุณธรรม สหกรณ์คุณธรรม ธุรกิจเชื่อมโยงกับชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม คุณธรรม สุขภาวะคนในองค์กร (Happy Workplace) จากนั้นผู้แทนกลุ่มทั้ง 10 ประเด็นสังเคราะห์ประเด็นที่ได้ และนำเสนอผลการประชุม

4. การประชุมสัมมนาคุณธรรมภาคใต้

จัดขึ้นในวันที่ 18 มิถุนายน 2552 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา โดยศูนย์คุณธรรม ร่วมกับมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ เป็น ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ จำนวนผู้ร่วมงานประมาณ 1,200 คน

ภายในงานมีรองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม ศิริบำรุงสุข อธิการบดีมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ กล่าวต้อนรับ พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการ ศูนย์คุณธรรม กล่าวรายงาน นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี กล่าว เปิดงานและปาฐกถาหน้าเรื่อง “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม” นายศิริชัย สาครรัตนกุล

- ประธานกรรมการจัดงานสัปดาห์คุณธรรมฯ กล่าวถึงการจัดงานสัปดาห์คุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 และกระบวนการในการประชุมกลุ่มย่อย

สำหรับการประชุมกลุ่มย่อยมีการแบ่งกลุ่มเป็น 12 ประเด็น คือ สหกรณ์ คุณธรรม ท้องเที่ยวคุณธรรม SMEs คุณธรรม สุขภาวะคนในองค์กร (Happy Work place) การบริโภคที่ยั่งยืนคุณธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคุณธรรม เกษตรและอาหารปลอดภัย วิสาหกิจชุมชนคุณธรรม มหาวิทยาลัยคุณธรรม การผลิตที่ยั่งยืน สถาบันการเงินคุณธรรม และธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม ซึ่งภายหลังการประชุมได้มีการนำเสนอผลการประชุม โดยผู้แทนกลุ่มทั้ง 12 ประเด็น

จากการประชุมสัปดาห์คุณธรรมระดับภูมิภาค ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในส่วนภูมิภาค และผลการประชุมสู่การประชุมระดับชาติต่อไป

5. งานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4

จัดขึ้นในวันที่ 30-31 กรกฎาคม และวันที่ 1 สิงหาคม 2552 จัด ณ ฮอลล์ 9 อิมแพค เมืองทองธานี มีจำนวนผู้ร่วมงาน ประมาณ 5,100 คน และองค์กรร่วมจัดงาน รวม 80 องค์กร โดยในพิธีเปิด พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการ ศูนย์คุณธรรม กล่าวรายงาน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ๗๗ นายกรัฐมนตรี กล่าวเปิดงานและปาฐกถาในเรื่อง “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม”

จากนั้นมีการเสวนา “ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม” โดย นายกษิต ภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ดร.อาชว์ เตาลานนท์ ประธานกิตติมศักดิ์ หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย นายสุทธิชัย เอี่ยมเจริญยิ่ง ประธานเครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเสวนา โดย ดร.อนุสรณ์ ธรรมใจ คณบดี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

การจัดงานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 4 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สัมมนาคุณธรรม มีรายละเอียดของกิจกรรม ดังนี้

- ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นใน 14 ประเด็น สังเคราะห์ผลการประชุมและนำเสนอผลการสังเคราะห์ร่วมกัน โดยผู้แทนกลุ่มแต่ละประเด็น คือ

1. SMEsคุณธรรม
2. การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. มหาวิทยาลัยรับผิดชอบต่อสังคม
4. สหกรณ์คุณธรรม
5. สถาบันการเงินคุณธรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม
6. ตลาดทุนคุณธรรม
7. สื่อคุณธรรม
8. ธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม
9. ISO 26000 มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม
10. การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน
11. ธุรกิจเชื่อมโยงกับชุมชน

12. สุขภาวะของคนในองค์กร
13. ตลาดชุมชนคุณธรรม
14. ชุมชนคุณธรรม

เกิดความร่วมมือจัดตั้งชมรมเครือข่ายเพื่อขยายผล อาทิ ชมรมเครือข่ายธุรกิจคุณธรรม จากกลุ่ม SMEs คุณธรรม และชมรมส่งเสริมคุณธรรมทางการเงินและสังคม จากกลุ่มสถาบันการเงิน คุณธรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม

- มีการมอบข้อสรุปที่ได้จากประชุมประเด็นชุมชนคุณธรรม เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนเชิงนโยบายทั้งในระดับชุมชน และนโยบายระดับท้องถิ่น แก่ พลอากาศเอกวีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการศูนย์คุณธรรม เพื่อนำมาขยายผลต่อไป

- ผู้แทนกลุ่มย่อยและผู้แทนองค์กร ประชุมพิจารณาจัดทำร่างปฏิญญาสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติร่วมกัน ดำเนินการประชุมโดย รองศาสตราจารย์สุรัชย์ หวันแก้ว ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานคณะทำงานวิชาการ การจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4

- พิธีปิด นายศิริชัย สาครรัตนกุล ประธานกรรมการจัดงานสมัชชาคุณธรรมฯ กล่าวรายงานผลการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4

- พิธีลงนามในปฏิญญาร่วมกันโดยมี

นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้แทนรัฐบาล
พลอากาศเอกวีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการ

นายศิริชัย สาครรัตนกุล ประธานกรรมการจัดงานฯ

นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

รองศาสตราจารย์สุรัชย์ หวันแก้ว ประธานฝ่ายวิชาการงานสมัชชาคุณธรรมฯ

รองศาสตราจารย์บัวพันธ์ พรหมพักพิง

ผู้แทนคณะกรรมการจัดงานสมัชชาคุณธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายศรีธรณ์ โรจนสุพจน์

ผู้แทนคณะกรรมการจัดงานสมัชชาคุณธรรม ภาคเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญขง ชัยเจริญวัฒน์

ผู้แทนคณะกรรมการจัดงานสมัชชาคุณธรรม ภาคใต้

และผู้แทนกลุ่มตามกลุ่มประเด็นจำนวน 5 คน คือ

1. นายโสภณ นาขวัญ ผู้แทนกลุ่มประเด็นเครือข่ายผู้ผลิต-ผู้บริโภค
2. นางวรรณ กอบสุข ผู้แทนกลุ่มประเด็นบรรษัทธรรมภิบาล
3. นายลักษณะ วจนานวัช ผู้แทนกลุ่มประเด็นความยั่งยืนของการพัฒนา
4. นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป ผู้แทนกลุ่มประเด็นความรู้คู่คุณธรรม
5. นายแพทย์สมเกียรติ ชาติศิริธ ผู้แทนกลุ่มประเด็นการรับรองมาตรฐานคุณภาพคุณธรรม

- นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ผู้แทนรัฐบาล เป็นผู้รับมอบปฏิญญาคุณธรรมและกล่าวปิดการประชุมสมัชชาคุณธรรม

ส่วนที่ 2 ตลาดนัดคุณธรรม ได้รับความร่วมมือในการจัดนิทรรศการรวม 80 องค์กร และได้แบ่งพื้นที่การจัดงานเป็น 22 โซน ดังนี้

1. โซนศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาแผ่นดินเชิงคุณธรรม
2. โซนสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
3. โซนธุรกิจคุณธรรมต้นแบบ
4. โซน SMEs คุณธรรม
5. โซน ISO 26000
6. โซนสุขภาวะคนในองค์กร
7. โซนสถาบันการเงินคุณธรรม
8. โซนตลาดทุนคุณธรรม
9. โซนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
10. โซนอาหารปลอดภัย
11. โซนธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม
12. โซนการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน
13. โซนสื่อคุณธรรม
14. โซนมหาวิทยาลัยรับผิดชอบต่อสังคม
15. โซนโรงเรียนเครือข่ายศูนย์คุณธรรม
16. โซนตลาดชุมชนคุณธรรม
17. โซนเครือข่ายชุมชนคุณธรรม
18. โซนธุรกิจเชื่อมโยงชุมชน
19. โซนโครงการศิลปกรรม
20. โซนโครงการคุณธรรม
21. โซนสหกรณ์คุณธรรม
22. โซนชุมชนคุณธรรม

แต่ละโซนได้นำผลงาน/กิจกรรมการสร้างคุณธรรมในมิติต่างๆ ที่เป็นรูปธรรม มาแสดงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานซึ่งกันและกัน

ผลการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การบ่มเพาะคนรุ่นใหม่

ที่จะเป็นกำลังในการสร้างเศรษฐกิจฐานความคิด
สร้างสรรคให้เติบโตต่อไป

แผนงาน/โครงการ ส่งเสริมพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐาน
คุณธรรม

สรุปประเด็นสำคัญ

ศูนย์คุณธรรมกำหนดเป้าหมายของโครงการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมจะให้เกิดรูปแบบการพัฒนาคนรุ่นใหม่จากครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม ที่สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม เกิดแกนนำคนรุ่นใหม่และครอบครัวพอเพียงต้นแบบในชุมชน เกิดเครือข่ายครอบครัวพอเพียง และภาคีพัฒนาในการหนุนเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนคนรุ่นใหม่ และครอบครัวพอเพียง ผลการดำเนินงานที่สำคัญคือ

- เกิดงานวิจัย/ถอดองค์ความรู้ การพัฒนาคนรุ่นใหม่จากครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จำนวน 4 เรื่อง
- สื่อ องค์ความรู้เชิงคุณธรรมที่ผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ จำนวน 2 เรื่อง
- ครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมต้นแบบใน 4 ภูมิภาค จำนวน 2,276 ครอบครัว
- เกิดแกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม จำนวน 1,413 คน
- สมาชิกในครอบครัวมีแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน 6,828 คน

ความเป็นมา

จากการที่ศูนย์คุณธรรมเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้มีคุณธรรมนำความรู้ เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่มีพลังในการสร้างการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดีขึ้นได้ การเป็นคนรุ่นใหม่ที่ดีจะต้องมาจากการบ่มเพาะที่ดีของสังคม และสภาพแวดล้อม ที่เริ่มปลูกฝังค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่เยาว์วัย โดยมีครอบครัวเป็นแหล่งสร้างการเรียนรู้ในการดำรงชีวิต และปรับตัวเข้ากับสังคม การสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้กับคนรุ่นใหม่ ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีและเรียนรู้จากการปฏิบัติไปพร้อมกัน

ปัจจุบันจากกระแสวัตถุนิยมส่งผลให้วิถีชีวิตของชุมชนสะดวกสบายมากขึ้น แต่มีความสุขลดลง มีรายได้ไม่พอรายจ่าย ต่างคนต่างอยู่ โครงการส่งเสริมพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม เกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาครอบครัวให้เป็นแหล่งบ่มเพาะคนรุ่นใหม่ให้มีค่านิยมและพฤติกรรมแบบพอเพียง รู้จักการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตของตนเองและครอบครัว มีคุณธรรมนำความรู้ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อครอบครัว รวมถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะต่อชุมชนและสังคม

เป้าหมายในปี 2552

ในปีงบประมาณ 2552 ศูนย์คุณธรรมกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการส่งเสริมพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนพื้นฐานคุณธรรม ดังนี้

1. งานวิจัย/ถอดองค์ความรู้ การพัฒนาคนรุ่นใหม่จากครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จำนวน 4 เรื่อง
2. สื่อ องค์ความรู้เชิงคุณธรรมที่ผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ จำนวน 2 ชิ้น
3. ครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมต้นแบบใน 4 ภูมิภาค จำนวน 200 ครอบครัว
4. แกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เพ้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม จำนวน 600 คน
5. สมาชิกในครอบครัวมีแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน 1,000 คน

ผลการดำเนินงานรายกิจกรรม

แผนงาน/โครงการส่งเสริมพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนพื้นฐานคุณธรรม ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น
- กิจกรรมที่ 2 พัฒนาครอบครัวในชุมชนต้นแบบเชิงคุณธรรม
- กิจกรรมที่ 3 พัฒนาครอบครัวจิตอาสาในองค์กรเอกชน
- กิจกรรมที่ 4 พัฒนาเยาวชน/นักศึกษาเป็นแกนนำอาสาสื่อสารความดีเพื่อครอบครัวและสังคม โดยใช้สื่อสร้างสรรค์

๐ กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชุมจัดตั้งคณะกรรมการ รับฟังความเห็นเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น
2. ประชุมผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันครอบครัว
3. สันนิษฐานงบประมาณโครงการให้กับโรงเรียนที่ได้รับการพิจารณาให้ดำเนินงานตามแผนงาน โดยศูนย์คุณธรรมจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาโครงการที่โรงเรียนนำเสนอขอการสนับสนุน
4. จัดอบรมแกนนำเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสถาบันครอบครัว การเลี้ยงดูบุตรให้มีคุณภาพ โดยแยกจัดอบรมเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเป็น 2 หลักสูตร ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา
5. สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรของสถานศึกษาในการจัดทำและดำเนินงานโครงการ
6. ประชุมติดตามและประเมินโครงการ
7. สังเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่ผลสำเร็จของโครงการศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่นระดับประถมศึกษา

เกิดผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. งานวิจัย/ถอดองค์ความรู้ การพัฒนาคนรุ่นใหม่จากครอบครัวพอเพียงบน ฐานคุณธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

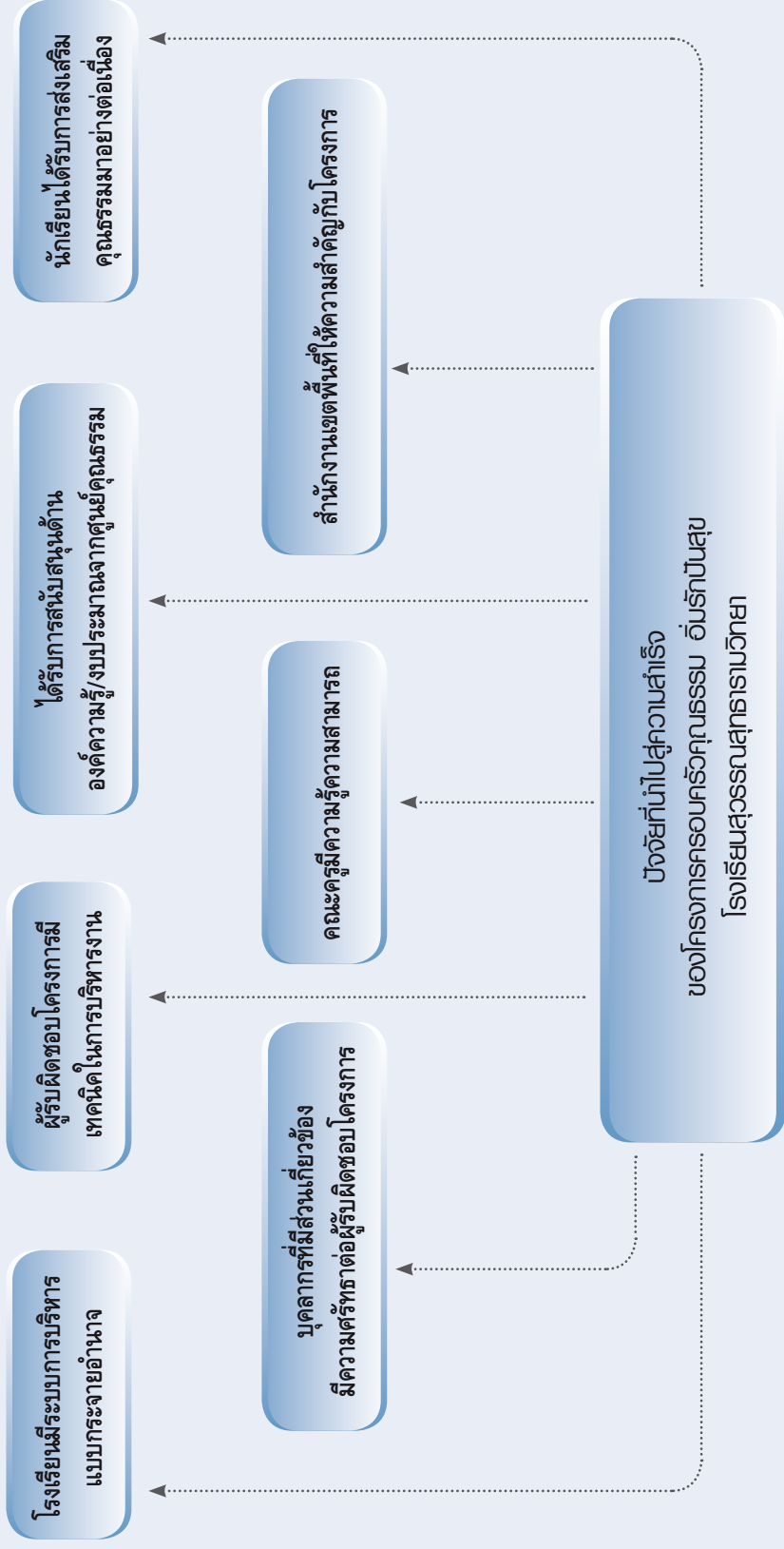
1.1 เกิดองค์ความรู้กระบวนการพัฒนามัธยมศึกษาตอนต้นใหม่ แบบบูรณาการกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน (บวร) จำนวน 17 องค์ความรู้/โครงการ ได้แก่

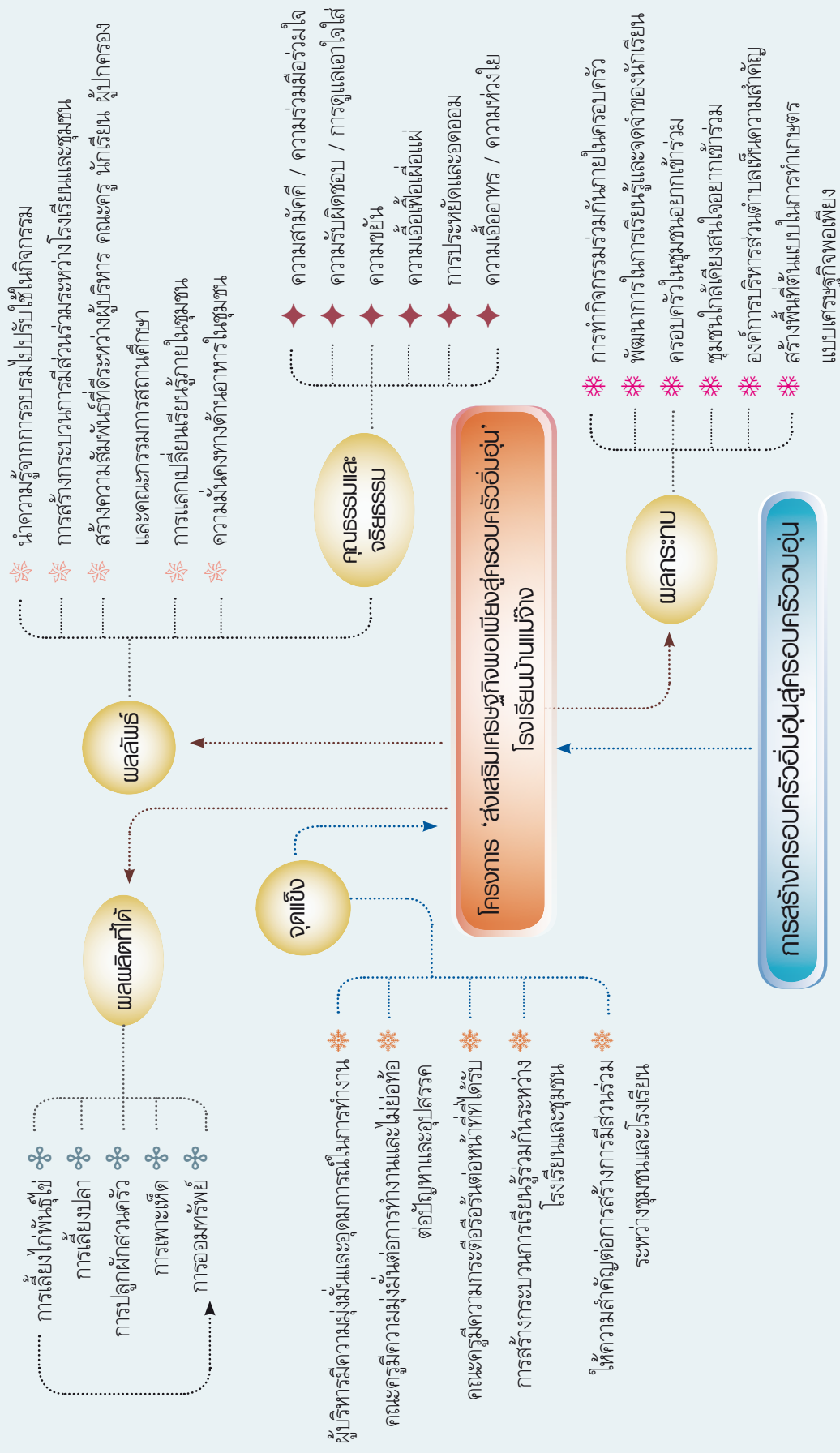
- โครงการครอบครัวอบอุ่น มุ่งเน้นคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง : **โรงเรียนบ้านป่าจั่ว**
- โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้ สู่ครอบครัวที่อบอุ่น ในโรงเรียนและชุมชนบ้านแม่จ้อง : **โรงเรียนบ้านแม่จ้อง**
- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรมความพอเพียงสู่ครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง**

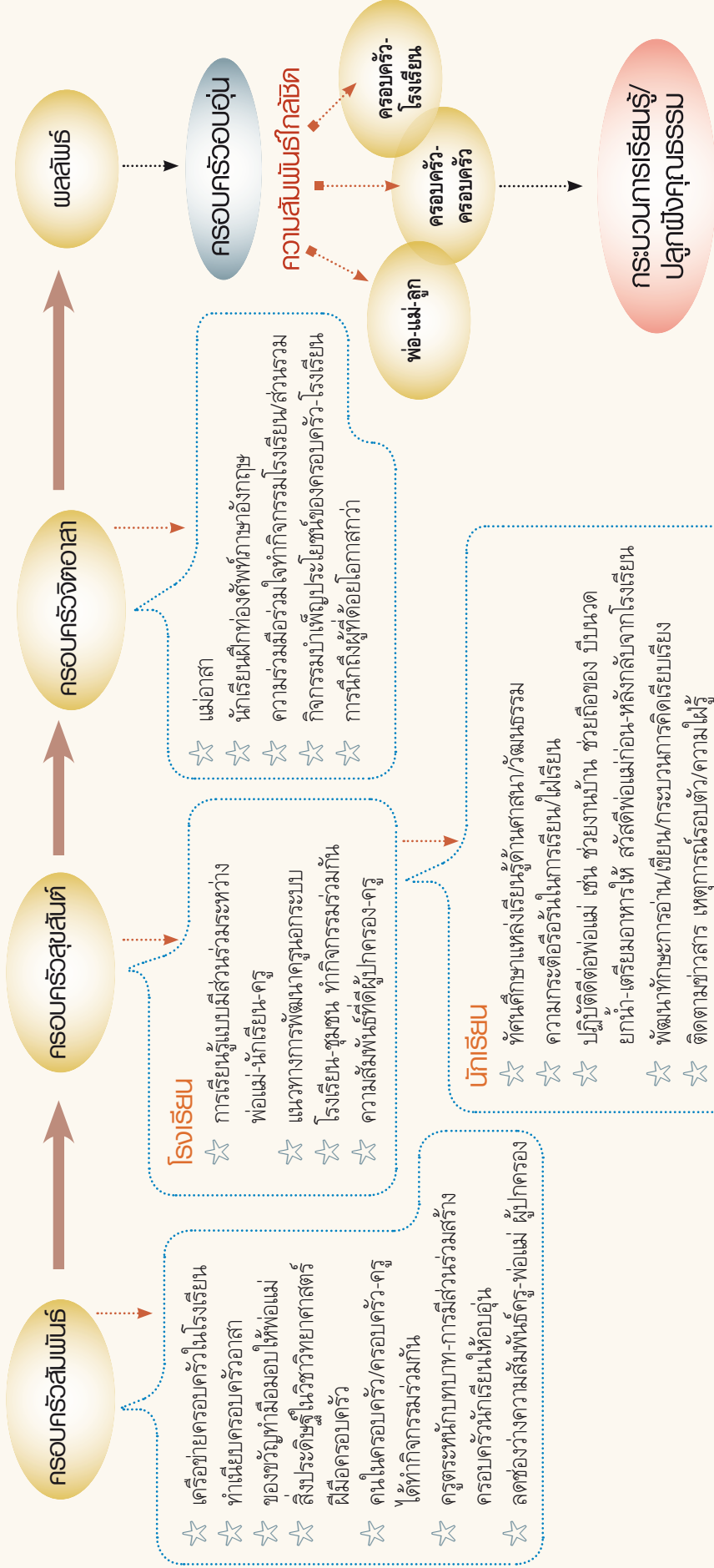
- โครงการร้อยรัดดวงใจสายใยครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนต้นบากราษฎรบำรุง** สามารถสร้างกิจกรรมสัมพันธ์ให้กับสมาชิกในครอบครัว
- โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงสู่ครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนบ้านแม่จ้าง** โรงเรียนสามารถเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียนและชุมชน
- โครงการโรงเรียนส่งเสริมครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง แหล่งเรียนรู้ เชิงคุณธรรม : **โรงเรียนบ้านจับไม้** โรงเรียนสามารถเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงและหัตถกรรมให้กับนักเรียนและชุมชน
- โครงการสาขาสายใย ด้วยใจอบอุ่น : **โรงเรียนพิชัยพัฒนา** สามารถสร้างความร่วมมือให้ผู้ปกครองเข้ามาเรียนรู้กิจกรรมกับนักเรียนในโรงเรียน
- โครงการครอบครัว คุณธรรม อมรักปันสุข : **โรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา** สามารถสร้างกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัดและโรงเรียน
- โครงการโรงเรียนคุณธรรมนำความรู้สู่ชุมชน : เยี่ยมบ้านสานสัมพันธ์ครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนมหาชนะชัยวิทยาคม** โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านสุขอนามัยและสร้างกิจกรรมสัมพันธ์ในครอบครัว
- โครงการวิถีกันตังรัชศึกษาพาครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนกันตังรัชศึกษา** สามารถสร้างครอบครัวสัมพันธ์ในโรงเรียนและกลุ่มครอบครัวเพื่อนบ้านดูแลกันและกัน
- โครงการการให้การศึกษาค้นคว้าโครงการเลี้ยงลูกให้เป็นคนดี : **โรงเรียนบ้านหนองหาด** โรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรหลานตนเอง
- โครงการรากแก้วบุญสู่ครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนไชยปราการ** สามารถปลูกฝังความกตัญญูและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กนักเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก
- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา** โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การส่งเสริมรายได้และเศรษฐกิจพอเพียงให้กับชุมชน
- โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่นแบบพอเพียง : **โรงเรียนหนองพลวงมิตรประชา** โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การปลูกฝังคุณธรรม
- โครงการเสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น ด้วย 3 ป 2 อ : **โรงเรียนหินขาวครูประชาสรรค์** โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างรายได้ในครอบครัว
- โครงการพลังจิตอาสาพาครอบครัวอบอุ่น : **โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง** โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้การปลูกฝังเรื่องจิตอาสา
- โครงการนฤมลทินสานสัมพันธ์สายใยรักครอบครัวอบอุ่นตามแนวคิดวิถีไทย : **โรงเรียนนฤมลทิน ธนบุรี** สามารถสร้างความร่วมมือให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ของลูกในโรงเรียน

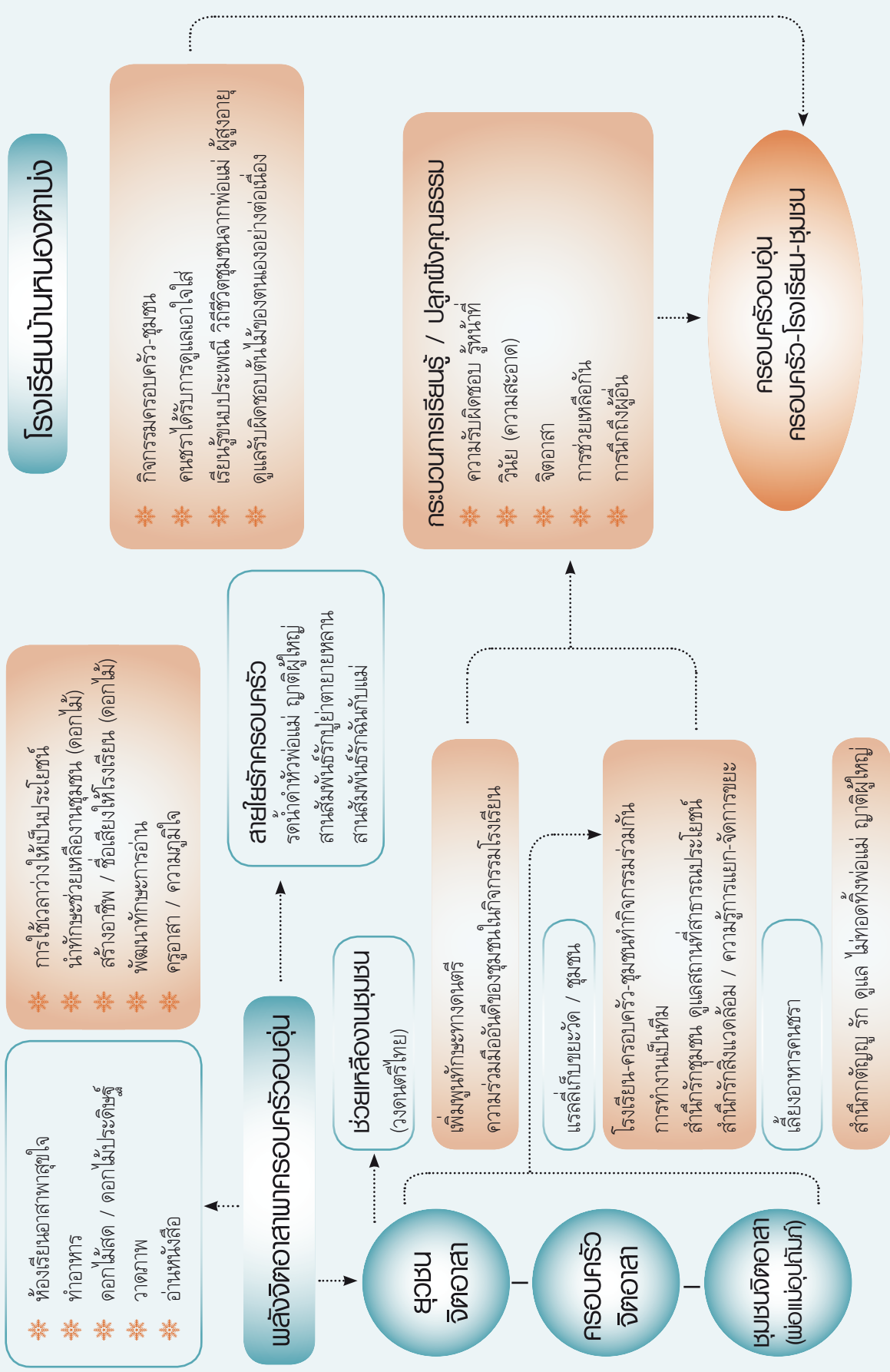
แผนภาพแสดงตัวอย่างปัจจัยสู่ความสำเร็จ 6 กรอบการ

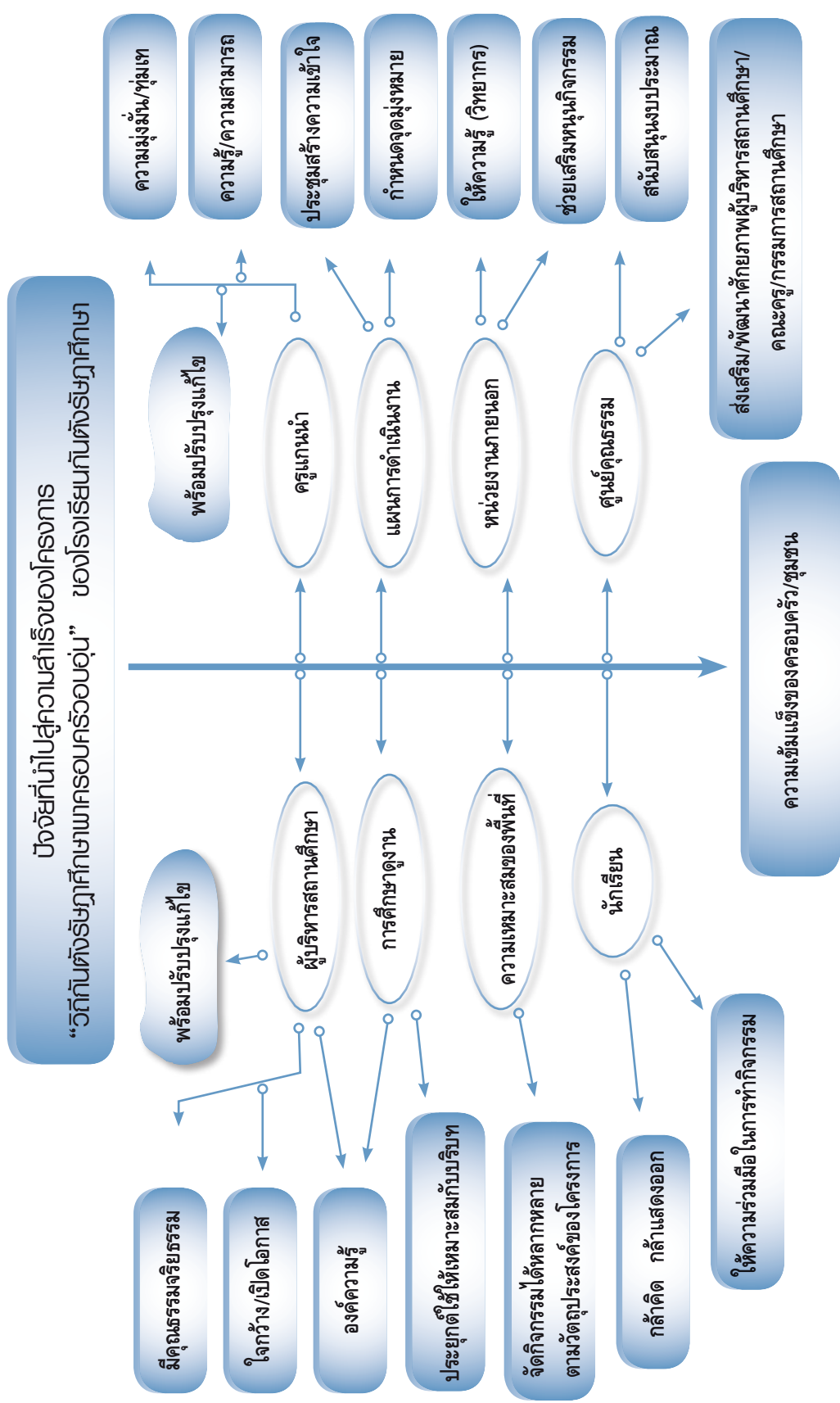

นกลูกกันสานสัมพันธ์สายรักครอบครัวอบอุ่นตามแนวคิดวิถีไทย

พินิจโกวิท 1 ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ “วัดกันตັถวิทยาครอบครัวอบอุ่น” โรงเรียนกันตັถวิทยา ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอทับปด จังหวัดตรัง

1.2 เกิดงานวิจัย พัฒนาประเมินผลโครงการส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น ระดับมัธยมศึกษา ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก ศูนย์คุณธรรม ปีงบประมาณ 2552 จำนวน 1 ชิ้น

2. เกิดสื่อองค์ความรู้การบ่มเพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ จัดทำเป็นสื่อเผยแพร่ในรูปแบบสารคดี 3 นาที จำนวน 2 ตอน เช่น ครอบครัวอบอุ่นในโรงเรียน และวิถีเรียนรู้เขาทุ่ง เล ของโรงเรียนก้นดั่งรัฐศึกษา เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ

3. เกิดครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมต้นแบบ ใน 4 ภูมิภาค จากกิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น จำนวน 2,026 ครอบครัว

4. เกิดแกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม จากกิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น จำนวน 1,305 ครอบครัว

5. สมาชิกในครอบครัวมีแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาครอบครัวในชุมชนต้นแบบเชิงคุณธรรม

มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลของพื้นที่/ชุมชนเป้าหมาย เพื่อกำหนดประเด็นการวิจัย
2. ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแกนนำชุมชนเป้าหมายร่วมกำหนดกรอบแนวทางในการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ
3. จัดทำสัญญากับหน่วยงานที่นำเสนอโครงการตามเงื่อนไขการดำเนินงานวิจัย (TOR)
4. ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ

5. ติดตามผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าของโครงการ

เกิดผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. เกิดงานวิจัยโครงการวิจัยแนวคิดและกระบวนการสร้างคุณธรรมในชุมชนเมือง : กรณีศึกษาชุมชนในโครงการบ้านมั่นคง ที่เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วมที่คนในชุมชนและ

เยาวชนคนรุ่นใหม่ร่วมออกแบบงานวิจัย ตั้งโจทย์การวิจัยและการสำรวจจัดเก็บข้อมูล

2. เกิดสื่อองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาครอบครัวอบอุ่นชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ในเขตเมือง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบางบัว ชุมชนสวนพลู ชุมชนคลองลัดภาษี ในรูปหนังสือเพื่อการเผยแพร่ จำนวน 3,000 เล่ม

3. เกิดครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมที่เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน จำนวน 100 ครอบครัว ที่มีคุณธรรมด้านต่างๆ เช่น ครอบครัวแกนนำชุมชนที่มีคุณธรรมด้านการเสียสละ ทำงานให้กับชุมชน ครอบครัวที่มีอาชีพเก็บขยะซึ่งมีความขยันอดทนเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดี เป็นต้น

4. เกิดแกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเป็นนักวิจัยในชุมชน จากกิจกรรมพัฒนาครอบครัวในชุมชนต้นแบบเชิงคุณธรรม จำนวน 40 คน

5. สมาชิกในครอบครัวมีแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กิจกรรมที่ 3 พัฒนาครอบครัวจิตอาสาในองค์กรเอกชน

มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลองค์กรเอกชน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกองค์กรที่ผู้บริหารมีความพร้อมให้การสนับสนุนและมีพนักงานจิตอาสา

2. ประชุมกำหนดกระบวนการและตัวชี้วัดความสำเร็จการปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรม พัฒนาศักยภาพพนักงานในองค์กรเอกชน ให้เป็นครอบครัวจิตอาสา(พ่อแม่ ลูก)เพื่อเป็นแหล่งปมเพาะ

3. เพาะคนรุ่นใหม่ ด้านการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้) สู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และการพัฒนาทักษะการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อความยั่งยืน

4. ส่งเสริมกิจกรรมการขับเคลื่อนจิตอาสาจากพนักงาน ตามบริบทองค์กรนั้นๆ

5. ประชุมติดตามผลการดำเนินโครงการ ร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง

6. ถอดองค์ความรู้เพื่อการเผยแพร่ 2 ระดับ (ระดับครอบครัวและระดับองค์กร) เกิดผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. เกิดองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาพนักงานในองค์กรเอกชนให้มีจิตสาธารณะและเกิดครอบครัวจิตอาสา ใน 16 หน่วยงาน ได้แก่

- บริษัท อยุรยา แคปปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน)
- บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
- บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ดูปองท์ (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท โกลเด็นครีမ် จำกัด
- ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)
- บริษัท โคเน ไทยลิฟท์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท พิก แฟมิลี่ จำกัด
- บริษัท แพรนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เพียวไบโอดีเซล จำกัด
- บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
- บริษัท สวิฟท์ จำกัด
- บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
- บริษัท โตชิบา ไทยแลนด์ จำกัด
- บริษัท วันเดอร์เวิร์ลโปรดักส์ จำกัด

2. เกิดสื่อองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาพนักงานในองค์กรเอกชนให้มีจิตสำนึกสาธารณะและทำกิจกรรมจิตอาสา ใน 16 หน่วยงานเชิงคุณธรรม จัดทำเป็นสื่อเผยแพร่ในรูปแบบสารคดี 3 นาที จำนวน 3 ตอน เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ

3. เกิดครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมที่เป็นครอบครัวแกนนำด้านจิตอาสา จำนวน 150 คน/ครอบครัว

4. เกิดแกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เท้าทันการ

เปลี่ยนแปลงของสังคมและเป็นนักวิจัยในชุมชน จากกิจกรรมพัฒนาครอบครัวในชุมชนต้นแบบเชิงคุณธรรม จำนวน 60 คน

5. สมาชิกในครอบครัวมีแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กิจกรรมที่ 4 พัฒนาเยาวชน / นักศึกษาเป็นแกนนำอาสาสื่อสารความดีเพื่อครอบครัวและสังคม โดยใช้สื่อสร้างสรรค์

มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประสานงานกับมหาวิทยาลัย เพื่อเปิดรับเยาวชน/นักศึกษา ที่เป็นสมาชิกชมรม/องค์กร/กลุ่มกิจกรรมต่างๆ เข้าร่วมโครงการ
2. พัฒนาหลักสูตร/กระบวนการพัฒนาอาสาสื่อสารความดีเพื่อครอบครัวและสังคม เช่น การสืบค้นความดี การผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่ ในรูปวารสาร วิทยุ สปอ ตรณรงค์ เว็บไซต์
3. จัดฝึกอบรมการพัฒนาอาสาสื่อสารความดีเพื่อครอบครัวและสังคมจำนวน 2 รุ่น
4. ส่งเสริมให้เยาวชน/นักศึกษา ที่เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรมสืบค้นความดีในสังคม ชุมชนตนเอง ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านคุณธรรม 8 ประการ และทำสื่อเผยแพร่ความดีในสถานศึกษา
5. จัดประกวดสื่อสร้างสรรค์ “สื่อสารความดีเพื่อสังคม” ที่เยาวชน/นักศึกษาผลิตขึ้น นำไปต่อยอดขยายผลและเผยแพร่ให้เป็นที่รับรู้ต่อสาธารณชนในวงกว้าง
6. ติดตามประเมินผล

เกิดผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. เกิดองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาเยาวชน/นักศึกษาเป็นแกนนำอาสาสื่อสารความดีเพื่อครอบครัวและสังคม โดยใช้สื่อสร้างสรรค์ ในระดับอุดมศึกษาจำนวน 7 แห่ง และเครือข่ายสื่อเยาวชน 1 แห่ง ได้แก่
 - โครงการแผนที่คนดี : โรงเรียนพ่ายเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ
 - โครงการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเยาวชน : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์
 - โครงการสร้างจิตสำนึกอาสาดูแลผู้สูงอายุ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

พระนคร

- โครงการทำดีเลือกได้ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- โครงการจิตอาสาและลือสืขวนักเรียนเตรียมทหาร : โรงเรียนเตรียมทหาร
- โครงการออมใจสงรัก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- โครงการกระบอกเสียงพลังอาสาเพื่อแผ่นดิน : โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- โครงการรณรงค์ “เดินสายฉายสื่อดี” : สำนักข่าวเด็กและเยาวชน “ขบวนการดาลับประรด”

2. เกิดสื่อองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาเยาวชน/นักศึกษาเป็นแกนนำอาสา สื่อสารความดีเพื่อครอบครัวและสังคม โดยใช้สื่อสร้างสรรค์ทำกิจกรรมเพื่อสังคม จัดทำเป็นสื่อเผยแพร่ในรูปแบบสารคดี 3 นาที จำนวน 1 ตอน และผลงานจากการประกวดสื่อสร้างสรรค์ 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทมิวสิควิดีโอ (MV) ประเภทสารคดีสั้น ประเภทหนังสือ และประเภทโฆษณา(TV) รวมผลงานที่ผ่านเข้ารอบจำนวน 20 ผลงาน จัดทำเป็นแผ่นดีวีดีต้นฉบับ 1 แผ่น และจัดทำสำเนาเพื่อเผยแพร่ไปยังสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวน 2,000 แผ่น

ผลการประกวดสื่อสร้างสรรค์ “สร้างสารความดีเพื่อสังคม”

ประเภท/รางวัล	ชนะเลิศ	รองชนะเลิศอันดับที่ 1	Popular Vote
มิวสิควิดีโอ	ผลงาน ราตรีสวัสดิ์ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า	ผลงาน แค่มี โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า	ผลงาน ราตรีสวัสดิ์ นายอิสรพงษ์ หนูนกั๊กดี
โฆษณา	ผลงาน ขยะ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม	ผลงาน ความดีอยู่ที่ การกระทำ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร	ไม่มีผู้ได้รับรางวัล
หนังสือ	ไม่มีผู้ได้รับรางวัล	ผลงาน บ้านเรา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์	ผลงาน คำสอน นางสาว วันทนา เบ็ญจวรรณ
สารคดี	ไม่มีผู้ได้รับรางวัล	ไม่มีผู้ได้รับรางวัล	ผลงาน ราชวัลลภ นายธีรพันธ์ ส่วยเนตรทอง

3. เกิดแกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเป็นนักวิจัยในชุมชน จากกิจกรรมพัฒนาครอบครัวในชุมชนต้นแบบเชิงคุณธรรม จำนวน 48 คน

ผลการดำเนินงานอื่นๆ บอบคุณย์คุณธรรม

ผลการดำเนินงานอื่นๆ ประกอบด้วย

- โครงการจัดการณรงศ์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- โครงการ 3 คุณธรรมนำไทย “ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย”
- โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม ระยะที่ 2
- โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูล
- โครงการออกแบบและปรับปรุงเว็บไซต์ www.moralcenter.or.th และห้องสมุดดิจิทัล dl.moralcenter.or.th
- โครงการศึกษาดูงานนิวซีแลนด์

1. โครงการจัดการณรงศ์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

สรุปสาระสำคัญ

โครงการจัดการณรงศ์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสังคมไทยเป็นการณรงศ์เสริมสร้างพฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยผ่านสื่อสารสนเทศ และสื่อสาธารณะช่องทางต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ และสื่ออื่นๆ จึงเป็นโครงการที่มีบทบาทสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมในทุกยุทธศาสตร์ ในปีงบประมาณ 2552 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- ดำเนินการจัดแถลงข่าวกิจกรรมของศูนย์คุณธรรม อาทิ แถลงข่าวลงนาม MOU เครือข่ายธุรกิจคุณธรรม พิธีลงนามความร่วมมือเครือข่ายห้องสมุดคุณธรรม ลงนาม MOU เครือข่ายธุรกิจโครงการพัฒนาจิตอาสาในองค์กร และแถลงผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพนักงานจิตอาสาในองค์กรฯ รวมจำนวน 4 ครั้ง
- เผยแพร่ข่าวกิจกรรมของศูนย์คุณธรรม ทางหนังสือพิมพ์เป้าหมาย เช่น ไทยรัฐ มติชน เดลินิวส์ และคมชัดลึก จำนวน 18 ครั้ง
- เผยแพร่ข่าวกิจกรรมของศูนย์คุณธรรม ทางหนังสือพิมพ์อื่น จำนวน 98 ครั้ง
- เผยแพร่สื่อกฎหมาย หรือเชิญสื่อมวลชนเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารศูนย์คุณธรรม จำนวน 78 ครั้ง
- เผยแพร่ข่าวสัมภาษณ์ผู้บริหารของศูนย์คุณธรรมทางโทรทัศน์ จำนวน 9 ครั้ง
- เผยแพร่ข่าวสัมภาษณ์ผู้บริหารและข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางคลื่นวิทยุ จัดทำเป็นข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรม จำนวน 45 ครั้ง สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 6 ครั้ง
- เผยแพร่ภาพข่าวกิจกรรมของศูนย์คุณธรรม จำนวน 59 ครั้ง
- เผยแพร่ข่าวทางเว็บไซต์ อาทิ www.thai.net, www.newswite.com, www.ryte9.com จำนวน 40 ครั้ง
- สร้างสรรค์และนำเสนอประเด็นข่าวเพื่อเผยแพร่ตามสื่อต่างๆ รวม 70 ประเด็นข่าว

โดยผลการดำเนินงานที่ปรากฏนั้นเกิดจากการให้คำแนะนำ วิธีดำเนินการ และ
 ดำเนินการประชาสัมพันธ์ศูนย์คุณธรรมในรูปแบบต่างๆ ตามนโยบาย โครงการ และ
 กิจกรรมของศูนย์คุณธรรม ไปยังสื่อต่างๆ อย่างน้อยเดือนละ 3 ชิ้น เป็นประจำทุก
 เดือน หากเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วน ต้องชี้แจงประเด็นหรือข้อสงสัยเพื่อให้ความกระจ่าง
 ในด้านข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง แก่ประชาชน ผู้บริหารจะให้สัมภาษณ์และนำเสนอ
 ผ่านสื่อมวลชนภายใน 1 สัปดาห์ เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมงานแถลงข่าวและนำเสนอข่าว
 ผ่านสื่อมวลชนภายใน 1 สัปดาห์หลังการแถลงข่าว

ทั้งนี้เป็นการดำเนินการ ภายใต้วัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและเผยแพร่สื่อประเภทต่าง ๆ ที่
 ส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่สังคม
2. เพื่อเผยแพร่สื่อและนวัตกรรมผ่านวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะการเผยแพร่ผ่าน
 สื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่นๆ ให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง
3. เพื่อรณรงค์สร้างกระแสค่านิยมและพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง
 ด้วยฐานคุณธรรมจริยธรรมที่กระตุ้นให้เกิดการนำไปใช้เป็นวิถีปฏิบัติในการเสริมสร้าง
 และพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็ง

2. โครงการ 3 คุณธรรมนำไทย “ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย”

เป็นการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน
 ประหยัด ซื่อสัตย์ ความมีวินัย สุภาพ สามัคคี มีน้ำใจ กตัญญู เน้นการเผยแพร่คุณ
 ธรรมอันพึงประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ “ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย” แก่กลุ่มเป้าหมายที่
 เป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต ได้แก่ นักเรียน นิสิต และนักศึกษาในโรงเรียน
 และสถาบันต่างๆ ทั่วประเทศ โดยดำเนินการรณรงค์อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่กลางปี 2551

การรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมทั้ง 3 ประการ มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกและ
 กระตุ้นให้เกิดผลเชิงพฤติกรรมไปสู่การมีคุณธรรม 3 ประการ โดยใช้กลไกการประกวด
 ผลงานสร้างสรรค์เป็นสื่อในการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนทำความเข้าใจและ
 ถ่ายทอดความคิดใน 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับ
 อุดมศึกษา ผ่านการผลิตงาน 4 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 การออกแบบโปสเตอร์ ในหัวข้อ ความมีวินัย การตรงต่อเวลา และ
 การปฏิบัติตามกฎจราจร

ประเภทที่ 2 การประกวดข่าวสั้น โดยการแสดงทัศนคติเกี่ยวกับคุณธรรม “ชื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย”

ประเภทที่ 3 การประกวดละครสั้น โดยการแสดงทัศนคติเกี่ยวกับคุณธรรม “ชื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย”

ประเภทที่ 4 การประกวดร้องเพลง ประเภทเดี่ยวและประเภททีม โดยร้องเพลง รณรงค์โครงการ “ชื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย”

ในการส่งเสริมให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีคุณธรรมทั้ง 3 ประการ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดงานแถลงข่าวโครงการฯ และจัดกิจกรรมโรดโชว์และกิจกรรมเสวนาเชิงปฏิบัติการใน 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน 2551 ถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 เพื่อชี้แจงจุดประสงค์การจัดกิจกรรม เชิญชวนเข้าร่วมประกวด และนำเสนอวิดิทัศน์จากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละด้าน ให้ความรู้ในการผลิตสื่อทั้ง 4 ประเภท

2. คัดเลือกผลงานรอบแรก ซึ่งมีจำนวนทั้งหมดจากทั้ง 3 ระดับ 2,273 เมื่อวันที่ 14-15 มีนาคม 2552 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญจากแขนงต่างๆ ตามประเภทการจัดประกวด

3. ตัดสินผลงานรอบที่สอง เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2552 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีผลงานเข้ารอบจำนวนดังนี้ โปสเตอร์ 60 ชิ้น ข่าวสั้น 18 ชิ้น ละครสั้น 26 ชิ้น ร้องเพลงประเภทเดี่ยว 30 คน ร้องเพลงประเภททีม 11 ทีม

4. นำผลงานผ่านการตัดสินรอบสอง จัดนิทรรศการแสดงผลงาน วันที่ 23-25 มีนาคม 2552 ณ สยามพารากอน และพิธีมอบรางวัล วันพุธที่ 25 มีนาคม 2552 โดยได้รับเกียรติจาก นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี

ผลการประกวด

ประเภท/ระดับ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา
ออกแบบโปสเตอร์	ด.ช.กานต์ระวี จิตวิไล โรงเรียนสาธิตสวนสุนันทา	นายธนกร สิบอ่ำ โรงเรียนเขาย้อยวิทยาคม	น.ส.ปวีณพร วิจิตรานุช มหาวิทยาลัยศิลปากร
นำเสนอข่าวสั้น	ด.ญ.หทัยชนก สาจันทร์ ด.ญ.ภัทราภรณ์ กิจเกริกกาญจน์ และด.ญ.กาญจนาพร สุขอุบล โรงเรียนวัดดอนหวาย	น.ส.ณัชชา เจริญบุญ โรงเรียนสตรีวิทยา	น.ส.อินทัช ธนชาติอังกูร นายธีร์รัฐ โชคศิริธัญรักษ์ นายวชิรราช ทัศพร น.ส.สุกักร์ แสงดี มหาวิทยาลัยจันทร์เกษม
การแสดงละครสั้น	เรื่องสามัคคีคือพลัง ทีมโรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์	MIRROR จากทีมโรงเรียน เตรียมอุดมศึกษา รัชดา	ไม่มีผู้ได้รับรางวัล
ร้องเพลง เดี่ยว	ด.ญ.รัชดา บุญญเสถ โรงเรียนพัฒนวิทยา ปทุมธานี	ด.ญ.อริศรา เตชะวงศ์วัฒนา วิทยาลัยนาฏศิลป์	นายธนพรพร ญาติเจริญ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ร้องเพลงทีม	สถาบันฟ้ามวิไลแอนด์สตูดิโอ	ทีมเพชรน้ำเอก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การปลูกจิตสำนึกคุณธรรม 3 ประการ คือ ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข พร้อมกับเกิดสื่อเผยแพร่จากการประมวลผลการประกวดแต่ละประเภท ดังนี้

- แผ่น CD บันทึกรายละเอียดกิจกรรมการประกวดโปสเตอร์
จำนวน 200 แผ่น
- แผ่น VCD บันทึกรายละเอียดกิจกรรมการประกวดข่าวสั้น
จำนวน 200 แผ่น
- แผ่น DVD บันทึกรายละเอียดกิจกรรมการประกวดละครสั้น
จำนวน 200 แผ่น
- แผ่น VCD บันทึกรายละเอียดกิจกรรมผลงานชนะเลิศการประกวดละครสั้น
(2 ผลงาน ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา) จำนวน 200 แผ่น
- แผ่น VCD บันทึกรายละเอียดกิจกรรมการประกวดร้องเพลง ประเภททีม
จำนวน 400 แผ่น
- แผ่น VCD MV KARAOKE (1 TRACK) จำนวน 2,000 แผ่น
- แผ่น VCD MV KARAOKE (7 TRACK) จำนวน 200 แผ่น

3. โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม ระยะที่ 2

เนื่องจากศูนย์คุณธรรมได้ผลิตสื่อที่ให้ความรู้เชิงคุณธรรมจริยธรรมในรูปแบบต่างๆ ทั้งหนังสือเอกสารเผยแพร่ความรู้ สื่อมัลติมีเดีย เป็นจำนวนมาก และเป็นสื่อที่ไม่สามารถหาได้จากแหล่งอื่น จึงได้ดำเนินโครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม จัดตั้งมุมคุณธรรมขึ้นในห้องสมุดของสถานศึกษา และหน่วยงานราชการที่มีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก

โดยในปี 2551 มีเครือข่ายทั้งหมด 14 แห่ง และจากการร่วมหารือผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางและการจัดกิจกรรมเพื่อใช้มุมหนังสือคุณธรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเต็มประสิทธิภาพ พบว่าสื่อคุณธรรมส่วนใหญ่ได้รับความนิยม

สนใจจากประชาชน นิสิต นักศึกษา และผู้ประกอบการเป็นที่น่าพอใจ มีหน่วยงานสนใจยื่นหนังสือขอเข้าร่วมเป็นเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมเป็นจำนวนมาก

ในปี 2552 ศูนย์คุณธรรมจึงเพิ่มจำนวน “มุมคุณธรรม” และเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่จำกัด ในปีนี้จึงให้การสนับสนุนมุมคุณธรรมใน 2 รูปแบบคือประเภทที่ 1 รับการสนับสนุนทั้งสื่อ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ หนังสือ และสื่อมัลติมีเดีย และอุปกรณ์ ได้แก่ ชั้นวางหนังสือ 2 ด้าน ชั้นวางซีดี เครื่องคอมพิวเตอร์ โต๊ะวางคอมพิวเตอร์ แผ่นป้าย (Rollup) และประเภทที่ 2 รับการสนับสนุนเฉพาะสื่อ ทั้งนี้เพื่อ

1. ส่งเสริมการอ่านของนักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปที่มาใช้บริการมุมคุณธรรมในห้องสมุดเครือข่าย

2. เผยแพร่สื่อ องค์ความรู้สู่สาธารณะผ่านห้องสมุดเครือข่ายให้ผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว และประหยัดมากยิ่งขึ้น

3. สร้างแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน และประชาชน

4. สร้างแหล่งค้นหาข้อมูลด้านคุณธรรมจริยธรรมของชุมชน

5. สร้างความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ในการทำงานด้านคุณธรรมจริยธรรม

โดยในปีงบประมาณ 2552 มีเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมประเภทเต็มรูปแบบ เพิ่มขึ้นอีก 16 แห่ง เมื่อรวมกับเครือข่ายในปี 2551 จึงมีเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมประเภทเต็มรูปแบบทั้งสิ้น 30 แห่ง และประเภทขอรับการสนับสนุนเฉพาะสื่อ 15 แห่ง

รายชื่อเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมประเภทที่ 1 (เต็มรูปแบบ)

1. ห้องสมุดกองบัญชาการกองทัพบก
2. ห้องสมุดกรมยุทธศึกษาทหารบก
3. หอสมุดและพิพิธภัณฑ์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
4. หอสมุดกองทัพอากาศ
5. ห้องสมุดโรงเรียนนายเรืออากาศ
6. ส่วนหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8. หอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์
9. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
10. ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
11. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ สวนลุมพินี
12. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง
13. เรือนจำกลางคลองเปรม
14. โรงเรียนวัดอ่างทองพิทยาคาร

15. ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กาญจนบุรี
16. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
17. สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
18. สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
19. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
20. หน่วยบรรณสารสนเทศ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
21. ศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดอ่างทอง วัดกลางราชครุฑาราม
22. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ดุสิต
23. ห้องสมุดโรงเรียนสามัคคีชัยมโหทัย (วัดเขาสาป)
24. ห้องสมุดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
25. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
26. สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
27. สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
28. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง
29. ห้องสมุด วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
30. ห้องสมุด วัดประมวลาธาราษฎร์ (ระกาย)

หมายเหตุ ลำดับที่ 15 ถึงลำดับที่ 30 เป็นเครือข่ายในปี 2552

รายชื่อเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมประเภทที่ 2 (ขอรับเฉพาะสื่อ)

1. สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. องค์การแพทย์ โรงพยาบาลพญาไทศรีราชา ชลบุรี
3. ห้องสมุดประชาชนเทศบาลตำบลเส้าไห้ สระบุรี
4. โรงเรียนวัดสวนส้ม สมุทรปราการ
5. ห้องสมุดกรมคุมประพฤติ กรุงเทพฯ
6. โรงเรียนนวมราชานุสรณ์ นครนายก
7. ส่วนหอสมุด มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น กรุงเทพฯ
8. ห้องสมุดธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
9. ห้องสมุดโรงเรียนบ้านจับไม้
10. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
11. ห้องสมุดโรงเรียนโป่งน้ำร้อนวิทยาคม
12. ห้องสมุดการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
13. ห้องสมุดวัดศรีสุทธาราม
14. ห้องสมุดเทศบาลตำบลขุนพิทักษ์
15. โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม จังหวัดชลบุรี

จากการประชุมรายงานผลการดำเนินโครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม และหารือแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้มุมคุณธรรมร่วมกัน ระหว่างศูนย์

คุณธรรมกับเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมทั้ง 45 แห่ง เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2552 พบว่าเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมแต่ละแห่งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้หนังสือและสื่อมัลติมีเดียที่มีอยู่ใน “มุมคุณธรรม” อย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้มีสถิติผู้ใช้บริการกันเป็นจำนวนมาก อีกทั้งการจัดประชุมรายงานผล ยังทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างเครือข่ายจุดประกายให้เกิดแนวทางในการนำสื่อคุณธรรมไปสร้างเสริมกิจกรรมความดีความงามอีกด้วย

4. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและประเมินผลโครงการ (Project Management & KPI) ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document) และระบบบริหารงานบุคคล (E-HR)

เพื่อให้สามารถพัฒนางานให้จับไวสอดรับกับการบริหารงานในรูปแบบขององค์กรมหาชน และพัฒนาองค์กรให้สามารถแข่งขันทางปัญญาในยุคของสังคมที่ใช้ความรู้เป็นฐาน (Knowledge-Based Society) อำนาจความสะดวกและส่งผลต่อการสร้างงาน สร้างคนและสร้างองค์ความรู้ให้แก่สังคมในยุคของการเรียนรู้ ศูนย์คุณธรรมจึงได้จัดหาระบบและกลไกเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารและการตัดสินใจ ได้แก่

- ระบบบริหารงานบุคคล (E-HR)
- ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document)
- ระบบการบริหารและประเมินผลโครงการ (Project Management & KPI)

การพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล (E-HR) เป็นระบบสารสนเทศด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการให้บริการในทางด้านทรัพยากรบุคคลที่รวดเร็วกับเจ้าหน้าที่ที่จัดการข้อมูลของบุคลากร ประวัติการทำงาน การเลื่อนหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน สวัสดิการที่เจ้าหน้าที่ได้รับ ความสามารถในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ระบบเปิดโอกาสให้สามารถกำหนดหน้าที่การทำงานให้กับเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง ระบบบันทึกเวลาที่เชื่อมต่อข้อมูลกับอุปกรณ์ Finger Scan เพื่อบันทึกเวลาการเข้า-ออกงาน ซึ่งระบบดังกล่าวจะทำงานร่วมกับระบบการจัดการบุคคล ระบบสวัสดิการและเงินเดือน โดยการส่งข้อมูลเพื่อบันทึกเป็นประวัติของเจ้าหน้าที่และคำนวณเงินเดือนอันเกิดจากการขาดงาน การมาสาย การขออนุมัติการลา การขอใบรับรองเงินเดือน และข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่จัดให้กับเจ้าหน้าที่ รวมถึงการจัดการเกี่ยวกับระเบียบและนโยบายต่างๆ ในองค์กร

การพัฒนาระบบงานสารบรรณ (E-Document) เพื่อทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการรับ - ส่ง หนังสือภายในและภายนอก การออกเลขที่หนังสือพร้อมกับการจัดเก็บสำเนาเอกสารเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบฐานข้อมูลซึ่งจะทำให้บุคลากรในหน่วยงานสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นร่วมกัน สามารถตรวจสอบติดตามสถานะหนังสือได้อย่างคล่องตัวและเป็นระบบ การจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่และเรียก

ใช้เอกสารย้อนหลังได้ง่าย โดยใช้ระบบการค้นหาเอกสาร ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานภายในองค์กร อีกทั้งเป็นการลดปริมาณกระดาษและทรัพยากรของสำนักงาน

การพัฒนากระบวนการบริหารและประเมินผลโครงการ (Project Management & KPI) เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลสำเร็จการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบแผนงาน/โครงการตามแผนยุทธศาสตร์ โดยมีระบบการติดตามการดำเนินงาน การรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และประเมินผลแผนงาน/โครงการอย่างเป็นระบบและรวดเร็ว มีรูปแบบตามความต้องการใช้งานเพื่อนำเสนอผู้บริหาร และระบบการรายงานผลตัวชี้วัดความสำเร็จที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด ตลอดจนการติดตามความก้าวหน้าของผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานประจำปี

ระบบสารสนเทศทั้ง 3 ระบบ จึงเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์กร ช่วยให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และช่วยให้องค์กรมีศักยภาพในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในอนาคตได้ดีขึ้น

5. โครงการออกแบบและปรับปรุงเว็บไซต์

www.moralcenter.or.th และห้องสมุดดิจิทัล dl.moralcenter.or.th

ผลผลิตจากการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรมในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เกิดข้อมูลและองค์ความรู้ที่มีความหลากหลาย ทางศูนย์คุณธรรมจึงได้ดำเนินการออกแบบและปรับปรุงเว็บไซต์และห้องสมุดดิจิทัลขององค์กร ช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย ให้ทันสมัยทั้งเนื้อหาและรูปแบบ ดังนี้

- จัดรูปแบบ จำแนก และจัดหมวดหมู่ของฐานความรู้ได้เหมาะสมตรงกับความ ต้องการ สนับสนุนการค้นหาแบบ Search Engine เพื่อให้สามารถค้นหาข้อมูลได้ง่าย และสะดวกรวดเร็วขึ้น
- เพิ่มฟังก์ชัน Mini Site หรือ Micro Site ในพื้นที่เว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรม www.moralcenter.or.th เพื่อเป็นช่องทางเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากพื้นที่ต่างๆ

สนับสนุนให้เครือข่ายภาคีที่ดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรมได้มีพื้นที่และช่องทางในการสื่อสารข้อมูล กิจกรรมและผลงานสู่สังคม ขณะเดียวกันประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง ขณะนี้อยู่ในช่วงทดลองใช้ ประเมินความพึงพอใจ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบ กลไก และกระบวนการที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างยั่งยืน

- ปรับเปลี่ยนเว็บเพจในเว็บไซต์ห้องสมุดดิจิทัล dl.moralcenter.or.th ให้สวยงาม
- จัดระเบียบสื่อและข้อมูลให้มีรูปแบบที่ชัดเจน เลือกลงงานได้ง่ายและรวดเร็ว
- พัฒนาเอกสารเผยแพร่ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเพิ่มรูปแบบการใช้งานให้เหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้ใช้ที่มีหลากหลายเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อให้เว็บไซต์เป็นช่องทางหนึ่งในการสื่อสารข้อมูลความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมสู่สังคม และมุ่งหวังให้เว็บไซต์เป็นที่รู้จัก และก่อประโยชน์ให้สังคม

6. โครงการศึกษาดูงานการส่งเสริมพัฒนาสถาบันการศึกษา ครอบครัว ชุมชน และสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านคุณธรรม ประเทศนิวซีแลนด์

สรุปสาระสำคัญ

- ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำเนินโครงการส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น ในแผนงานงบประมาณปี 2552 ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 17 แห่ง ได้ไปศึกษาดูงานกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในการส่งเสริมสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ของประเทศนิวซีแลนด์
- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิดด้านการส่งเสริมสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาให้มีความเข้มแข็ง และกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาสถาบันครอบครัว โรงเรียน แหล่งเรียนรู้ชุมชนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
- ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมศึกษาดูงานทั้ง 17 โรงเรียนได้นำแนวคิด และระบบการบริหารการจัดการสถานศึกษาและการเรียนการสอนของประเทศนิวซีแลนด์ ไปประยุกต์ใช้ และปรับปรุงกิจกรรมโครงการที่ดำเนินการอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความเป็นมา

จากรายงานผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของประเทศนิวซีแลนด์ แสดงให้เห็นว่าประเทศนิวซีแลนด์ ได้รับการยกย่องว่ามีมาตรฐานทางการศึกษาเป็นเลิศไม่แพ้ใครในซีกโลกตะวันตกชั้นนำอื่นๆ และมีความเข้มแข็งในการพัฒนาสถาบันครอบครัวโดยเน้นคุณภาพแห่งความเป็นคนของคนในครอบครัว และคนรอบข้าง ให้เติบโตเป็นผู้มีความรู้และมีทักษะในการใช้หลักธรรมแห่งความเมตตาและการสร้างภูมิปัญญา เกิดการสานประโยชน์ให้แก่ตนเองและเพื่อนมนุษย์อื่นๆ โดยไม่มีอคติต่อเรื่องความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์

ศูนย์คุณธรรม ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาสถาบันครอบครัวในสังคมไทย ให้มีลักษณะเป็นครอบครัวพอเพียงอย่างเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามให้แก่สมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ชุมชนด้านคุณธรรม จึงได้จัดโครงการศึกษาดูงานด้านการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ระหว่างวันที่ 23 - 28 กุมภาพันธ์ 2552 โดยนำอนุกรรมการศูนย์คุณธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 17 โรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สุ่ครอบครัวอบอุ่น และเจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม รวมทั้งสิ้นจำนวน 27 คน เดินทางไปศึกษาดูงานการส่งเสริมพัฒนาสถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ณ ประเทศนิวซีแลนด์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายองค์กรภาคี ผู้บริหารสถานศึกษา จากการเรียนรู้กระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในการส่งเสริมสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ของประเทศนิวซีแลนด์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน นำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป
3. เพื่อสนับสนุนให้เกิดความตื่นตัวในการเสริมสร้างและพัฒนาครอบครัวให้มีความพอเพียงอย่างมั่นคงและเข้มแข็ง โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาสถาบันครอบครัว และสถานศึกษา

ผลการดำเนินงาน

เพื่อเรียนรู้แนวคิด กระบวนการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผ่านการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่ไปศึกษาดูงาน ศึกษาแนวนโยบายด้านการศึกษา ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาและการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง(ครอบครัวนักเรียน)และชุมชนในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุตรหลาน นำมาพัฒนาเป็นต้นแบบการจัดการศึกษาแก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาในประเทศไทย

ผู้เข้าร่วมได้ศึกษาดูงานจากสถานศึกษา 5 แห่ง ได้แก่ Auckland Grammar School, Macleans College, Pigeon Mountain Primary School, Buckland Beach Intermediate School และ Rotorau Girls High School

Auckland Grammar School เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ ระดับ 9-13 (อายุ 13-17 ปี) ประเภทโรงเรียนชายล้วน ตั้งอยู่ที่เมือง **Auckland** ประเทศนิวซีแลนด์ มีนักเรียนประมาณ 2,400 คน เป็นโรงเรียนของรัฐ ตั้งขึ้นในปี ค.ศ.1869 โรงเรียนยึดหลักการเรียนการสอน ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูง มีกฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามเคร่งครัด และส่งเสริมให้มีการแข่งขันทางวิชาการ โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มีการผสมผสานทั้งด้านกีฬาและวัฒนธรรมให้เลือกอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถรอบด้าน

Macleans College เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เปิดรับนักเรียน ระดับ 9-13 (ม.2-ม.6) อายุ 13-18 ปี มีนักเรียนประมาณ 2,500 คน โรงเรียนมีกฎระเบียบที่เคร่งครัด สภาพสถานที่อาคารเรียนเป็นอาคารชั้นเดียว และมีบริเวณพื้นที่โรงเรียนกว้างโล่ง อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ

Pigeon Mountain Primary School เป็นโรงเรียนระดับประถมต้น เปิดรับเด็กนักเรียน อายุ 5-12 ปี มีนักเรียนหลายชนชาติ มีโปรแกรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มุ่งเติมเต็มศักยภาพการพัฒนาการของเด็ก ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ บรรยาภาศโรงเรียนมีพื้นที่กว้างขวาง มีสนามหญ้าและร่มไม้ใช้ทำกิจกรรมนอกห้องเรียนได้

Buckland Beach Intermediate School เป็นโรงเรียนระดับประถม แบบสหศึกษา เปิดรับนักเรียน ระดับ 7-8 อายุ 11-18 ปี มีนักเรียนประมาณ 700 คน ครูประจำชั้น 25 คน และครูประจำวิชา 47 คน การเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ค้นพบตนเอง เรียนรู้และเข้าใจในความคิดที่แตกต่าง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูง ในวิชาหลักๆ ทั้งอังกฤษ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์

Rotorua Girls High school เป็นโรงเรียนหญิงล้วน เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ก่อตั้งมากกว่า 50 ปี มีนักเรียนประมาณ 1,000 คน โรงเรียนมีความเป็นเลิศด้านกีฬา วัฒนธรรม มีระบบเทคโนโลยีดูแลความปลอดภัย ติดตั้งวงจรปิดทุกมุมในบริเวณโรงเรียน

ภายหลังกลับจากการศึกษาดูงาน ได้มีการประชุมสังเคราะห์การศึกษา เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2552 ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมศึกษาดูงานทั้ง 17 โรงเรียน ได้นำแนวคิด และระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาและการเรียนการสอนของประเทศนิวซีแลนด์ ไปประยุกต์ใช้และปรับปรุงกิจกรรมโครงการที่ดำเนินการอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

APPENDIX

- สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ปังบประมาณ 2552
- สื่อและสิ่งพิมพ์
- แผนที่ศูนย์คุณธรรม

ตารางสรุปผลการดำเนินงาน/ตามแผนงาน/โครงการ/ตัวชี้วัด
ปีงบประมาณ 2552

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแหล่งบริการความรู้ กระตุ้นความคิด และสร้างสรรค์ทัศนคติการเรียนรู้ของประชาชน แผนงานส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบบูรณาการ (เงินงบประมาณ 18,675,000 บาท)		
โครงการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> งานวิจัย/ถอดองค์ความรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม อย่างน้อย 2 เรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> งานวิจัย/ถอดองค์ความรู้การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม (6 เรื่อง) <ol style="list-style-type: none"> งานวิจัยและพัฒนาหนังสือเชิงคุณธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก งานวิจัยประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรม งานวิจัยและพัฒนากิจกรรมวิถีธรรม วิถีไทย ในโรงเรียนอนุบาลแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฯ ถอดองค์ความรู้การเสริมสร้างพลังขับเคลื่อนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีวธรรม : วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี ถอดองค์ความรู้ต้นแบบธุรกิจคุณธรรม 7 บริษัท ถอดองค์ความรู้แหล่งเรียนรู้คุณธรรมสร้างสรรค์แบบบูรณาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
	<ul style="list-style-type: none"> สื่อ องค์ความรู้ที่ผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ อย่างน้อย 4 เรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> สื่อ/องค์ความรู้ที่ผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ (4 เรื่อง) <ol style="list-style-type: none"> กิจกรรมสร้างสุขด้วยรอยยิ้มผ่านกระบวนการร่วมเรียนแบบ Art For All ต้นแบบธุรกิจคุณธรรม 7 บริษัท วารสารคุณธรรมรายเดือน จำนวน 12 ฉบับๆ ละ 5,000 เล่ม สารคดีดอกไม้บ้านสื่อสารความดี จำนวน 30 ตอน 30 เรื่อง

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นบนฐานคุณธรรม จำนวน 12 แห่ง 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นบนฐานคุณธรรม (39 แห่ง) <ol style="list-style-type: none"> ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม จังหวัดเชียงใหม่ 32 แห่ง แหล่งเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของหลักสูตรท้องถิ่นกับวิสาหกิจชุมชน อ.ละแม จ.ชุมพร ชุมชนแห่งการเรียนรู้ : วัฒนธรรมภูมิปัญญาพื้นถิ่น วัดสบลิน อ.วังเหนือ จ.ลำปาง แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลอง ต.แม่สาบ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ (หนึ่งไร่คุณธรรม) ศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อ.เฝ้าไร่ จ.หนองคาย ศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดวัดประมวลาธารราษฎร์ จังหวัดนครราชสีมา แหล่งเรียนรู้ศิลปกรรม : ปัญญาประทีป จังหวัดจันทบุรี แหล่งเรียนรู้คุณธรรมสร้างสรรค์แบบบูรณาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (ร.ม.งค.วิทยา วัดมณฑลสามัคคี ชัมโมทัย อ.เมือง จ.ระยอง)
	<ul style="list-style-type: none"> บุคลากรแกนนำเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานในแหล่งเรียนรู้ จำนวน 300 คน 	<ul style="list-style-type: none"> บุคลากรแกนนำเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานในแหล่งเรียนรู้ (298 คน) <ol style="list-style-type: none"> แกนนำขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม 30 คน แกนนำขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของหลักสูตรท้องถิ่นกับวิสาหกิจชุมชน อ. ละแม จ.ชุมพร 80 คน แกนนำขับเคลื่อน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ : วัฒนธรรม ภูมิปัญญาพื้นถิ่น วัดสบลิน อ.วังเหนือ จ.ลำปาง 10 คน

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
		<p>4) แกนนำขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสร้างธุรกิจชุมชนบ้านอมลอง ต.แม่สาบ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ (หนึ่งไร่คุณธรรม) 18 คน</p> <p>5) ศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อ.เฝ้าไร่ จ.หนองคาย 8 คน</p> <p>6) ครูแกนนำในการพัฒนาหลักสูตรอาชีวะธรรม 12 คน</p> <p>7) แกนนำขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดวัดประมวลาษฎร์ 10 คน</p> <p>8) แกนนำขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรม : ปัญญาประทีป 100 คน</p> <p>9) แกนนำขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้คุณธรรมสร้างสรรค์แบบบูรณาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 30 คน</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จำนวน 3,000 คน 	<ul style="list-style-type: none"> • เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม (3,080 คน) <p>1) เข้าร่วมโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อาชีวะธรรม จำนวน 1,400 คน</p> <p>2) เข้าร่วมโครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม จำนวน 600 คน</p> <p>3) เข้าร่วมโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดวัดประมวลาษฎร์ จำนวน 150 คน</p> <p>4) เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรม : ปัญญาประทีป จำนวน 450 คน</p> <p>5) เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรมสร้างสรรค์แบบบูรณาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 200 คน</p> <p>6) เข้าร่วมโครงการ Art for All เติมรักด้วยรอยยิ้ม จำนวน 280 คน</p>

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การสร้างต้นแบบ (Prototype) และพัฒนาภาคีเครือข่าย (Network) เพื่อการขยายผล แผนงานขับเคลื่อนขบวนการสมัชชาคุณธรรม (เงินงบประมาณ 25 ล้านบาท)		
โครงการสมัชชาคุณธรรม	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนเครือข่ายองค์กรภาคีด้าน CSR และด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เข้าร่วม/รับรู้กิจกรรม/สื่อตลอดโครงการ 10,000 คน 	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนประชาชนที่เข้าร่วม/รับรู้กิจกรรมตลอดโครงการ มีประชาชนที่เข้าร่วมงาน 7,600 คนและประชาชนที่รับรู้ตลอดโครงการจำนวน 1,000,000 คน เครือข่ายองค์กรภาคี ร่วมเข้าร่วมรับรู้กิจกรรมและร่วมงานสมัชชาคุณธรรม 80 องค์กร <ol style="list-style-type: none"> 1) เมืองีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการหรือองค์กรร่วมจัดงาน 14 องค์กรหลักและได้รับความร่วมมือจาก 80 องค์กร ร่วมจัดนิทรรศการ 2) มีการจัดงานสมัชชาคุณธรรมในระดับภูมิภาค จำนวน 3 ภูมิภาค <ul style="list-style-type: none"> - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดที่จังหวัดขอนแก่น จำนวนผู้ร่วมงาน 600 คน - ภาคเหนือ จัดที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนผู้เข้าร่วมงาน 700 คน - ภาคใต้ จัดที่จังหวัดสงขลา จำนวนผู้ร่วมงาน 1,200 คน 3) จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 4 (ภาคกลาง) วันที่ 30-31 กรกฎาคม และวันที่ 1 สิงหาคม 2552 ณ ฮอลล์ 9 อิมแพค เมืองทองธานี มีจำนวนผู้ร่วมงาน ประมาณ 5,100 คน และองค์กรร่วมจัดงานรวม 80 องค์กร <p>สำหรับการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 4 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ</p> <p>ส่วนที่ 1 การจัดสมัชชาคุณธรรม โดยมีการประชุมกลุ่มย่อยมีการแบ่งกลุ่ม เป็น 14 ประเด็น ภายหลังจากการประชุม</p>

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การสร้างต้นแบบ (Prototype) และพัฒนาภาคีเครือข่าย (Network) เพื่อการขยายผล แผนงานขับเคลื่อนขบวนการสมัชชาคุณธรรม (เงินงบประมาณ 25 ล้านบาท)		
		<p>แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การระดมความคิดเห็นในแต่ละประเด็น ได้มีการนำผลการประชุมมาสังเคราะห์ และนำเสนอผลการประชุมร่วมกันทุกประเด็น จากนั้นผู้แทนกลุ่มย่อยและนักวิชาการจะมีการพิจารณาจัดทำร่างปฏิญญาสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติร่วมกันเพื่อเสนอให้กับผู้แทนรัฐบาลเป็นผู้รับมอบปฏิญญาคุณธรรมเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและกำหนดนโยบายสู่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เกิดการปฏิบัติต่อไป</p> <p>ส่วนที่ 2 การจัดตลาดนัดคุณธรรม</p> <p>ได้รับความร่วมมือในการจัดนิทรรศการรวม 80 องค์กรและได้แบ่งพื้นที่การจัดงานเป็น 22 โซน ได้แก่ โซนศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาแผ่นดินเชิงคุณธรรม โซนสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) โซนธุรกิจคุณธรรมต้นแบบ โซน SMEs คุณธรรม โซน ISO 26000 โซนสุขภาวะคนในองค์กร โซนสถาบันการเงินคุณธรรม โซนตลาดทุนคุณธรรม โซนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โซนอาหารปลอดภัย โซนธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม โซนการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน โซนสื่อคุณธรรม โซนมหาวิทยาลัยรับผิดชอบต่อสังคม โซนโรงเรียนเครือข่ายศูนย์คุณธรรม โซนตลาดชุมชนคุณธรรม โซนเครือข่ายชุมชนคุณธรรม โซนธุรกิจเชื่อมโยงชุมชน โซนโครงงานศิลปกรรม โซนโครงงานคุณธรรม โซนสหกรณ์คุณธรรม และโซนครุฑชุมชนคุณธรรม</p>

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนกิจกรรม / สื่อ / Spot ผ่านสื่อสาธารณะทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่ออื่นๆ 150 ครั้ง เครือข่ายองค์กรภาคีด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาคประชาสังคม ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่ร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในกิจกรรม/การดำเนินงานของสมาชคคุณธรรม ร้อยละ 80 	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนกิจกรรม/สื่อ/ผ่านสื่อสาธารณะ สื่อสารสนเทศและสื่ออื่นๆ มีการเผยแพร่จำนวน 275 ครั้ง จากการวิจัยและประเมินผลโครงการสมาชคคุณธรรม ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เครือข่ายองค์กรภาคีด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาคประชาสังคม ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่ร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในกิจกรรม / การดำเนินงานของสมาชคคุณธรรม ร้อยละ 100
	<ul style="list-style-type: none"> มีการนำปฏิกณยาคุณธรรมจากที่ประชุมสมาชคคุณธรรมไปขยายผลสู่การปฏิบัติในองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> มีการแสดงเจตจำนงในการสร้างธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจและความรับผิดชอบต่อสังคมในกลุ่มต่าง ๆ ร้อยละ 90 และมีการจัดตั้งชมรมเครือข่าย อาทิ ชมรมเครือข่ายธุรกิจคุณธรรม จากกลุ่ม SMEs คุณธรรม และชมรมส่งเสริมคุณธรรมทางการเงินและสังคม จากกลุ่มสถาบันการเงินคุณธรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ ยังมีการขับเคลื่อนในส่วนภูมิภาค อาทิ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสงขลา มีการนำผลจากการขับเคลื่อนสมาชคคุณธรรมไปขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมในมหาวิทยาลัย อาทิ การจัดตั้งชมรมบำเพ็ญประโยชน์ การกำหนดหลักสูตร 100 ชั่วโมง ในการบำเพ็ญประโยชน์ในวิชาบังคับ และการเสริมวิชาเลือกเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ส่วนผลของการนำปฏิกณยาคุณธรรมไปขับเคลื่อนนั้น จะต้องติดตามผลความยั่งยืนของการนำปฏิกณยาไปต่อยอดและขยายผลอย่างต่อเนื่อง

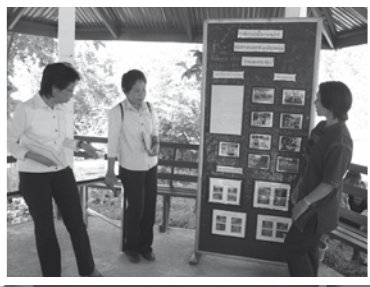
แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารบ่มเพาะคนรุ่นใหม่เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพในทิศทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของ สปร.</p> <p>แผนงานส่งเสริมพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม (เงินงบประมาณ 15,000,000 บาท)</p>		
<p>โครงการส่งเสริมพัฒนาครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • งานวิจัย/ถอดองค์ความรู้การพัฒนาคนรุ่นใหม่จากครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จำนวน 4 เรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> • เกิดงานวิจัย / ถอดองค์ความรู้การพัฒนาคนรุ่นใหม่จากครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ จำนวน 4 เรื่อง <ol style="list-style-type: none"> 1) งานวิจัยพัฒนาประเมินผลโครงการส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น 2) งานวิจัยแนวคิดและกระบวนการสร้างคุณธรรมในชุมชนเมือง:กรณีศึกษาชุมชนบ้านมั่นคง 3) ถอดบทเรียนโครงการส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น ระดับประถมศึกษา 4) ถอดองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาพนักงานจิตอาสาในองค์กรเอกชนให้มีจิตสาธารณะและเกิดครอบครัวจิตอาสา ใน 16 หน่วยงาน
	<ul style="list-style-type: none"> • สื่อ องค์ความรู้เชิงคุณธรรมที่ผลิตและเผยแพร่ ผ่านสื่อสาธารณะ จำนวน 2 ชิ้น • ครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมต้นแบบใน 4 ภูมิภาค จำนวน 200 ครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> • สื่อองค์ความรู้เชิงคุณธรรมที่ผลิตเป็นสารคดี 3 นาที และเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ จำนวน 2 เรื่อง <ol style="list-style-type: none"> 1) ครอบครัวอบอุ่นในโรงเรียน 2) วิธีเรียนรู้ เขา พุง เล ของโรงเรียนกันตัง • เกิดครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมต้นแบบ จำนวน 2,276 ครอบครัว <ol style="list-style-type: none"> 1) เกิดครอบครัวพอเพียงจากกิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น จำนวน 2,026 ครอบครัว 2) เกิดครอบครัวพอเพียงบนฐาน

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
		<p>คุณธรรมที่เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน จำนวน 100 ครอบครัว</p> <p>3) เกิดครอบครัวพอเพียงบนฐานคุณธรรมที่เป็นครอบครัวแกนนำด้านจิตอาสา จำนวน 150 ครอบครัว</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • แกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม จำนวน 600 คน 	<ul style="list-style-type: none"> • เกิดแกนนำที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม จำนวน 1,413 คน 1) เกิดแกนนำคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ จากกิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาต้นแบบศูนย์การเรียนรู้สู่ครอบครัวอบอุ่น จำนวน 1,305 คน 2) เกิดแกนนำที่ได้รับการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ และเป็นนักวิจัยในชุมชนจากกิจกรรมพัฒนาครอบครัวในชุมชนต้นแบบเชิงคุณธรรม จำนวน 108 คน
	<ul style="list-style-type: none"> • สมาชิกในครอบครัวมีแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน 1,000 คน 	<ul style="list-style-type: none"> • สมาชิกในครอบครัวมีแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน 6,828 คน

ศูนย์คุณธรรม
สำนักงานปราชญ์และพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

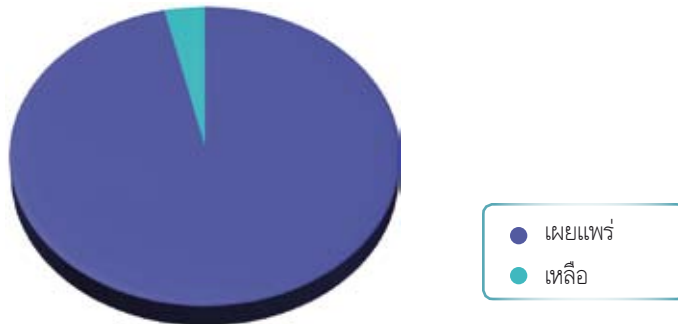
ประมวลภาพการดำเนินงาน

จำนวนสื่อ และสิ่งพิมพ์ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2552

ปีงบประมาณ 2552	จำนวนที่ผลิต (เล่ม/แผ่น)	จำนวนที่เผยแพร่ (เล่ม/แผ่น)	จำนวนที่เผยแพร่ (คิดเป็นร้อยละ)	จำนวนที่เหลือ (เล่ม/แผ่น)	จำนวนที่เหลือ (คิดเป็นร้อยละ)
สื่อสิ่งพิมพ์ (รายงานการวิจัย หนังสือ วารสาร)	823,750	797,435	86.81 %	26,315	3.19%
สื่อมัลติมีเดีย วีซีดี ดีวีดี ซีดี	96,300	64,361	66.83%	31,939	33.17%
รวมยอดเผยแพร่ สื่อทุกประเภท ปีงบประมาณ 2552	920,050	861,796	93.67%	58,254	6.33%

แผนภูมิแสดงร้อยละสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่และจำนวนที่เหลือเทียบกับจำนวนผลิต

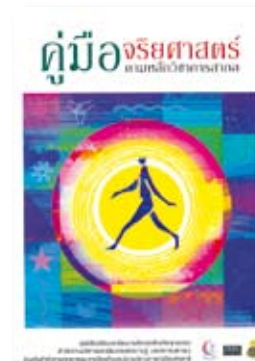

แผนภูมิแสดงร้อยละจำนวนสื่อมัลติมีเดียที่เผยแพร่และจำนวนที่เหลือเทียบกับจำนวนผลิต

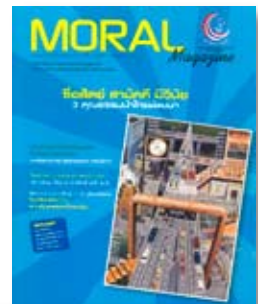
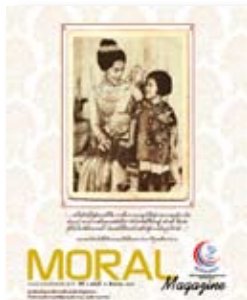
รายชื่อองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ศูนย์คุณธรรมผลิตปีงบประมาณ 2552
(ตุลาคม 2551 ถึง สิงหาคม 2552)

ลำดับที่	ที่	รายการหนังสือ
1	-	รายงานประจำปี 2551
2	59/2551	คู่มือจริยศาสตร์ตามหลักวิชาการสากล
3	60/2551	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ... ของครูสาธิตเกษตร
4	1/2552	ดอกไม้บานสื่อสาร 159 ความดี
5	2/2552	ทำดีตามรอยพ่อ
6	3/2552	นิทาน “ทำดีตามคำพ่อ”
7	4/2552	ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม : การสร้างธรรมภิบาลในภาคธุรกิจอย่างยั่งยืน
8	5/2552	คุณธรรมคู่กำไร : ประสบการณ์บ่มเพาะคนดี จาก บริษัท เอเชีย ฟรีซีชั่น จำกัด
9	6/2552	นักบวชสตรีไทยในพระพุทธศาสนา : พลังขับเคลื่อนคุณธรรมสู่สังคม
10	7/2552	ความพอเพียงบ่อเกิดแห่งคุณธรรม ณ ดอยผาส้ม
11	8/2552	ต้นแบบธุรกิจคุณธรรม 7 บริษัท
12	9/2552	เล่มนำ เอกสารประกอบการประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 4 ฝ่าวิกฤติด้วยธุรกิจคุณธรรม
11	11/2552	SMEs คุณธรรม
14	12/2552	สหกรณ์คุณธรรม
15	13/2552	ธุรกิจเพื่อสังคมคุณธรรม
16	14/2552	ตลาดทุนคุณธรรม
17	15/2552	สถาบันการเงินคุณธรรม
18	16/2552	การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
19	17/2552	การผลิตและการบริโภคฯ
20	18/2552	ธุรกิจเชื่อมโยงกับชุมชน
21	19/2552	สื่อคุณธรรม
22	20/2552	มหาวิทยาลัยคุณธรรม
23	21/2552	ISO 26000
24	22/2552	สู่ภาวะในองค์กร
25	23/2552	ชุมชนคุณธรรม
26	24/2552	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในปีงบประมาณ 2552 ศูนย์คุณธรรมได้จัดทำวารสารคุณธรรมรายเดือน เป็นปีที่ 4 ใช้ชื่อว่า Moral Magazine เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและแนวคิดด้านคุณธรรม เผยแพร่การดำเนินงานและกิจกรรม ข่าวสารของศูนย์คุณธรรม และองค์กรเครือข่าย โดยเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจ ขนาดกลาง และขนาดย่อม รวมถึงวิสาหกิจชุมชนมากขึ้น จำนวนทั้งสิ้น 12 ฉบับ

ตัวอย่างสื่อมัลติมีเดีย วีซีดี ดีวีดี ซีดี ที่ผลิตในงบประมาณ 2552
ซีดีเพลงภาพชีวิต คมคิดพุทธทาส, ซีดีดอกไม้บาน สื่อสารความดี, ซีดีจอมชนมนตรา

www.moralcenter.or.th และ dl.moralcenter.or.th